A close-up photograph of a person's hand holding a golden key. The person is wearing a white, textured robe. The key is held in the palm, with the ring pointing towards the bottom left. The background is dark and out of focus.

Ufunguo wa Kuwezesha
Ujumbe
wa Malaika wa Tatu

Deyan Delchev
Adrian Ebens

Deyan Delchev
Adrian Ebens

Ufunguo wa Kuwezesha Ujumbe wa Malaika wa Tatu

maranathamedia.com

Isipokuwa imeonyeshwa vinginevyo aya zote zimenukuliwa
kutoka katika Toleo la King James

Mei, 2019
Toleo Jipya March 2021

Yaliyomo

Utangulizi	5
1. Chukizo La Asili.....	7
2. Kutekeleza Chukizo katika Ubinadamu	15
3. Chukizo Lililodhihirishwa katika Israeli	23
4. Sadaka ya Daima na Chukizo la Uharibifu	31
5. Adhabu ya Mara Saba ya Israeli na Mamlaka ya Babeli.....	43
6. Injili ya Milele	53
7. Mcheni Mungu	60
8. Mpe Utukufu	65
9. Saa ya Hukumu yake	68
10. Msujudeini Yeye Aliyeziumba.....	75
11. Ni Nini Husababisha Kuanguka kwa Babeli?	83
12. Mvinyo wa Kahaba unageuka kuwa Ghadhabu ya Mungu.....	86
Hitimisho	91

Utangulizi

Muda kidogo uliopita Deyan nami tulikuwa tukijadili vipengele kadhaa vya maendeleo ambayo tumepewa kwa neema katika ufahamu wetu wa injili. Somo la injili, haki kwa imani na matokeo yanayotarajiwa ya kupokea muhuri wa Mungu lazima ziwekwe ndani ya muktadha wa Jumbe za Malaika Watatu.

Kwa namna maalum Waadventista Wasabato wamewekwa katika ulimwengu kuwa walinzi na wachukua nuru. Wao wamekabidhiwa onyo la mwisho kwa ulimwengu unaoangamia. Juu yao kunaangaza nuru ya ajabu kutoka kwenye neno la Mungu. Wamepewa kazi ya umuhimu mkubwa zaidi - tangazo la jumbe za malaika wa kwanza, wa pili, na wa tatu. Hakuna kazi nyingine yenye umuhimu mkubwa sana. Hawapaswi kuruhusu kitu kingine chochote kichukue usikivu wao. {9T 19.1}

Imekuwa wazi kabisa kwamba ufahamu sahihi wa mfuatano wa Ujumbe wa Malaika wa Kwanza unashikilia ufunguo wa anguko la Babeli na kufichuliwa kwa sumu ya mvinyo wake. Huyu Malaika wa Kwanza hana injili tu bali “injili ya milele” (Ufunuo 14:6), na wale wanaopokea hawataimba tu wimbo wa Mwana-Kondoo bali pia wimbo wa Musa, kwa maana ndani ya injili ya milele ni wimbo huo huo. Uhakikisho wa injili kama hiyo unatuvuta kwenye hitimisho kwamba kile ambacho Kristo alikifunua duniani katika tabia yake kuwa si jeuri kabisa ni yeye yule jana, leo na hata milele, na ufunuo kama huo unatufanya tumpe utukufu. Kwa ufunuo wa tabia hii katika Kristo basi tunawezeshwa kushiriki katika saa ya hukumu na kumhukumu Mungu kuwa mtakatifu na mwenye huruma na haki. Hili litafungua mioyo yetu kutulia katika Yeye “aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji” na kumwabudu kwa upendo na kweli.

Waadventista Wasabato wamekuwa wakitangaza Ujumbe wa Malaika wa Tatu tangu 1844, lakini bila ufahamu kamili wa tabia ya Mungu ujumbe huu ulitoa usemi uliotiishwa katika Malaika wa Pili uliotolewa wakati huo. Ufunguo unaoupa uwezo Ujumbe wa Malaika wa Tatu ni nuru tukufu ya ufunuo wa tabia ya Mungu ya upendo. (Tazama Christ’s Object Lessons, ukurasa wa 415). Njia ya kupokea ufunguo huu ilikuwa mikononi mwa Mwana mzaliwa na ukweli wa agano la milele lililotolewa mnamo 1888 na wazee Wagoner na Jones.

Kitabu hiki ni mbegu. Kimeshikamana kabisa na kina mawazo kadhaa yaliyomo ndani yake ambayo yatachanua katika vipengele vingi vya ujumbe wa Waadventista na matunda matamu yakisomwa kwa makini. Baadhi ya hoja zitahitajika kushughulikiwa mara kadhaa ili kuzitambua katika mfumo wa ukweli. Ilikuwa muhimu kuweka pamoja baadhi ya kweli za hivi majuzi ambazo zimetujia katika kitabu ili zisipotee bali zijengeke juu yake katika siku zijazo.

Deyan anatanguliza mawazo mazuri sana ya kutafakari kuhusiana na muktadha wa miaka 2520 na kwa nini kumekuwa na kipindi cha hasira tangu kutekwa kwa Israeli katika karne ya saba KK hadi AD 1844 ambapo mkusanyiko umeanza kufanyika. Ufunuo wa tabia ya Mungu kupitia Yesu Kristo duniani ulipanda mbegu ili kutoa uwezo wa kukomesha ghadhabu hii (Kumbukumbu la Torati 29:28) na kutupa njia mpya na iliyo hai katika uwepo wa Mungu katika Patakatifu pa Patakatifu.

Kazi hii ina maana kwa namna ya ufahamu wetu wa jinsi ya kuwasilisha nyakati za unabii, na matukio ya mwisho ya historia ya dunia. Sehemu kubwa ya eskatologia ya Waadventista imeandaliwa kwa mtazamo wa Mungu ambao haupatani na maisha ya Kristo akiwa hapa duniani. Mengi ya mambo haya yanahitaji kurekebishwa upya mahali pake pazuri ili nuru ya Malaika wa Nne ianze kuangaza.

Kitabu hiki kinatoa ufunguo wa mchakato huo.

Adrian Ebens
Maranatha Media

1. Chukizo La Asili

Maandiko yanatufunulia jinsi Pambano Kuu lilivyoanza mbinguni:

Jinsi ulivyoanguka kutoka mbinguni, Ewe nyota ya alfajiri, mwana wa asubuhi! Jinsi ulivyokatwa kabisa, Ewe uliyewaangusha mataifa! Nawe ulisema moyoni mwako, Nitapanda mpaka mbinguni, Nitakiinua kiti changu juu kuliko nyota za Mungu; Nami nitaketi juu ya mlima wa mkutano, Katika pande za mwisho za kaskazini. Nitapaa kupita vimo vya mawingu, **Nitafanana na yeye Aliye juu.** (Isaya 14:12-14)

Lusifa alitamani kuwa kama Aliye Juu Zaidi na kuanzisha serikali yake mwenyewe.

Wewe ulikuwa **kerubi mwenye kutiwa mafuta afunikaye**; nami nalikuweka hata ukawa juu ya mlima mtakatifu wa Mungu, **umetembea huko na huko kati ya mawe ya moto.** Ulikuwa mkamilifu katika njia zako tangu siku ile ulipoumbwa, hata uovu ulipoonekana ndani yako. **Kwa wingi wa uchuuzi wako watu walikujaza udhalimu ndani yako, nawe umetenda dhambi; kwa sababu hiyo nimekutoa kwa nguvu katika mlima wa Mungu, kama kitu kilicho najisi; nami nimekuangamiza, Ewe kerubi ufunikaye, utoke katika mawe hayo ya moto. Moyo wako uliinuka kwa sababu ya uzuri wako;** umeiharibu hekima yako kwa sababu ya mwangaza wako; nimekutupa chini, nimekulaza mbele ya wafalme, wapate kukutazama. Kwa wingi wa maovu yako, katika uovu wa uchuuzi wako, umepatia unajisi patakatifu pako; basi nimetokeza moto kutoka ndani yako, nao umekuteketeza, nami nimekufanya kuwa majivu juu ya nchi, machoni pa watu wote wakutazamao. (Ezekieli 28:14-18)

Utume wa Lusifa kabla ya anguko lake uliunganishwa na kuenezwa kwa nuru kutoka katika ujuzi wa tabia ya Mungu, kama inavyoshuhudiwa na maneno “kerubi aliyetiwa mafuta afunikaye” na “umetembea huko na huko katikati ya mawe ya moto”. Lakini cha ajabu alimsahau Yeye ambaye alidaiwa uzuri wake na uwezo wake mkubwa, akaanza kujihusisha na uwezo wake na kiburi chake “kilipandishwa”. Hebu tuangalie toleo lililopanuliwa la hadithi katika Roho ya Unabii:

Shetani Mbinguni, kabla ya uasi wake, alikuwa malaika aliye juu na aliyeinuliwa, **aliyefuata kwa heshima kwa Mwana mpendwa wa Mungu...** Nuru ya pekee ilimulika katika uso wake, na kumulika

kumzunguka kwa kung'aa na mzuri zaidi kuliko malaika wengine; **lakini Yesu, Mwana mpendwa wa Mungu, alikuwa na ukuu juu ya jeshi lote la malaika. Alikuwa mmoja na Baba kabla ya malaika kuumbwa. Shetani alimwonea wivu Kristo, na polepole akachukua amri ambayo ilikuwa juu ya Kristo pekee....** Kulikuwa na ubishi kati ya malaika. **Shetani na wafuasi wake walikuwa wakijitahidi kurekebisha serikali ya Mungu. Hawakuridhika na hawakuwa na furaha kwa sababu hawakuweza kutazama hekima yake isiyochunguzika na kujua makusudi yake katika kumwinua Mwana wake Yesu, na kumpa uwezo huo usio na kikomo na amri. Waliasi mamlaka ya Mwana.** {1SP 17-18}

Mungu alikuwa ameumba ulimwengu wote kupitia Mwanawe kwa manufaa ya viumbe vyote; ili wapate kielelezo kitakatifu cha utii kamili na imani ambayo kwayo wapate kupatanisha ibada yao kwa Mwenyezi Mungu. Lusifa na wafuasi wake hawakutaka tena kumwabudu Mtu ambaye alipokea kila kitu kutoka kwa Mungu, kwa sababu ilikuwa ukumbusho wa hali ya juu kwamba wao pia walikuwa wamepokea kila kitu kutoka kwa Mungu. Kwa hivyo, walipanga kuficha ukweli kwamba Kristo ndiye Mwana pekee wa Mungu:

Walikuwa wamefikia hali ya kujiinua wenyewe, na walisahau kwamba uzuri wao wa utu na tabia ulitoka kwa Bwana Yesu. Ukweli huu ambao malaika [walioanguka] wangeficha, kwamba Kristo alikuwa Mwana pekee wa Mungu, na walikuja kuzingatia kwamba hawakupaswa kushauriana na Kristo. {TDG 128.2}

Katika kukataliwa huku malaika hawa walichukua falsafa ya uwongo ya Lusifa kuhusu thamani yao ya asili na hawakumwamini tena Mungu na Mwanawe. Akimkataa Roho mpole na mwenye shukrani wa Yesu kuwa mpokeaji na mpitishaji wa uzima kutoka kwa Baba, Shetani aliona hekima yake kuwa yake mwenyewe, badala ya ya Mungu, na kwa hiyo alistahili kuabudiwa kama vile Mungu alivyokuwa. Shukrani ilibadilishwa na haki. Kristo, wakati wa kufanyika kwake mwili, alisimulia historia hii ya kusikitisha:

[Kristo] alikumbuka kuendelea na ubaya wa Shetani, ambaye alikuwa ameshindana kwa ujasiri na malaika wa Mbinguni kwamba hukumu yake haikuwa ya haki, akishikilia kwamba hakuna kujikana nafsi na Mungu, na kwamba Shetani, katika kujitahidi kutekeleza makusudi yake na kuwa na njia yake mwenyewe, ilikuwa tu kuiga mfano wa Mungu. Ikiwa Mungu alifuata mapenzi yake mwenyewe kikamilifu na bila kukoma, kwa nini wana

wa kwanza walioumbwa kwa mfano wake wasifanye hivyo? Kwa hoja hii Shetani aliwadanganya wengi wa malaika watakatifu. {3SP 77}

Shetani alimpuuza Kristo na jukumu lake kama mpatanishi kati ya malaika na Mungu. Shetani alijitahidi kuiga mfano wa Mungu moja kwa moja, na “Mungu alifuata mapenzi Yake kikamilifu na bila kukoma.” Mungu alikuwa amemweka Kristo kama kielelezo chao, kuona jinsi Mwana alivyojitiisha, lakini Shetani alidharau ujitiishaji wa Kristo na kudai kuwa kama Mungu. Malalamiko na uchungu vilichukua mahali pa shukrani na sifa katika moyo wa Shetani wakati mpango wake wa uharibifu ulipokataliwa.

Heshima kuu alizopewa Lusifa hazikuthaminiwa kama zawadi maalum ya Mungu, na kwa hiyo, hakutaka kumshukuru Muumba wake. Alijitukuza katika mwangaza na kuinuliwa kwake na kutamani kuwa sawa na Mungu. {PP 37}

Shetani alikuwa akibadilisha jinsi malaika walivyoona ukweli. Ikiwa wangejisifu ndani yao wenyewe, inafuata kimantiki kwamba Mungu alikuwa na ubinafsi katika ‘kudai’ sisi tumtukuze. Shetani alifaulu kuwahadaa kwa kupotosha jinsi Mungu alivyo na nia yake ilikuwaje kwao. Kwa Mungu kumweka Kristo kuwa juu yao kulionekana kuwa chini. Malaika waaminifu walijaribu kuwasaidia kwa kuwahakikishia kwamba uamuzi wa Mungu kuhusu Mwana Wake haukupunguza thamani yao, kwamba kulikuwa na hekima nyingi na uhitaji wa utaratibu wa jinsi Mungu alivyoumba ulimwengu wote mzima, na kwamba walikuwa na furaha kamilifu hapo awali. Lakini kisha Shetani akatoa udanganyifu wake uliofuata kuhusiana na serikali ya Mungu:

Wengi wa washiriki wa Shetani walikuwa na mwelekeo wa kutii shauri la malaika washikamanifu, na kutubu kutoridhika kwao, **na kupokelewa tena kwa uhakika wa Baba na Mwana wake mpendwa**. Mwasi mwenye nguvu kisha akatangaza kwamba alikuwa **anaifahamu sheria ya Mungu**, na ... kwamba **yeye mwenyewe na wao pia walikuwa wamekwenda mbali sana kurejea tena**, na angevumilia matokeo; kwa kuwa asingesujudu katika ibada ya utumishi kwa Mwana wa Mungu kamwe; **kwamba Mungu asingesamehe**, na sasa ni lazima wadhahirishe **uhuru wao na kupata kwa nguvu** nafasi na mamlaka ambayo hawakupewa kwa hiari. {1SP 20.2}

Sasa Shetani alithubutu kufasiri sheria ya Mungu kwa njia ambayo ingehakikisha uharibifu wao. Alipotangaza kwamba alijua sheria ya Mungu na kwamba hatawasamehe, aliwakilisha vibaya tabia ya Baba.

Shetani alikuwa akipigana dhidi ya sheria ya Mungu, kwa sababu alikuwa na shauku ya kujiinua mwenyewe, na kutotaka kutii mamlaka ya Mwana wa Mungu, kamanda mkuu wa Mbinguni.... Alidai kwamba malaika hawakuhitaji sheria; bali waachwe huru wafuate mapenzi yao wenyewe, ambayo yangewaongoza vyema; ...Sivyo hivyo nia ya Mungu, ambaye alitunga sheria na kuziinua kuwa sawa na yeye mwenyewe. Furaha ya jeshi la malaika ilijumuisha utii wao mkamilifu kwenye sheria. {ISP 22}

Akikataa uwezo wa Mwana pekee wa Mungu, ambaye alikuwa amepokea kila kitu kutoka kwa Mungu, Shetani alikataa kielelezo cha thamani kupitia Uwana na akaanza kutafuta thamani kwa kuamini kwamba sifa alizo nazo ni za asili yake, na kwa hiyo Maandiko yanasema, moyo umeinuka kwa sababu ya uzuri wako". Kwa hiyo hatua iliyofuata ya kimantiki ilikuwa chaguo lake la kuamini kwamba sheria ya Mungu haikuwa kanuni ya furaha ya asili, bali ni kitu kilichowekwa kiholela na kwa njia ya uwongo.

Lakini tunaambiwa kwamba sheria hii ni nakala ya tabia ya Mungu, na kwamba sheria si ya kiholela bali ni sehemu ya mhimili wa ulimwengu, kama nguvu ya uvutano, ambayo bila hiyo ulimwengu ungesambaratika:

Mungu anahitaji ukamilifu wa watoto wake. Sheria yake ni nakala ya tabia yake mwenyewe, na ni kiwango cha tabia zote. {COL 315.1}

Sheria ya upendo ikiwa ndio msingi wa serikali ya Mungu, furaha ya viumbe vyote vyenye akili inategemea upatanisho wao mkamilifu na kanuni zake kuu za uadilifu. {PP 34.3}

Mwana wa Mungu aliwasilisha mbele yake ukuu, wema, na haki ya Muumba, na asili takatifu, isiyobadilika ya sheria yake. Mungu mwenyewe alikuwa ameweka utaratibu wa mbinguni; na katika kuiacha, Lusifa angemvunjia heshima Muumba wake na kujiletea uharibifu. {PP 35.3}

Kwa hiyo, wakati Lusifa alipowasilisha sheria ya Mungu kwa malaika kama ilivyowekwa kiholela na kwa njia ya uwongo, kwa hakika aliwasilisha tabia halisi ya Mungu Mwenyewe kama ile ya dikteta katili na mwenye vikwazo. Na baadhi yao walipoelekea kurejea, alidokeza kuwa wamepita mipaka na

Mwenyezi Mungu hatawasamehe, na hivyo akaongeza upotoshaji wake uwongo kwamba Mwenyezi Mungu si mwenye kusamehe. Sheria ya upendo iliyokusudiwa kuhakikisha furaha ya ulimwengu ilipinduliwa kichwa chini hadi kuwa sheria dhalimu ya nguvu kwa wale waliodanganywa na Shetani.

Katika ufunguzi wa pambano hilo kuu, Shetani alikuwa ametangaza kwamba sheria ya Mungu isingeweza kutiwa, kwamba haki haipatani na rehema, na kwamba, kama **sheria ingevunjwa, haingewezekana kwa mwenye dhambi kusamehewa. Kila dhambi lazima ikabiliane na adhabu yake**, akahimiza Shetani; na ikiwa Mungu angeiondolea adhabu ya dhambi, basi asingekuwa Mungu wa ukweli na uadilifu. {DA 761.4}

Nguvu ya kuhukumu ya Shetani ingemwongoza kuanzisha **nadharia ya haki isiyopatana na rehema**. Anadai kuwa anahudumu kama sauti na nguvu ya Mungu, anadai kwamba maamuzi yake ni ya haki, ni safi na bila kosa. Hivyo **anachukua msimamo wake juu ya kiti cha hukumu na kutangaza kwamba mashauri yake hayana makosa**. Hapa ndipo **haki yake isiyoyana na huruma inapoingia, iliyo bandia ya haki, yenye chukizo kwa Mungu**. {CTr 11.4}

Neno chukizo katika kamusi ya Webster lina ingizo lifuatalo kuhusiana na mzizi wake wa neno chukizo:

ABHOR, v.t. [L abhorreo, ya ab na horreo, kuweka bristles, kutetemeka au kutikisika; kuonekana mbaya.]

1. Kuchukua kupita kiasi, au kwa dharau; kuchukua, kuchukua au **kuchukiza**.

Hapa kuna chukizo la asili. Liliundwa kwa kukataa urithi ambao Mungu aliwapa viumbe vilivyoubwa kupitia Kristo. Kukataliwa huku kwa urithi kulisababisha uwongo wa maisha ya asili. Uongo wa maisha ya asili ulifanya sheria ya Mungu ionekane kuwa ya kiholela; Shetani alionyesha sheria kuwa njia ya Mungu ya kuwawekea vikwazo na kuwatumia malaika kufanya mapenzi Yake. Hili nalo lilisababisha haki kuonekana kutoendana na rehema kwa sababu katika nadharia ya Shetani kila kiumbe kina hekima ya asili ya kuwaongoza; hawahitaji sheria. Uwekaji wa sheria unaohitaji utii katika muktadha kama huo unamaanisha kwamba rehema haiwezekani, kwa sababu malaika wote eti walikuwa na hekima ya kutosha kufanya uvunjaji wowote wa sheria usiwe na msamaha. Shetani alisifu kiburi cha malaika na kumwita Mungu vibaya, na malaika

walioamini uwongo huo hawakuwa na chaguo jingine ila “kuthibitisha uhuru wao na faida kwa kulazimisha cheo na mamlaka ambayo hawakupewa kwa hiari.”

Shetani alisema kwamba ikiwa Mungu aligeuka na kuwasamehe malaika kama hao kwamba hii ingefanya haki ionekane dhaifu; kwa hiyo msamaha na rehema havikuwezekana.

Ingawa alimjua Mungu zaidi ya kiumbe kingine chochote, Shetani alimtambulisha kama asiyesamehe na mkatili. Itikadi ya Shetani ni chukizo au chukizo kwa Baba yetu wa mbinguni kwa sababu inawatenganisha watoto wa Mungu na Muumba wao. Hii iliwagharimu uzima wao wa milele.

Hapo mwanzo Shetani alipoonyesha kwa furaha malaika waliomfuata, walikuwa karibu nusu ya umati wote wa malaika.

Kisha Shetani akaonyesha kwa furaha wale waliomhurumia, waliojumuisha **karibu nusu ya malaika wote**, na kusema, Hawa wako pamoja nami! Je! mtawafukuza hawa pia, na kufanya utupu kama huo Mbinguni? {ISP 22.2}

Lakini karibu 16% ya malaika, ambao walimfuata Lusifa, walirudi kwa Mungu, kwa sababu tunaambiwa:

Na mkia wake wakokota **theluthi ya nyota za mbinguni**, na kuziangusha katika nchi. Na yule joka akasimama mbele ya yule mwanamke aliye tayari kuzaa, ili azaapo, amle mtoto wake. Yule joka akatupwa, yule mkubwa, nyoka wa zamani, aitwaye Ibilisi na Shetani, audanganyaye ulimwengu wote; akatupwa hata nchi, na **malaika zake wakatupwa pamoja naye**. (Ufunuo wa Yohana 12:4,9)

Shetani alipokosa kupendezwa mbinguni, hakuweka malalamiko yake mbele ya Mungu na Kristo; lakini alikwenda miongoni mwa malaika waliomdhanika kuwa mkamilifu na kuwakilisha kwamba Mungu alikuwa amemtendea udhalimu kwa kumpendelea Kristo kuliko yeye mwenyewe. **Matokeo ya upotoshaji huu yalikuwa kwamba kwa huruma yao pamoja naye theluthi moja ya malaika walipoteza kutokuwa na hatia, hali yao ya juu**, na makao yao yenye furaha. {5T 291.1}

Shetani alikuwa anawadanganya kwamba Mungu hatawasamehe, lakini karibu 16% ya malaika walipokelewa na Mungu na Kristo, bila dhabihu na kumwaga

damu. Mfumo wa uwongo wa Shetani wa haki ndio unaopotosha maana ya sheria ya Mungu na tabia yake, ukidai kwamba ikiwa sheria imevunjwa, Mungu hawezi kusamehe, akipanda mawazo kwamba bila kumwaga damu hakuna ondoleo:

Na katika Torati karibu vitu vyote husafishwa kwa damu, na pasipo kumwaga damu hakuna ondoleo. (Waebrania 9:22)

Mlolongo huu wa mantiki unaongoza kwenye imani kwamba mtu au kitu kinahitajika kufa ili kurejesha utulivu. Katika kifungu kilicho hapo juu inaonekana kwamba Mungu Mwenyewe na sheria yake wanahitaji damu, lakini Maandiko yanaeleza wazo hili lilitoka wapi:

Nikaona ile amri *iletayo* uzima ya kuwa kwangu mimi ilileta mauti. Kwa maana dhambi, kwa kupata nafasi kwa ile amri, ilinidanganya, na kwa hiyo ikaniua. Basi torati ni takatifu, na ile amri ni takatifu, na ya haki, na njema. Basi je! Ile iliyo njema ilikuwa mauti kwangu mimi? Hasha! Bali dhambi, ili ionekane kuwa ni dhambi hasa, ilifanya mauti ndani yangu kwa njia ya ile njema, kusudi kwa ile amri dhambi izidi kuwa mbaya mno. (Warumi 7:10-13)

Mungu ni uzima na nuru. Hakuna giza ndani yake wala kwa Mwanawe. Amri za Mungu ni chemchemi ya uzima kwa wale wanaoziona kwa macho ya Kristo.

Sheria ya mwenye akili ni chemchemi ya uzima, Ili kuepukana na tanzi za mauti. (Mithali 13:14)

Lile lililokuwako tangu mwanzo, tulilolisikia, tuliloliona kwa macho yetu, tulilolitazama, na mikono yetu ikalipapasa, kwa habari ya Neno la uzima; (na uzima huo ulidhihirika, nasi tumeona, tena twashuhudia, na **kuwahubiri ninyi ule uzima wa milele, uliokuwa kwa Baba, ukadhihirika kwetu**); (1 Yohana 1:1-2)

Uongo wa Shetani uliwiadanganya malaika walioasi wafikiri kwamba maneno ya Mungu yalimaanisha kwamba angewaua. Ni dhambi inayosababisha kifo sio Mungu. Dhambi ya kuamini kwamba Mungu hatasamehe, ikiunganishwa na uwongo kwamba hawatakufa hakika, iliwaacha na hitimisho kwamba Mungu ni mharibifu anayedai upatanisho na upatanisho kupitia dhabihu ya damu. Ni katika mawazo haya tunaona kuibuka kwa njama ya asili ya Shetani ya kumwua Mwana wa Mungu, kwa maana Shetani alikuwa muuaji tangu mwanzo.

Ninyi ni wa baba yenu, Ibilisi, na tamaa za baba yenu ndizo mpendazo kuzitenda. Yeye alikuwa mwanuaji tangu mwanzo; wala hakusimama katika kweli, kwa kuwa hamna hiyo kweli ndani yake. Asemapo uongo, husema yaliyo yake mwenyewe; kwa sababu yeye ni mwongo, na baba wa huo. (Yohana 8:44)

Kwa hivyo hapa kuna mlolongo wa ukuzaji wa chukizo la asili:

1. Kukataliwa kwa Mwana mzaliwa
2. aliyerithi vitu vyote.
3. Jambo ambalo lilipelekea kukataliwa kwa uzima kama zawadi.
4. Ambalo lilisababisha nadharia ya kutokufa asilia.
5. Jambo ambalo lilisababisha nadharia kwamba malaika hawakuhitaji sheria ili kuwaongoza.
6. Ambalo lilifanya sheria ya Mungu ionekane kuwa ya kiholela. Jambo ambalo lilimfanya Shetani atangaze kwamba rehema haiendani na haki kwa sababu viumbe wenye hekima ya asili hawahitaji rehema - wana hekima ya kutosha kuwaongoza.
7. Jambo ambalo lilimfanya Mungu aonekane kuwa hawezi kuwa mwenye haki na mwenye kusamehe.
8. Jambo ambalo lilimfanya Shetani kuwaambia malaika kwamba Mungu hatasamehe.
9. Jambo ambalo lilimpelekea Shetani kusema kwamba kila dhambi lazima iadhibiwe.
10. Ambalo lilisababisha wazo kwamba haki inadai kifo.
11. Maana yake serikali ya Mungu imejengwa kwa nguvu, si upendo.
12. Ambayo ilifungua mlango kwa kanuni ya upatanisho wa dhabihu au mbadala wa adhabu kwa ajili ya kosa.

Shetani sasa alikuwa na shauku ya kuleta jamii ya wanadamu katika udanganyifu huu na kuwasadikisha kwamba Mungu alikuwa mharibifu asiyesamehe ambaye angeweza tu kutoshelezwa na kifo kwa kumwaga damu.

2. Kutekeleza Chukizo katika Ubinadamu

Katika hatua kumi na mbili tulizozichunguza katika sura iliyotangulia, tunagundua msingi wa jinsi Shetani alivyojiwekea kiti kipya cha enzi kilicho kamili na mfumo wake wa haki.

Je! **Kiti cha udhalimu** kinaweza kushirikiana nawe, ambacho **hutunga maovu kwa sheria?** (Zaburi 94:20)

Kupitia mfumo wake wa uwongo wa haki, Shetani amepigania lengo lake alilotamani kwa muda mrefu - kuweka kiti chake cha enzi juu ya nyota za Mungu. Biblia inatuambia kwamba “yaliyokuwako yamekuwa sasa; na yatakayokuwako yamekwisha kuwako;” (Mhubiri 3:15) ndiyo sababu historia ya mwanadamu na anguko lake, pamoja na kufunuliwa kwa historia hadi kipindi cha mwisho tunachoishi leo, ni onyesho tu la kanuni zilizokuwa zimetokeleza hapo mwanzo wa Pambano Kuu.

Kulikuwa na vita mbinguni, na Shetani na wafuasi wake wakatupwa nje. Akiwa amefukuzwa kutoka mbinguni, Shetani aliamua kusimamisha ufalme juu ya dunia hii na kuwafanya wanadamu wawe upande wake. {CTr 200.2}

Katika hadithi ya anguko la mwanadamu tunaona kanuni zilezile zikitumika, lakini sasa tunaona maendeleo zaidi kupitia jinsi mtu binafsi anavyojisikia kuwa wa thamani ndani yake.

Basi nyoka alikuwa mwerevu kuliko wanyama wote wa mwitu aliowafanya BWANA Mungu. Akamwambia mwanamke, **Ati! Hivi ndivyo alivyosema Mungu**, Msile matunda ya miti yote ya bustani? Mwanamke akamwambia nyoka, Matunda ya miti ya bustanini twaweza kula; lakini matunda ya mti ulio katikati ya bustani Mungu amesema, Msiyale wala msiyaguse, msije mkafa. Nyoka akamwambia mwanamke, **Hakika hamtakufa, kwa maana Mungu anajua ya kwamba siku mtakayokula matunda ya mti huo, mtafumbuliwa macho, nanyi mtakuwa kama Mungu, mkijua mema na mabaya. Mwanamke alipoona ya kuwa ule mti wafaa kwa chakula, wapendeza macho, nao ni mti wa kutamanika kwa maarifa**, basi alitwaa katika matunda yake akala, akampa na mumewe, naye akala. (Mwanzo 3:1-6)

Kwanza, anamwambia Hawa waziwazi kwamba Mungu hasemi ukweli kwa sababu ana nia mbaya. Anasema kwa uthabiti kwamba hawatakufa wakila tunda hilo, ingawa Mungu pia amesema kwa uthabiti kwamba watakufa. Kwa kufanya hivyo, anaingiza wazo la chanzo huru, cha asili cha uhai - kwamba maisha yake hayategemei utiifu kwa Mungu kama chanzo cha maisha yake.

Katika kumwambia Hawa kwamba mti huu ungemfanya awe na hekima Shetani alikuwa akiingiza mfumo mpya wa thamani kupitia Hawa katika mawazo ya wanadamu. Shetani alipokataa kuwa mwana kwa Mungu kwa kumkataa Mwana wa Mungu, ilimbidi atafute njia mpya ya kujiona kuwa wa maana. Hilo lilifanywa kupitia imani katika hekima ya asili na kwa kufanya mambo ya kuongeza hekima yako kama vile kuchukua kutoka kwa mti uliokatazwa.¹ Kwa maelezo hayo, Shetani alimwakilisha Mungu kama mtu ambaye kwa wivu huhifadhi ujuzi wa mti huu kwa ajili Yake Mwenyewe kwa sababu Yeye hafanyi hivyo. wanataka kushiriki nao “sehemu iliyo bora zaidi” ya hazina Yake. Inasemekana kwamba Hawa alianza kuutazama mti huu kama vile Ibilisi alivyomweleza – “mti unaotamaniwa kumfanya mtu awe na hekima,” ambayo ina maana kwamba alikubali falsafa na mtazamo wa ulimwengu katika moyo wake kwamba Mungu ni mkatili na mtawala jeuri, wakati hapo awali alikuwa amefikiri Yeye ni mzuri sana.

Adamu na Hawa walipokula tunda la mti huo, kwa hakika waliiga kanuni za ufalme wa nguvu wa Shetani, ambapo thamani inaamuliwa na nguvu na mafanikio yako. Tabia zao zilibadilishwa kuwa sura ya Shetani. Sasa kwa vile Adamu na Hawa walikuwa wamekubali mawazo ya uwongo ya Shetani yaliyounganishwa kuhusu chanzo cha asili cha uhai, tabia ya udhalimu ya Mungu, na sheria ya Mungu iliyowekwa kiholela, itikio lao la asili lilikuwa kujaribu kujificha kutoka kwa Baba yao wa mbinguni. Ikiwa hawatakufa, kama nyoka alivyowaambia, basi Mungu mwenyewe atakuja kutekeleza hukumu yake ya kifo juu yao:

Kisha wakasikia sauti ya Bwana Mungu, akitembea bustanini wakati wa jua kupunga, Adamu na mkewe wakajificha kati ya miti ya bustani, BWANA

¹ Tazama Kitabu *Identity Wars* kinachopatikana katika *fatheroflove.info* kwa maelezo zaidi.

Mungu asiwaone. BWANA Mungu akamwita Adamu, akamwambia, Uko wapi? (Mwanzo 3:8-9)

Hawa aliamini maneno ya Shetani, na imani ya uwongo huo kuhusiana na tabia ya Mungu, ilibadilisha hali na tabia ya yeye mwenyewe na mume wake. {RH Jan 5, 1886 kifungu. 8}

Tabia zao sasa zilibadilishwa kupitia uwongo huu na wakamwona Mungu kupitia kwa macho ya uwongo huu. Walimwazia kuwa kitu ambacho Yeye hakuwa. Je, Mungu angeweza sasa kuzungumza nao baada ya uwongo huu wote ambao walimeza ndani kabisa ya akili zao, uwongo ambao kwa hakika ulibadilisha “hali na tabia” yao? Hawa hawakuwa tena watoto ambao Mungu alikuwa amewajua hapo awali; haiba zao zilikuwa zimeharibika kabisa. Kila kitu ambacho Mungu anawaambia sasa kingefasiriwa kwa njia potofu sana. Mungu aliwauliza maswali ambayo bila shaka yangewaonyesha hatia yao, lakini hilo halikuwaongoza kwenye toba na kuungama, bali kwa visingizio tu na kumtupia Mungu lawama.

Adamu akasema, **Huyo mwanamke uliyenipa awe pamoja nami** ndiye aliyenipa matunda ya mti huo, nikala. BWANA Mungu akamwambia mwanamke, Ni nini hili ulilofanya? Mwanamke akasema, **Nyoka alinidanganya**, nikala. (Mwanzo 3:12-13)

Katika maneno ya Adamu tunaona kanuni ya kuhamisha hatia ya binafsi kwa mtu mwingine ili kukomboa ubinafsi wa mtu. Ndani ya ufahamu mpya wa Adamu wa haki, Adamu alikuwa akitangaza kifo kwa mke wake na kwa Mungu. Ingawa Adamu hakuelewa kikamili umaana wa maneno yake, alikuwa akizungumza kuhusu kifo cha Mwana wa Mungu papa hapa. Pia alikuwa tayari kumfanya mke wake awajibike kwa matendo yake, hivyo akitafuta kumfanya upatanisho kwa ajili ya dhambi yake mwenyewe. Hapa tunaona mwanzo ndani ya ubinadamu wa chukizo linalofanya ukiwa; jaribio la kukidhi haki ya uwongo kwa kuweka hatia juu ya mtu mwingine ili kujisafisha.

Kisha Mungu akamgeukia nyoka na kusema yafuatayo:

BWANA Mungu akamwambia nyoka, Kwa sababu umeyafanya hayo, umelaaniwa wewe kuliko wanyama wote, na kuliko hayawani wote wa mwituni; kwa tumbo utakwenda, na mavumbi utakula siku zote za maisha yako; nami nitaweka uadui kati yako na huyo mwanamke, na kati ya uzao

wako na uzao wake; huo utakuponda kichwa, na wewe utamponda kisigino.
(Mwanzo 3:14-15)

Katika maneno “kwa tumbo lako utakwenda, na mavumbi utakula”, Shetani angeweza kuona matokeo ya asili ya itikadi ya ufalme wake ulioanguka, wa kidunia na unaojiendesha wenyewe. Lakini uadui kati yake na mwanamke ulikuwa ni jambo lisilo la kawaida ambalo Mungu aliweka ndani ya wanadamu ili kuwapa nafasi ya kuchagua tena kati ya falme hizo mbili, kwani katika hali yao ya sasa walikuwa wameikubali kabisa roho ya bwana wao mpya na watumwa wa dhambi. Kipengele hiki kipya kilikuwa uweza wa Mwana wa Mungu ambao walipewa ili kuwapa wakati na fursa ya kumjua Mungu na kubadilisha hatima yao isiyoweza kutenguliwa kama waabudu wa Shetani, lakini nguvu hii ya uhai inaweza tu kutolewa kwa niaba yao kwa njia ya mateso makali kwa upande wa Kristo:

Na wote wakaao juu ya nchi watamsujudu, ambaye jina lake halikuandikwa katika kitabu cha uzima cha **Mwana-Kondoo, aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu.** (Ufunuo 13:8)

Wanamsulubisha tena Mwana wa Mungu wao wenyewe, na kumfedhehesha hadharani. (Waebrania 6:6)

Adamu na Hawa hawakutambua kwamba kwa kutotii kwao tayari walikuwa wameiponda na kuijeruhi Roho ya Mwana wa Mungu iliyokaa ndani yao. Sababu ya wao kuendelea kuishi haikuwa kwa sababu walikuwa na uzima wa asili ndani yao wenyewe kama Shetani alivyokuwa amewafundisha, bali kwamba Kristo aliendelea kuwapa nguvu za kuishi, kuwapa wakati na uwezo wa kutubu kwa kuelewa tabia ya kweli ya Baba yao mwenye upendo. Ili kuwapa Adamu na Hawa uwezo huu, Kristo alilazimika kuvumilia dhambi yao yote, na ilipenya moyo wake kila mara walipofanya dhambi. Tofauti na Shetani, kulikuwa na tumaini kwao kwa sababu hawakumjua Mungu kama vile Lusifa alivyomjua. Mungu angeonyesha wema wake kupitia mwingiliano Wake na historia ya wanadamu, lengo likiwa kwamba hatimaye watu wangeona “utajiri wa wema wake na ustahimilivu wake na uvumilivu wake” na hivyo kuongozwa kwenye toba (Warumi 2:4).

Lakini hata akiwa mwenye dhambi, mwanadamu alikuwa katika nafasi tofauti na ile ya Shetani. Lusifa mbinguni alikuwa amefanya dhambi katika

nuru ya utukufu wa Mungu. Kwake hakuna kiumbe kingine chochote kilichopewa ufunuo wa upendo wa Mungu. Kuelewa tabia ya Mungu, akijua wema wake, Shetani alichagua kufuata ubinafsi wake, mapenzi yake ya kujitegemea. Chaguo hili lilikuwa la mwisho. Hakuna zaidi ambayo Mungu angeweza kufanya ili kumwokoa. Lakini mwanadamu alidanganywa; akili yake ilitiwa giza na ujanja wa Shetani. Urefu na kina cha upendo wa Mungu hakujua. Kwake kulikuwa na tumaini katika ujuzi wa upendo wa Mungu. Kwa kutazama tabia yake anaweza kuvutwa kumrudia Mungu. {DA 761.5}

Sasa kwa kuwa Adamu na Hawa walikula tunda hilo, walikubali kikamili mfumo wa uwongo wa Shetani wa haki, ambao kulingana nao “kila dhambi lazima iadhibiwe.” Tofauti na malaika waliorudi kwa Baba na Mwana, hawakuweza tena kuamini kwamba Mungu angewasamehe bila kumwaga damu. Hata kabla hajakubali ombi la Hawa la kula tunda, Adamu alikuwa tayari ameanza kuathiriwa na fikira za mfumo wa uwongo wa haki:

Udhahirisho wa huzuni ulikuja juu ya uso wa Adamu. Alionekana kushangaa na kushtuka. Kwa maneno ya Hawa alijibu kwamba huyu lazima awe adui ambaye walikuwa wameonywa dhidi yake; na kwa hukumu ya kimungu **lazima afe.** {PP 56.1}

Kwa maneno haya, Adamu alionyesha kwamba sasa angeweza kuona tabia ya Mungu kupitia tu miwani ya kupotosha ya mfumo wa haki wa Shetani. Hata kabla ya kula tunda, inaonekana kwamba Adamu alianza kudhani kwamba Hawa hangekufa kutokana na matokeo ya asili ya dhambi (kwa maana Shetani alifundisha kwamba hawatakufa kabisa - Mwanzo 3: 4), lakini kutokana na hukumu ya kifo iliyowekwa na Mungu mwenyewe. Ikiwa Adamu alikuwa na wazo hili wakati akijaribiwa kuwa raia wa ufalme wa Shetani, ni kwa undani kiasi gani na lisiloweza kutenguliwa liliingia katika ufahamu wake baada ya kula tunda. “Lazima afe,” Adamu aliwaza, na ndiyo sababu haikutokea kwa Adamu kuungama na kuomba msamaha—hakuamini kwamba Mungu angeweza au angebatilisha hukumu ya kifo. Hivi ndivyo msemu wa kibiblia kwamba “mshahara wa dhambi ni mauti” (Warumi 6:23), kupitia mfumo wa uwongo wa haki wa Shetani ulio katika akili ya Adamu, umebadilika na kuwa wazo kwamba “Mungu mwenyewe hulipa mshahara wa dhambi kwa kifo.”

Ili kumwonyesha mwanadamu kile alichofanya, Mungu angefunua kusulubishwa kwa Adamu kwa Mwanawe kwa ulimwengu unaoonekana (kudhihirisha yale yaliyokuwa yakitukia kiroho/yasiyoonekana) kwa kuanzisha mfumo wa dhabihu:

Bwana Mungu akawafanyia Adamu na mkewe mavazi ya ngozi, akawavika. (Mwanzo 3:21)

Hatuelezwi katika Maandiko jinsi nguo hizi za ngozi zilivyotengenezwa na nani alimwaga damu ya wanyama hawa, lakini Roho ya Unabii inafunua ni mkono wa nani uliinuliwa kuchukua uhai wa mnyama wa kwanza katika dhabihu.

Kwa Adamu, kutoa dhabihu ya kwanza ilikuwa sherehe yenye uchungu sana. **Mkono wake unapaswa kuinuliwa kuchukua uhai, ambao ni Mungu pekee angeweza kutoa.** Ilikuwa mara yake ya kwanza kushuhudia kifo, na alijua kwamba kama angekuwa mtifu kwa Mungu, kusingekuwa na kifo cha mwanadamu au mnyama. {PP 68}

Mfumo wa dhabihu ulisababisha dhambi ya mwanadamu kuwa nyingi ili neema iongezeke zaidi (Warumi 5:20). Unatoa ndani ya mwanadamu mfumo wake wa haki na kuuonyesha usoni mwake ili aweze kuamini msamaha wa Mungu. Uhakika wa kwamba Adamu alikuwa tayari kumlaumu Hawa alipoulizwa huku akiamini kwamba “lazima afe” unaonyesha kwamba Adamu alikuwa tayari kumtoa mke wake kuwa dhabihu ili kujiokoa. Hivyo kanuni ya dhabihu ya damu iliyotoka kwa Shetani sasa inadhihirika ndani ya Adamu; haikutoka kwa Mungu. Hata hivyo Mungu anaweka utaratibu wa kutoa dhabihu ili kumfunulia Adamu yaliyomo moyoni mwake ili apate kutubu na kuamini ukweli kuhusu Mungu na msamaha wake. Kupitia kuanzishwa kwa mfumo wa dhabihu, Mungu angeweza kumfikia Adamu pale alipoanguka, kwa kusema tu katika lugha ya mawazo yake ambayo hakuamini tena rehema ya Mungu:

Sadaka za dhabihu ziliamriwa na Mungu ziwe kwa mwanadamu ukumbusho wa daima na kukiri kwa toba kwa dhambi yake na kukiri imani yake kwa Mkombozi aliyeahidiwa. **Walikusudiwa kusisitiza juu ya jamii iliyoanguka ukweli mzito kwamba ni dhambi iliyosababisha kifo.** {PP 68.1}

Wakati Adamu alipokubali majaribu ya adui, na kuanguka kutoka katika hali yake ya juu na takatifu, Shetani na malaika zake walifurahi. **Lakini kutoka**

kwenye kiti cha enzi cha Mungu sauti ilisikika ikisema maneno ya maana ya ajabu. “Dhabihu na matoleo hukutamani; umeyafungua masikio yangu; sadaka ya kuteketezwa na sadaka ya dhambi hukuitaka. Ndipo nikasema, Tazama, nimekuja; katika gombo la chuo nimeandikiwa, Kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu, ndiyo furaha yangu; naam, sheria yako imo moyoni mwangu. {RH Septemba 3, 1901, kifungu cha 3}

Baba yetu hakutaka kamwe dhabihu na sadaka ili aweze kusamehe, lakini mfumo wa haki ambao Adamu na Hawa walipokea kutoka kwa Shetani, ambao wakati huo ulirithiwa na wazao wao wote, uliwaweka mahali ambapo wasingeweza kuamini rehema ya Mungu bila kumwaga damu. Ndiyo maana maneno yafuatayo ya Mungu na Mwanawe kwa Adamu yanasikika zaidi kama onyesho la mawazo yao potovu juu ya Mungu kuliko vile Baba alivyo hasa:

BWANA Mungu akasema, Basi, huyu mtu amekuwa kama mmoja wetu, kwa kujua mema na mabaya; na sasa asije akanyosha mkono wake akatwaa matunda ya mti wa uzima, akala, akaishi milele; kwa hiyo BWANA Mungu akamtoa katika bustani ya Edeni, ailime ardhi ambayo katika hiyo alitwaliwa. (Mwanzo 3:22-23)

Bwana kamwe hakujua uovu kama Adamu alivyoujua. Neno kujua lina maana mbalimbali kuhusiana na kujua kitu, lakini ukweli kwamba Mungu anasema kwamba Adamu amekuwa kama mmoja wao katika kujua mema na mabaya inaweza tu kuwa kioo cha kile Adamu alichokuwa akifikiria, kwa sababu Mungu hakujua ubaya kama Adamu alivyoujua. Alizungumza na Adamu kulingana na maoni ya uwongo ambayo Adamu alikuwa nayo kuhusu sifa za Mungu. Hapa tunatoa hoja muhimu. Kuanzia sasa na kuendelea, Mungu na Kristo wangejaribu kumrudisha mwanadamu kwake, wakionyesha mawazo ya wazao wote walioanguka wa Adamu ili kusababisha dhambi yao kuwa nyingi kwa kusudi la kuwapa rehema Yake. Haiwezekani kumshawishi mtu ambaye ni adui kwako kwamba amekosea. Nia ya kimwili inapigana na Mungu (Warumi 8:7) na haiamini au kuamini chochote anachosema Mungu. Kwa hivyo hii ndiyo njia pekee ya kuleta ubinadamu kwenye ukweli wa hali hiyo, na kwa hivyo kutubu, ili waweze kudai uzima wao wa milele:

Kwa maana katika hekima ya Mungu, dunia isipopata kumjua Mungu kwa hekima yake, Mungu alipenda kuwaokoa waaminio kwa upuzi wa lile neno linalohubiriwa. (1 Wakorintho 1:21)

Au waudharau wingi wa wema wake na ustahimili wake na uvumilivu wake,
usijue ya kuwa wema wa Mungu wakuvuta upate kutubu? (Warumi 2:4)

Inaonekana ni upumbavu kumjibu mtu mawazo yake mwenyewe wakati mawazo hayo ni mabaya, lakini hii ndiyo njia ambayo Mungu huwafunulia wanadamu yaliyo mioyoni mwao. Wakati wanadamu wanatambua upendo wa Mungu kupitia zawadi ya Mwanawe, basi wanaletwa kuelewa kwamba walikuwa na ufahamu mbaya kabisa wa tabia yake. Mwanadamu hatimaye anaelewa hali yake ya ugonjwa kabisa, ya dhambi, na kisha anaweza kutubu na kuokolewa.

3. Chukizo Lililodhihirishwa katika Israeli

Kwa sababu mwanadamu aliyeanguka hangeamini kwamba Mungu angeweza kumsamehe isipokuwa dhabihu kubwa ingetolewa kulingana na utakatifu kamili wa sheria, hivyo Mungu aliruhusu tafakari ya kusulubishwa na kifo cha Mwanawe idhihirike katika dhabihu za wanyama ili kumwongoza mwanadamu kwenye toba na kuruhusu imani kwamba anaweza kusamehewa dhambi. Tunaona jinsi mchakato huu ulivyomwongoza Habili kukubali haki ya Kristo:

Kwa imani **Habili alimtolea Mungu dhabihu iliyo bora kuliko Kaini**; kwa hiyo alishuhudiwa kuwa ana haki; Mungu akazishuhudia sadaka zake, na kwa hiyo, ijapokuwa amekufa, angali akinena. (Waebrania 11:4)

Abeli alifuatilia kwa imani jinsi dhambi zake zilivyomsulubisha Mwana wa Mungu kutokana na uwakilishi unaoonekana wa hili kupitia dhabihu ya wanyama. Kaini alichagua kuona dhabihu kama kitu ambacho Mungu alidai ili apate kutulizwa. Kisha Kaini aliasi dhidi ya ufahamu wake wa uongo wa Mungu kwa kutoa matunda yake mwenyewe:

Ikawa hatimaye Kaini akaleta mazao ya ardhi, sadaka kwa BWANA. (Mwanzo 4:3)

Hivyo akawa mwanzilishi wa falsafa ya kipagani ya upatanisho (kuipendeza) miungu kwa njia ya kutoa zawadi. Muda mfupi baadaye, wanadamu wangechukua kanuni hii kutoa wanyama, na hata dhabihu za wanadamu, ambazo ni chukizo kwa Baba yetu wa mbinguni, kwa kuwa inaficha kabisa uso Wake wa rehema kutoka kwa wanadamu. Katika moyo wa Kaini kulilishwa roho ya mtu ambaye alikuwa tayari tu kutoa matunda ya mikono yake mwenyewe ili kuficha picha ya dhambi ya msalaba kupitia mwana-kondoo aliyechinjwa. Kama vile Kaini alivyomhukumu Mungu kuwa alihitaji ghadhabu yake ili kutulizwa kupitia dhabihu, vivyo hivyo alimhukumu ndugu yake kuwa anastahili kifo ili kutosheleza ghadhabu yake mwenyewe. Kaini alidhihirisha haki ya Shetani katika kumwua ndugu yake. Kaini alihuzunishwa kwamba ndugu yake mdogo angetafuta kumwagiza, na hivyo akajiletea ahueni kwa kumuua kaka yake:

si kama Kaini **alivyokuwa wa yule mwovu, akamwua ndugu yake**. Naye alimwua kwa sababu gani? Kwa sababu matendo yake yalikuwa mabaya, na ya ndugu yake yalikuwa ya haki. (1 Yohana 3:12)

Kipindi cha Ibrahimu, baba wa Israeli, ukatili wa dini ya kipagani ulifikia kilele chake.

Lakini kwa mwabudu wa Yehova, kivuli kizito kilikuwa juu ya kilima chenye miti na tambarare yenye kuzaa sana. “Wakati huo Wakanaani walikuwa katika nchi.” Abrahamu alikuwa amefikia lengo la matumaini yake ya **kupata nchi iliyokaliwa na jamii ya kigeni na iliyojaa ibada ya sanamu. Madhabahu za miungu ya uwongo ziliwekwa kwenye miti hiyo, na dhabihu za wanadamu zilitolewa kwenye vilele vya jirani. Ingawa alishikilia sana ahadi ya kimungu, alipiga hema lake bila mashaka yenye kuhuzunisha**. Ndipo Bwana akamtokea Abram, akamwambia, Uzo wako nitawapa nchi hii. {PP 127.2}

Kwa kumfundisha Abrahamu kutumaini ahadi Zake kuhusu Uzo na urithi wa nchi, Mungu alimwongoza hatua kwa hatua kutoka katika mfumo wa uwongo wa haki wa Shetani, unaodhihirishwa katika dhabihu zenye ukatili za mataifa ya kipagani. Walakini ilichukua muda mrefu kwa Ibrahimu kuwa huru kutoka kwenye mfumo huu wa uwongo wa kutuliza:

Akamleta nje, akasema, Tazama sasa mbinguni, kazihesabu nyota, kama ukiweza kuzihesabu. Akamwambia, Ndivyo utakavyokuwa uzao wako. **Akamwamini BWANA, naye akamhesabia jambo hili kuwa haki**. Kisha akamwambia, Mimi ni BWANA, niliyekuleta kutoka Uru wa Wakaldayo nikupe nchi hii ili uirithi. Akasema, Ee Bwana MUNGU, **nipateje kujua ya kwamba nitairithi?** (Mwanzo 15:5-8)

Abrahamu alipata ugumu katika udhihirisho wa “hakika ya mambo yatarajiwayo, bayana ya mambo yasiyoonekana” (Waebrania 11:1):

Bado mzee wa ukoo aliomba ishara fulani inayoonekana kama uthibitisho wa imani yake na kama uthibitisho kwa vizazi vya baadae kwamba makusudi ya neema ya Mungu kwao yangetimizwa. Bwana alijinyenyekeza kuingia katika agano na mtumishi wake, akitumia njia kama zile zilizozoeleka miongoni mwa wanadamu ili kuidhinisha uchumba mzito. Kwa mwongozo wa kimungu, Abrahamu alitoa dhabihu ndama, mbuzi-jike, na kondoo-dume, kila mmoja akiwa na umri wa miaka mitatu, akigawanya miili na kuweka vipande vipande kando kidogo. Kwa haya aliongeza njiwa na njiwa

mchanga, ambayo, hata hivyo, haikugawanywa. Hili likifanyika, kwa heshima alipita kati ya sehemu za dhabihu, akifanya nadhiri nzito kwa Mungu ya utii wa daima. {PP 137.1}

Tunaambiwa kwamba Ibrahimu aliomba ishara inayoonekana kwamba Mungu angetimiza ahadi yake Kwake, na katika muktadha huu Bwana alijishusha kuingia katika agano na mtumishi wake kwa njia ya mazoea ambayo yanaonyesha mfumo wa uongo wa haki. Ili kuwa baba wa imani, Ibrahimu alifuata njia ambayo watu wake wangepuata - kutoka kwenye fikra za Agano la Kale hadi za Agano Jipya:

Kwa maana imeandikwa ya kuwa, Ibrahimu alikuwa na wana wawili mmoja kwa mjakazi, na mmoja kwa mwungwana. Lakini yule wa mjakazi alizaliwa kwa mwili, yule wa mwungwana kwa ahadi. Mambo haya husemwa kwa mfano; **kwa maana hawa ndio kama maagano mawili, moja kutoka mlima Sinai, lizaalo kwa utumwa, ambalo ni Hajiri. ...Bali Yerusalemu wa juu ni mwungwana, naye ndiye mama yetu sisi.**(Wagalatia 4:22-26)

Ili kumleta Ibrahimu kikamilifu katika Agano Jipya, Bwana alipaswa kuaksi kwa Ibrahimu mawazo yake kulingana na mfumo wa uongo wa haki:

Mungu alikuwa amemwita Ibrahimu kuwa baba wa waaminifu, na maisha yake yangesimama kama kielelezo cha imani kwa vizazi vilivyofuata. **Lakini imani yake haikuwa kamilifu.** Alikuwa ameonyesha kutomwamini Mungu kwa kuficha ukweli kwamba Sara alikuwa mke wake, na tena katika ndoa yake na Hajiri. **Ili aweze kufikia kiwango cha juu zaidi,** Mungu alimtia katika jaribu lingine, la karibu zaidi ambalo mwanadamu aliwahi kuitwa kustahimili. Katika maono ya usiku aliagizwa kutengeneza mpaka katika nchi ya Moria, na hapo **akamtoa mwanawe kama sadaka ya kuteketezwa** juu ya mlima ambao angeonyeshwa. {PP 147.2}

Maadamu Ibrahimu hakumtumaini Mungu kikamilifu kwa ajili ya kutimizwa kwa ahadi, alikuwa msikiaji wa sheria, lakini si mtendaji.

Kwa sababu mtu akiwa ni msikiaji wa neno tu, wala si mtendaji, mtu huyo ni kama mtu **anayejiangalia uso wake katika kioo.** (Yakobo 1:23)

Kabla ya kuona katika sheria ya Mungu utukufu au tabia ya Mungu na Mwanawe, ilimbidi Ibrahimu apitie mwonekano wa mawazo yake mwenyewe

ya sheria, kukutana uso kwa uso na kutokuamini kwake, na kuchagua kuushika mkono wa Mungu kikamilifu, akimwingiza katika Agano Jipya.

Lakini sisi sote, kwa uso usiotiwa utaji, tukiurudisha utukufu wa Bwana, kama vile katika kioo, tunabadilishwa tufanane na mfano uo huo, toka utukufu hata utukufu, kama vile kwa utukufu utokao kwa Bwana, aliye Roho. (2 Wakorintho 3:18)

Ibrahimu, baba yenu, alishangilia kwa vile atakavyoiona siku yangu; naye akaiona, akafurahi. (Yohana 8:56)

Katika kumtazama mwana-kondoo aliyechinjwa kama ahadi ya mkombozi, Ibrahimu alielewa rehema ya Mungu katika suala la mawazo yake mwenyewe ya haki. Hadithi nzima ya Ibrahimu kumtoa mwanawe mwenyewe ni onyesho la kile anachoamini Mungu anafanya kushughulikia haki. Dhabihu ya mtoto haikuwa akilini mwa Mungu, lakini ilikuwa akilini mwa Ibrahimu kutokana na utamaduni alioishi.

Tena wamejenga mahali pa juu pa Baali, ili kuwateketeza wana wao motoni, wawe sadaka za kuteketezwa kwa Baali, jambo ambalo sikuwaamuru, wala kulina, wala halikuingia moyoni mwangu. (Yeremia 19:5; tazama pia Yeremia 7:31; 32:35)

Katika mchakato huu wa imani hadi kifo, Ibrahimu anachagua kuamini neno la Mungu juu ya uzima wenyewe na hivyo imani yake kwa Mungu inatiwa muhuri ndani ya Agano Jipya, ingawa mchakato unahusisha kufanya kazi kupitia mawazo yake potofu.

Maisha na safari ya Ibrahimu hadi Nchi ya Ahadi huonyesha safari ya Israeli kwenda Kanaani. Mungu alipoleta uzao wa Ibrahimu kutoka Misri, Aliwaalika kuingia katika Agano Lake (Jipya). Iliwabidi tu kuamini - lakini mateso yao yalikuwa yamewafanya kumwona Mungu katika nuru potofu ya Shetani:

Basi waambie wana wa Israeli, Mimi ni YEHOVA, nami nitawatoa ninyi mtoke chini ya mizigo ya Wamisri, nami nitawaokoa na utumwa wao, nami nitawakomboa kwa mkono ulionyoshwa, na kwa hukumu kubwa; nami nitawatwaeni kuwa watu wangu, nitakuwa Mungu kwenu; nanyi mtajua ya kuwa mimi ni YEHOVA, Mungu wenu, niwatoaye mtoke chini ya mizigo ya Wamisri. Nami nitawaleta hata nchi ile ambayo naliinua mkono wangu, niwape Ibrahimu, na Isaka, na Yakobo; nitawapa iwe urithi wenu; Mimi ni

YEHOVA. Musa akawaambia wana wa Israeli maneno haya; lakini hawakumsikiliza Musa kwa ajili ya uchungu wa moyo, na kwa ajili ya utumwa mgumu. (Kutoka 6:6-9)

Kwa hiyo Mungu alipokutana na wana wa Israeli kwenye Mlima Sinai, Alifanya hivyo kama kielelezo cha kile walichofikiri juu yake, kwa sababu hiyo ndiyo njia pekee ambayo wangeweza kuongozwa kuingia katika Agano Jipya. Walilikataa Agano Jipya, na kwa hiyo ingewabidi kupitia Agano la Kale kwanza.

Mlima wa Sinai wote pia ukatoa moshi, kwa sababu BWANA alishuka katika moto; na ule moshi wake ukapanda juu kama moshi wa tanuu, mlima wote ukatetemeka sana. (Kutoka 19:18)

Ndipo BWANA akamwambia Musa, Shuka chini, uwaonye watu wasije wakapasua njia waje kwa BWANA kutazama, kisha wengi miongoni mwao wakaangamia. (Kutoka 19:21)

BWANA akamwambia, Nenda, ushuke wewe; nawe utakwea, wewe, na Haruni pamoja nawe; lakini wale makuhani na watu wasipenye kumkaribia BWANA, asije yeye akawafurikia juu yao. (Kutoka 19:24)

Jinsi watu walivyowazia Mungu kuwa, ndivyo alivyofunuliwa kwao. Kama angekuja kwa njia nyingine yoyote, hawangeamini kuwa ni Mungu. Mungu aliakisi kwa watu kile walichokuwa wanafikiri.

Watu wote wakaona umeme na ngurumo na sauti ya baragumu, na ule mlima kutoka moshi; na watu walipoona hayo wakatetemeka, wakasimama mbali. Wakamwambia Musa, Sema nasi wewe, nasi tutasikia, bali Mungu asiseme nasi, tusije tukafa. Musa akawaambia watu, Msiogope, maana Mungu amekuja ili awajaribu, na utisho wake uwe mbele yenu, ili kwamba msifanye dhambi. Basi hao watu wakasimama mbali, naye Musa akalikaribia lile giza kuu Mungu alipokuwapo. (Kutoka 20:18-21)

Musa alipokuwa na ujuzi mkubwa zaidi wa tabia ya Mungu, alijaribu kutuliza wogu wa watu, lakini hata yeye bado alihisi hofu mbele za Mungu.

maana hawakuweza kustahimili neno lile lililoamriwa, Hata mnyama akiugusa huo mlima atapigwa kwa mawe. Na hayo yaliyoonekana jinsi yalivyokuwa ya kutisha, hata Musa akasema, Nimeshikwa na hofu na kutetemeka. (Waebrania 12:20-21)

Hofu hii imeundwa kutokana na ukweli kwamba kuna angahewa karibu na kila mtu ambayo ni halisi kama hewa tunayopumua.

Ushawishi wa mawazo na matendo ya kila mtu humzunguka kama angahewa isiyoonekana, ambayo inapumuliwa bila kujua na wote wanaowasiliana naye. Mazingira haya mara kwa mara yana mvuto wa sumu, na wakati haya yanapovutwa, kuzorota kwa maadili ni matokeo ya uhakika. {5T 111.1}

Mazingira yanayomzunguka Mungu yamejaa mvuto mzuri, lakini angahewa hii ni ngeni sana kwa wanadamu hivi kwamba inamfanya mwanadamu wa asili kuogopa sana anapokutana na mazingira haya. Kwa asili tuko nje ya maelewano na Mungu hivi kwamba uwepo wa upendo huhisi kama janga na uharibifu kwetu katika hali yetu ya asili.

Baadaye, nuru tukufu ya uwepo wa Mungu iliposhuka juu ya Mlima, waliiona kama moto ulao.

Na huo utukufu wa BWANA ukakaa juu ya mlima wa Sinai; lile wingu likaufunikiza siku sita; na siku ya saba akamwita Musa toka kati ya lile wingu. Na kuonekana kwake ule utukufu wa BWANA kulikuwa kama moto uteketezao, juu ya mlima machoni pa wana wa Israeli. (Kutoka 24:16-17)

Katikati ya haya yote Mungu na Mwanawe walikuwa wakiwaalika Israeli wote kuwa wawakilishi wa tabia na ufalme wao mbele ya mataifa yote.

Sasa basi ikiwa mtaitii sauti yangu kweli kweli, na kulishika agano langu, hapo ndipo mtakapokuwa tunu kwangu kuliko makabila yote ya watu; maana dunia yote pia ni mali yangu, nanyi mtakuwa kwangu ufalme wa makuhani, na taifa takatifu. Hayo ndiyo maneno utakayowaambia wana wa Israeli. (Kutoka 19:5-6)

Mungu huwaita watu wake kupitia mitazamo iliyotiwa giza ya ufahamu wao kwake.

Maana wakati wa sasa tunaona kwa kioo kwa jinsi ya fumbo; wakati ule tutaona uso kwa uso; wakati wa sasa nafahamu kwa sehemu; wakati ule nitajua sana kama mimi nami ninavyojuliwa sana. (1 Wakorintho 13:12)

Hili lingetokea ikiwa wangeamini kwamba Mungu angeweza kuwafanya hivyo kwa kuandika sheria yake mioyoni mwao. Badala yake, hata hivyo, walichagua

kumtuliza Mungu kwa kuahidi kushika sheria ya Mungu (kama vile Abrahamu alivyofanya na Hajiri) kwa nguvu zao wenyewe, wakionyesha kwamba wao bado ni watumwa wa wazo potofu la kwamba mwanadamu ana chanzo cha uhai au nguvu inayojitegemea ambayo kwayo anaweza kutii:

Watu wote wakaitika pamoja wakisema, **Hayo yote aliyoyasema BWANA tutayatenda.** (Kutoka 19:8)

Kuanzia sasa na kuendelea, Mungu angeweza tu kufanya kazi na watu hawa kwa kutoa maagizo yanayoakisi mawazo yao ya Agano la Kale. Walikataa kuingia kwenye nuru kwa sababu ya kutokuamini. Kwa sababu mfumo wa uwongo wa haki wa Shetani ulikuwa umetawala akili zao, Mungu angeweza tu kuendelea kuaksi kwao mawazo yao ya dhambi kwa kuthibitisha na kupanua mfumo wa dhabihu ili sheria iweze kuwaongoza kwa Mwokozi:

Hivyo torati imekuwa kiongozi kutuleta kwa Kristo, ili tuhesabiwe haki kwa imani. (Wagalatia 3:24)

Mungu aliwapa “ishara inayoonekana” ya patakatifu pake pamoja na kuhani anayeonekana ili kusaidia imani yao dhaifu kuona patakatifu pa mbinguni pasikoonekana na Mwana wa Mungu anayetumikia huko kwa ajili yao.

Kama mwanadamu angeishika sheria ya Mungu, kama ilivyotolewa kwa Adamu baada ya anguko lake, iliyohifadhiwa na Nuhu, na kuzingatiwa na Ibrahimu, **kusingekuwa na ulazima wa agizo la tohara. Na kama wazao wa Ibrahimu wangelishika agano, ambalo tohara ilikuwa ishara yake, wasingedanganywa kamwe katika ibada ya sanamu, wala isingekuwa lazima kwao kupata maisha ya utumwa huko Misri; wangeliweka sheria ya Mungu akilini, na kusingekuwa na ulazima wa kutangazwa kutoka Sinai au kuchongwa juu ya mbao za mawe.** Na kama watu wangepuata kanuni za Amri Kumi, **kusingekuwa na haja ya maelekezo ya ziada aliyopewa Musa.** {PP 364.2}

Lakini watu walikawia kujifunza somo hilo. Wakiwa wamezoea jinsi walivyokuwa huko Misri kwa uwakilishi wa kimwili wa Uungu, na haya ya asili ya kudhalilisha zaidi, ilikuwa vigumu kwao kufikiria kuwepo au tabia ya Asiyonekana. Kwa huruma kwa udhaifu wao, Mungu aliwapa ishara ya uwepo wake. “Na wanifanyie patakatifu,” Yeye alisema; “ili nipate kukaa kati yao.” Kutoka 25:8. {Ed 35.1}

Hadithi ya Israeli, hata hivyo, inaonyesha kwamba walichagua kutumia yote haya kama njia ya kujipatia sifa na thamani mbele za Mungu. Kupitia kazi zao walitumaini kumtuliza Mungu na kupata heshima yake (Warumi 9:31-32). Lakini kupitia Yeremia Mungu aliwaambia waziwazi:

BWANA wa majeshi, Mungu wa Israeli, asema hivi, Tieni sadaka zenu za kuteketezwa pamoja na dhabihu zenu, mkale nyama. **Maana sikusema na baba zenu, wala sikuwaamuru kwa habari za sadaka za kuteketezwa na dhabihu,** siku ile nilipowatoa katika nchi ya Misri; lakini naliwaamuru neno hili, nikisema, **Sikilizeni sauti yangu, nami nitakuwa Mungu wenu nanyi mtakuwa watu wangu;** mkaende katika njia ile yote nitakayowaamuru mpate kufanikiwa. **Lakini hawakusikiliza, wala kutega sikio lao, bali walikwenda kwa mashauri yao wenyewe, na kwa ushupavu wa mioyo yao mibaya, wakaenda nyuma wala si mbele.** (Yeremia 7:21-24)

Tukisoma kwa makini kisa kizima cha Israeli, tunaweza kuona jinsi Mungu alivyofanya kazi pamoja nao kuwatoa katika mfumo huo wa uongo wa haki unaohitaji kifo, ambacho ni chukizo kwake, kwa sababu kinapotosha sifa zote za upendo za tabia yake; lakini Israeli walichagua kuona katika kioo cha sheria uso wake wa asili badala ya Baba yao mwenye kujali.

Angalia, siku zinakuja, asema BWANA, nitakapofanya agano jipya na nyumba ya Israeli, na nyumba ya Yuda. Si kwa mfano wa agano lile nililolifanya na baba zao, katika siku ile nilipowashika mkono, ili kuwatoa katika nchi ya Misri; ambalo agano langu hilo walilivunja, ingawa nalikuwa mume kwao, asema BWANA. (Yeremia 31:31-32)

4. Sadaka ya Daima na Chukizo la Uharibifu

Cha kusikitisha ni kwamba, Israeli kama taifa waliendelea kupinga mwaliko wa kuingia katika Agano Jipya. Wote waliokuwa kwenye Mlima Sinai waliangamia isipokuwa Kalebu na Yoshua.

hapo inenwapo, Leo, kama mtaisikia sauti yake, Msifanye migumu mioyo yenu, Kama wakati wa kukasirisha. Maana ni akina nani waliokasirisha, waliposikia? Si wale wote waliotoka Misri wakiongozwa na Musa? Tena ni akina nani aliochukizwa nao miaka arobaini? Si wale waliokosa, ambao mizoga yao ilianguka katika jangwa? Tena ni akina nani aliowaapia ya kwamba hawataingia katika raha yake, ila wale walioasi? Basi twaona ya kuwa hawakuweza kuingia kwa sababu ya kutokuamini kwao. (Waebrania 3:15-19)

Na Isaya anao ujasiri mwingi, asema, Nalipatikana nao wasionitafuta, Nalidhihirika kwao wasioniulizia. Lakini kwa Israeli asema, Mchana kutwa naliwanyoshea mikono watu wasiotii na wakaidi. (Warumi 10:20-21)

Ni watu wachache sana wa Israeli wangeweza kupenya kwenye nuru. Kulikuwa na baadhi ya watu wa kipekee hapa na pale.

Akasema, Toka, usimame mlimani mbele za BWANA. Na tazama, BWANA akapita; upepo mwingi wa nguvu ukaipasua milima, ukaivunja-vunja miamba mbele za BWANA; lakini BWANA hakuwamo katika upepo ule; na baada ya upepo, tetemeko la nchi; lakini BWANA hakuwamo katika lile tetemeko la nchi; na baada ya tetemeko la nchi kukawa na moto; lakini BWANA hakuwamo katika moto ule; na baada ya moto sauti ndogo, ya utulivu. Ikawa, Eliya alipoisikia, alijifunika uso wake katika mavazi yake, akatoka, akasimama mlangoni mwa pango. Na tazama, sauti ikamjia, kusema, Unafanya nini hapa, Eliya? (1 Wafalme 19:11-13)

Uzoefu wa Eliya ulichukuliwa na Elisha na kutumika na kupanuliwa.

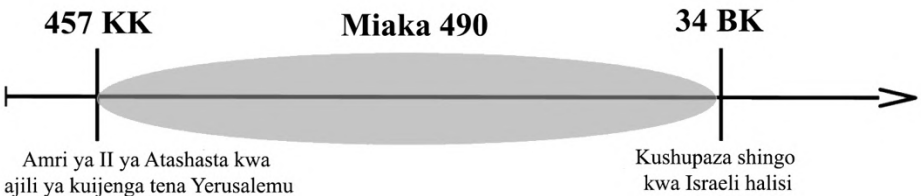
Naye mfalme wa Israeli alipowaona, akamwambia Elisha, Ee baba yangu, niwapige? Niwapige? Akamjibu, Usiwapige; je! Ungetaka kuwapiga watu ambao umewatwaa mateka kwa upanga wako na uta wako? Weka chakula na maji mbele yao, wapate kula na kunywa, na kwenda kwa bwana wao. Basi akawaandalia chakula tele; nao walipokwisha kula na kunywa, akawaacha, wakaenda zao kwa bwana wao. Na vikosi vya Shamu havikuja tena katika nchi ya Israeli. (2 Wafalme 6:21-23)

Huduma ya Elisha haikuweza kuleta marekebisho ya kudumu kwa Israeli ili waweze kujenga hekalu ambalo Ezekieli aliona katika maono; hekalu la kiroho ambalo lingefanywa kwa mioyo yenye shangwe ya wanaume na wanawake ambao wameuona utukufu wa Bwana. Kushindwa huku kwa kuzishika amri na hukumu kwa namna iliyodhihirisha tabia ya Mungu (Mambo ya Walawi 26:1-4) kungefunga mlango wa ulimwengu wa kumwona Mungu ambaye ni kitu chochote isipokuwa yule aliyekasirishwa na dhambi kuliko msamaha na uponyaji wa dhambi) na hutawala kwa fimbo ya chuma. Israeli inaweza kuwa kichwa cha mataifa kuwa nuru kuu, lakini badala yake ulimwengu uliingia gizani kwa miaka 2520. Tutarejea katika jambo hili katika sura inayofuata.

Wakati wa utumwa wa Babeli, Danieli aligundua ni muda gani zaidi Israeli wa kimwili walikuwa nao kabla ya kuwa wagumu kabisa katika dhambi zao kama kundi la watu:

Majuma sabini yameamriwa juu ya watu wako na juu ya mji wako mtakatifu... (Danieli 9:24)

Majuma haya 70 ya kiunabii ni sawa na miaka 490 halisi (Ezekieli 4:6), na mwanzo wao ni “kutolewa kwa amri ya kuujenga upya Yerusalemu” (Danieli 9:25):

Jambo ambalo lingeamua kama Israeli wangejifanya wagumu au kumgeukia Mungu lilikuwa ni mwikio wao kwa matukio ya juma la mwisho la kinabii la kipindi hiki tazama picha kwenye ukurasa unaofuata):

Basi ujue na kufahamu, ya kuwa tangu kuwekwa amri ya kutengeneza na kuujenga upya Yerusalemu hata zamani zake **masihi aliye mkuu**; kutakuwa na **majuma saba**; na **katika majuma sitini na mawili** utajengwa tena pamoja na njia kuu zake na handaki, naam, katika nyakati za taabu. Na baada

ya yale majuma sitini na mawili, **masihi atakatiliwa mbali**, naye atakuwa hana kitu; na watu wa mkuu atakayekuja watauangamiza mji, na patakatifu; na mwisho wake utakuwa pamoja na gharika, na hata mwisho ule vita vitakuwapo; ukiwa umekwisha kukusudiwa. **Naye atafanya agano thabiti na watu wengi kwa muda wa juma moja; na kwa nusu ya juma hiyo ataikomesha sadaka na dhabihu**; na mahali pake litasimama chukizo la uharibifu; na hivyo, hata ukomo, na ghadhabu iliyokusudiwa imemwagwa juu yake mwenye kuharibu. (Danieli 9:25-27)

Wiki ya mwisho ya kinabii inashughulikia wakati kutoka 27 BK hadi 34 BK. Katika nusu ya kwanza ya kipindi hiki Mwana wa Mungu alifunua tabia ya kweli ya Baba yake; na katika nusu ya pili watu waliomwamini na kulithibitisha agano Naye waliendelea na ushuhuda huu. Katikati ya kipindi hiki unasimama msalaba, ambapo, kupitia kwa Wayahudi, wanadamu wote wameonyesha kile ambacho dhambi yetu inamfanyia Mwana wa Mungu. Wala Wayahudi wala Wamataifa hawakuweza kuona kwamba dhabihu zilikuwa kielelezo tu cha kusulubishwa kwa Kristo na dhambi za wanadamu, na kwa hiyo, kwa gharama ya unyonge wa kutisha na mateso na hatari ya hasara ya milele, Baba yetu wa mbinguni aliruhusu kusulubishwa kwa Kristo. Mwana wake kudhihirishwa katika ulimwengu unaonekana:

Mbingu zote ziliteseka katika uchungu wa Kristo; lakini mateso hayo hayakuanza wala kuishia kwa udhihirisho wake katika ubinadamu. Msalaba ni ufunuo kwa hisia zetu butu za uchungu ambao, tangu kuanzishwa kwake, dhambi imeleta kwenye moyo wa Mungu. {Ed 263.1}

Kufikiri kwamba Mungu angeruhusu wanadamu kudhihirisha chuki yao mbaya kwa Mwanawe katika kusulubiwa, ili kwamba mwanadamu aweze kujiona

kwenye kioo na kutambua kwamba ingawa amefanya hivi, Mungu bado yuko tayari kusamehe.

Kupitia maisha na kifo chake, Mwana wa Mungu alionyesha wazi jinsi Baba alivyo. Kwa hiyo, katika ufahamu wa wanadamu, njia ilifunguliwa kwa sehemu ya ndani kabisa ya patakatifu - patakatifu pa patakatifu, ambapo tabia ya upendo ya Mungu imefunuliwa katika hali yake safi:

Muda wa majuma sabini umeamriwa juu ya watu wako, na juu ya mji wako mtakatifu, ili kukomesha makosa, na kuishiliza dhambi, na kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, na kuleta haki ya milele, na **kutia muhuri maono na unabii, na kumtia mafuta yeye aliye mtakatifu.** (Danieli 9:24)

Wakati ambapo Mwokozi anayemaliza muda wake alisema, “Imekwisha,” mkono usioonekana ukapasua pazia la Hekalu kutoka juu hadi chini... Mwana-Kondoo wa Mungu, aliyechinjwa tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu, amekufa. **Njia ya kuingia Patakatifu pa Patakatifu pa wote imewekwa wazi. Njia mpya na hai, ambayo haina pazia kati, hutolewa kwa wote. Tangu sasa na kuendelea wote wanaweza kutembea kwa njia hii...** Ilikuwa kana kwamba sauti iliyo hai ilikuwa imezungumza na waabudu: **Sasa kuna mwisho wa dhabihu zote na matoleo.** {12MR 416.3}

Kwa Wakristo wengi inaeleweka kwamba kukoma kwa dhabihu ni kwa sababu Mungu alikuwa amezitaka awali, na mara Kristo alipokufa ndipo angezizuia. Ukweli ni kwamba kupitia ufunuo wa Baba katika Kristo sasa kulikuwa na mlango wazi katika akili za wanadamu kuona kwamba Mungu hayuko hivi hata kidogo, kwamba hakutamani kamwe dhabihu na matoleo. Haya ndiyo tunayopata katika lugha ya Roho ya Unabii, “Ilikuwa kana kwamba sauti hai imezungumza na waabuduo.” Hapa kuna kanuni ya ufahamu unaowajia kupitia njia mpya na iliyo hai kwa Baba kwa sababu ya ufunuo wa Kristo wa tabia Yake.

Kumbuka, hata hivyo, kwamba usemi huu wa kimwili juu ya msalaba ulifungua tu njia ya Patakatifu pa Patakatifu, lakini kabla ya kufika huko, wasafiri ambao “walikuwa wamethibitisha agano” na Mwana wa Mungu lazima kupitia kwa uaminifu uzoefu wa Mahali Patakatifu, ambapo wanapokea haki ya Kristo kama inavyodhihirishwa katika kupata kwake mwili; mkate wa uzima na maombezi na kuugua kwa Mwana wa Mungu akiwasihi kwa niaba yao wapate kuona. Kwa

sababu ya ugumu wao, watu wa Kiyahudi walishindwa kuingia huko na kubaki katika ua (dunia) wa patakatifu:

Shetani aliwaongoza wale waliokataa ujumbe wa Yohana kwenda mbali zaidi, kumkataa na kumsulubisha Kristo. Kwa kufanya hivi walijiweka mahali ambapo wasingeweza kupokea baraka siku ya Pentekoste, **ambayo ingewafundisha njia ya kuingia katika patakatifu pa mbinguni.** Kupasuka kwa pazia la hekalu kulionyesha kwamba dhabihu na maagizo ya Kiyahudi hayangepokelewa tena. Dhabihu kuu ilikuwa imetolewa na imekubaliwa, na **Roho Mtakatifu aliyeshuka siku ya Pentekoste alibeba mawazo ya wanafunzi kutoka patakatifu pa duniani hadi mbinguni, ambako Yesu aliingia kwa damu yake mwenyewe, ili kumwaga juu ya wanafunzi wake faida za upatanisho wake.** Lakini Wayahudi waliachwa katika giza kuu. Walipoteza nuru yote ambayo wangeweza kuwa nayo juu ya mpango wa wokovu, na bado walitumainia dhabihu na matoleo yao yasiyo na maana. Patakatifu pa mbinguni palikuwa pamechukua mahali pa patakatifu pa kidunia, hata hivyo hawakuwa na ujuzi wa mabadiliko hayo. **Kwa hiyo hawakuweza kufaidika na upatanishi wa Kristo katika mahali patakatifu.** {EW 259.1}

Israeli walikuwa wameng'ang'ania mtazamo wao wa uwongo juu ya Mungu, na hilo lilimpa Shetani ufikiaji kamili wa akili zao ili kuziweka katika mfumo wake wa uwongo wa haki, ambao kulingana nao kila dhambi itapata adhabu yake. Hawakushindwa tu kufichua mawazo haya mabaya mbele ya mataifa, bali, katika mtazamo wao kwa Mwana wa Mungu, walipokea mawazo ya Shetani, wakidhihirisha chukizo lake kwa Mwana wa Mungu. Sheria ileile waliyopewa kutoka kwa Mungu waliitumia kumuua Mwana wa Mungu.

Mtu mmoja miongoni mwao, Kayafa, aliyekuwa Kuhani Mkuu mwaka ule, akawaambia, Ninyi hamjui neno lo lote; wala hamfikiri ya kwamba **yafaa mtu mmoja afe kwa ajili ya watu, wala lisiangamie taifa zima.** (Yohana 11:49-50)

Ndipo Yesu alipotoka nje, naye amevaa ile taji ya miiba, na lile vazi la zambarau. Pilato akawaambia, Tazama, mtu huyu! Basi wale wakuu wa makuhani na watumishi wao walipomwona, walipiga kelele wakisema, Msulibishe! Msulibishe! Pilato akawaambia, Mtwaeni ninyi basi, mkamsulibishe; kwa maana mimi sioni hatia kwake. Wayahudi wakamjibu, Sisi tunayo sheria, **na kwa sheria hiyo amestahili kufa,** kwa sababu alijifanya kuwa Mwana wa Mungu. (Yohana 19:5-7)

Israeli walichagua kujiona wenyewe katika sheria ya Mungu badala ya tabia ya kweli ya Mungu kama inavyoonyeshwa katika Mwanawe, na hivyo Mungu na Mwanawe walilazimika kuwageukia Mataifa. Kwa sababu ya imani potofu katika ubora na thamani ya asili katika kabila lao (damu yao), Wayahudi walijiona kuwa wanastahili, na Wamataifa kama uchafu. Kwa njia ya msalaba, ukuta huu wa kutenganisha Wayahudi na Wamataifa, ulioundwa na tafsiri ya uongo ya sheria na tabia ya Mungu, ulivunjwa:

Lakini sasa, katika Kristo Yesu, ninyi mliokuwa mbali hapo kwanza mmekuwa karibu kwa damu yake Kristo. Kwa maana yeye ndiye Amani yetu, aliyetufanya sisi sote tuliokuwa wawili kuwa mmoja; **akakibomoa kiambaza cha kati kilichotutenga**. Naye akiisha kuuondoa ule uadui kwa mwili wake; **ndiyo sheria ya amri zilizo katika maagizo**; ili afanye hao wawili kuwa mtu mpya mmoja ndani ya nafsi yake; akafanya Amani. Akawapatanisha wote wawili kwa Mungu katika mwili mmoja, kwa njia ya msalaba, akiisha kuufisha ule uadui kwa huo msalaba. Akaja akahubiri **Amani kwenu ninyi mliokuwa mbali, na Amani kwao wale waliokuwa karibu. Kwa maana kwa yeye sisi sote tumepata njia ya kumkaribia Baba katika Roho mmoja.** (Waefeso 2:13-18)

Ulimwengu haungeweza kujua hekima na tabia ya Baba moja kwa moja kwa sababu pia ulikuwa umekumbatia kwa kina mfumo wa uwongo wa Shetani wa haki, na kuamini kwamba bila kumwaga damu hakuna msamaha. Baba alikubali kumtoa Mwanawe kwa mawazo haya ya wanadamu ili atufikie, akifungua njia ndani ya mioyo yetu na akili zetu kuelewa tabia yake kama inavyofunuliwa kikamilifu katika Patakatifu pa Patakatifu:

Kwa maana katika hekima ya Mungu, dunia isipopata kumjua Mungu kwa hekima yake, Mungu alipenda kuwaokoa waaminio kwa upuzi wa lile neno linalohubiriwa. (1 Wakorintho 1:21)

Katika muktadha huu, upumbavu wa kuhubiri ni kwamba Mungu amedai kifo cha Mwanawe ili aweze kutusamehe, na Isaya anatuambia kwamba upumbavu huu umepandwa ndani yetu na kuaminiwa ulimwenguni kote.

Hakika ameyachukua masikitiko yetu, Amejitwika huzuni zetu; Lakini **tulimdhania ya kuwa amepigwa, Amepigwa na Mungu**, na kuteswa. (Isaya 53:4)

Wazo kwamba kwa njia ya msalaba wa Kalvari Baba hutufikia kupitia fikra zetu ili kufungua njia katika ufahamu wetu hadi Patakatifu pa Patakatifu linathibitishwa na mfano wa nyoka wa shaba:

Bwana akamwambia Musa, Jifanyie nyoka ya shaba, ukaiweke juu ya mti, na itakuwa kila mtu aliyeumwa, aitazamapo ataishi. Musa akafanya nyoka ya shaba, akaiweka juu ya mti, hata ikiwa nyoka amemwuma mtu, alipoitazama ile nyoka ya shaba, akaishi. (Hesabu 21:8-9)

Sumu ya nyoka ni mfumo wa uongo wa Shetani wa haki, ambao unatufanya tuamini kwamba Bwana anahitaji kumwaga damu ya Mwanawe msalabani ili atusamehe. Kumbuka kwamba huyu alikuwa ni nyoka yule yule aliyewekwa juu ya nguzo ambayo inaashiria msalaba, kwa sababu kwa njia ya msalaba, Mungu hutufikia katika dhana hii potofu. Kristo alifanywa dhambi kwa ajili yetu:

Na kama vile Musa alivyomwinua yule nyoka jangwani, **vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa**; ili kila mtu aaminiye awe na uzima wa milele katika yeye. (Yohana 3:14-15)

Yeye asiyejua dhambi alimfanya kuwa dhambi kwa ajili yetu, ili sisi tupate kuwa haki ya Mungu katika Yeye. (2 Wakorintho 5:21)

Tukirejea maneno ya malaika aliyopewa Danieli kwamba unabii huu wa miaka 490 lazima “utie muhuri” au uhusishwe na “maono,” tunaweza kuona kwamba haya ndiyo maono katika sura iliyotangulia:

Na katika moja ya pembe hizo ilitokea pembe ndogo, iliyokua sana, upande wa kusini, na upande wa magharibi, na upande wa nchi ya uzuri. Nayo ikakua, kiasi cha kulifikilia jeshi la mbinguni; ikaangusha chini baadhi ya jeshi lile, na ya nyota, ikazikanyaga. Naam, ikajitukuza hata juu yake aliye mkuu wa jeshi hilo, ikamwondolea sadaka ya kuteketezwa ya daima, na mahali pa patakatifu pake pakaangushwa chini. Na jeshi likatolewa kwake pamoja na sadaka ya kuteketezwa ya daima, kwa sababu ya makosa; nayo ikaiangusha kweli hata chini; ikatenda ilivyopenda, na kufanikiwa. Ndipo nikamsikia mtakatifu mmoja akinena, na mtakatifu mwingine akamwuliza huyo aliyenena, Haya maono katika habari ya sadaka ya kuteketezwa ya daima, na lile kosa lifanyalo ukiwa, yataendelea hata lini, kukanyagisha patakatifu na jeshi?

Akamwambia, Hata nyakati za jioni na asubuhi elfu mbili na mia tatu; ndipo patakatifu patakapotakaswa. (Danieli 8:9-14)

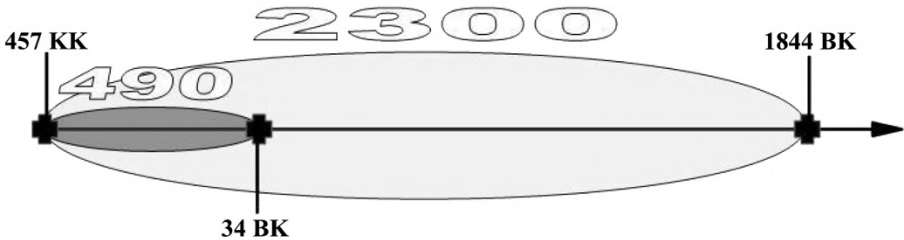
Mwanzoni mwa maono haya (Danieli 8:1-8) nguvu ya Upagani iliwakilishwa na kuongezeka kwa kiburi cha kondoo mume (Umedi-Uajemi 539-331 KK) ambaye alishindwa na mbuzi (Ugiriki 331-168 KK). Pembe ndogo ni Rumi, ambayo inapitia awamu zake mbili: kipagani na kipapa. Katika awamu yake ya kipagani, Rumi ilipigana dhidi ya Israeli ya kimwili (jeshi la mbinguni) na viongozi wake (nyota), na Kristo Mwenyewe (Mkuu wa jeshi) alisulubishwa kupitia hilo. Maneno ya asili katika Kiebrania yanaonyesha kwamba Roma ya kipapa ilikomesha Upagani (dhabihu ya kila siku²) kwa kuinuliwa, na iliruhusiwa “kwa sababu ya uasi” au kwa sababu ya uasi wa Ukristo - chukizo la uharibifu (Danieli 11:31). Tafsihi hii, ya kwamba Upagani ni wa kila siku, ni kwa mujibu wa waanzilishi wa Kiadventista, ambayo wakati huo ilitibitishwa na Roho ya Unabii.³ Mwishoni mwa siku 2300 za kinabii Kristo mwenyewe angeingia Patakatifu pa Patakatifu pa patakatifu pa mbinguni wakati taifa lingekuwa tayari kumfuata kwa imani, kurejesha ufahamu kamili wa tabia ya Baba Yake. Uhusiano wa maana kati ya unabii wa majuma 70 (miaka 490) na maono ya siku 2300⁴ ni kwamba mwishoni mwa kipindi cha kwanza, Mungu angeruhusu Mwanawe kusalitiwa ili kutimiza mantiki potovu ya mwanadamu aliyanguka, ili apate kufungua akili zetu kwa njia ya kuingia patakatifu pa mbinguni; wakati wa mwisho wa kipindi cha njozi ya siku 2300 angewaalika wale ambao wamekubali haki ya Mwana wake kwa uaminifu watoke Patakatifu pa hekalu la mbinguni na kuingia pamoja naye katika Patakatifu pa Patakatifu, ambapo wanaweza kuakisi tabia yake katika hali yake safi.

² Neno “dhabihu” halipo katika asili. Liliongezwa na watafsiri.

³ Utafiti wa kina wa somo hili unaweza kupatikana katika kitabu *Have We Followed Cunningly Devised Fables?* Cha Robert Wieland katika maranathamedia.com

⁴ Pia kuna uhusiano wa kiisimu kwa sababu katika Danieli 9:24 tunaambiwa kwamba unabii wa majuma 70 “umeamuliwa” au “kukatiliwa mbali” katika Kiebrania kwa watu wa Danieli (Wayahudi). Hii ingemaanisha kwamba miaka 490 ilikuwa sehemu ya kipindi kikubwa zaidi, na kwa sababu katika sura iliyotangulia Danieli alikuwa anashangaa kuhusu maono ya patakatifu, ambayo yalijumuisha kipindi cha miaka 2300, inaweza kuhitimishwa kwa urahisi kwamba katika sura ya 9 Gabrieli anampa Danieli jibu la ufahamu wake uliochanganyikiwa.

Ni kwa kukubali tu haki ya Kristo katika Mahali Patakatifu ambapo ubinadamu unakuwa na uwezo wa kuelewa jinsi Mungu alivyo hasa, kufikia uzoefu wa Patakatifu pa Patakatifu na hivyo kuweza kuondoa machukizo ya mfumo wa uongo wa Shetani:

Muda wa majuma sabini umeamriwa juu ya watu wako, na juu ya mji wako mtakatifu, ili kukomesha makosa, na kuishiliza dhambi, na kufanya upatanisho kwa ajili ya uovu, na kuleta haki ya milele, na kutia muhuri maono na unabii, na kumtia mafuta yeye aliye mtakatifu. (Danieli 9:24)

Naye atafanya agano thabiti na watu wengi kwa muda wa juma moja; na kwa nusu ya juma hiyo ataikomesha sadaka na dhabihu; na **mahali pake litasimama chukizo la uharibifu**; na hivyo, hata ukomo, na ghadhabu iliyokusudiwa imemwagwa juu yake mwenye kuharibu. (Danieli 9:27)

Katika mawazo ya wale wote wanaohibitisha agano na Kristo, dhabihu na matoleo yanamalizika katikati ya juma la mwisho la kinabii - kuonekana kwa msalaba. Uharibifu unaokuja umepanda

juu ya mrenjo wa machukizo mawili - Upagani na Upapa. Mwisho ni mwakilishi wa Ukristo wa uasi, ambayo inachukua falsafa ya kipagani ya upatanisho iliyojaliwa na haki ya uongo na kuiweka ndani ya “vazi” la Kikristo. Baba yetu wa mbinguni anawakilishwa katika muktadha wa “Kikristo” anayehitaji kutulizwa kupitia maelfu ya sherehe, msamaha, upatanishi wa Papa mwenyewe, Bikira Maria, na roho za wafia imani waadilifu. Msalaba wenyewe wa Bwana wetu Yesu Kristo umeonyeshwa kama njia ya juu zaidi ya upatanisho wa Mungu mwenye hasira ambaye ana hasira kwa sababu ya uvunjaji wa sheria yake:

Kuna mfanano wa kushangaza **kati ya Kanisa la Roma na Kanisa la Kiyahudi** wakati wa ujio wa kwanza wa Kristo. Ingawa Wayahudi waliikanyaga kwa siri kila kanuni ya sheria ya Mungu, kwa nje walikuwa wakali katika kuzishika kanuni zake, wakizibeba kwa masharti na mapokeo ambayo yalifanya kutii kuwa kuchungu na kulemea. **Kama vile Wayahudi walivyodai kuheshimu sheria, ndivyo Waroma wanavyodai kuheshimu msalaba.** Wanainua ishara ya mateso ya Kristo, wakati katika maisha yao wanamkana Yeye ambaye unawakilisha. Wafuasi wa Papa huweka misalaba juu ya makanisa yao, juu ya madhabahu zao, na juu ya mavazi yao. Kila mahali kunaonekana alama ya msalaba. Kila mahali unaheshimiwa na kuinuliwa kwa nje. **Lakini mafundisho ya Kristo yamezikwa chini ya wingi wa mapokeo yasiyo na maana, tafsiri za uwongo, na masharti makali...** Kuabudu sanamu na masalio, maombi ya watakatifu, na kuinuliwa kwa papa ni hila za Shetani ili kuvutia akili za watu kutoka kwa **Mungu na kutoka kwa Mwanawe... Ni juhudi za mara kwa mara za Shetani kupotosha tabia ya Mungu, asili ya dhambi, na masuala halisi yaliyo hatarini katika pambano kuu.** Ujuzi wake unapunguza wajibu wa sheria ya Mungu na kuwapa wanadamu ruhusa ya kutenda dhambi. Wakati huohuo **anawafanya wathamini dhana potofu za Mungu ili wamchukulie kwa hofu na chuki badala ya upendo. Ukatili uliomo katika tabia yake mwenyewe unahusishwa na Muumba; imejumuishwa katika mifumo ya dini na inaonyeshwa katika njia za ibada.** Hivyo akili za watu zimepofushwa, na Shetani huwaweka salama kama mawakala wake wa kupigana na Mungu. **Kwa dhana potofu za sifa za kimungu, mataifa ya kipagani yaliongozwa kuamini dhabihu za kibinadamu zilizo muhimu ili kupata upendeleo wa Uungu** [Sadaka ya Daima]⁵; na ukatili wa kutisha umefanywa chini ya aina mbalimbali za ibada ya sanamu. **Kanisa Katoliki la Kirumi, likiunganisha aina za upagani na Ukristo** [uvunjaji sheria au chukizo la uharibifu], na, **kama upagani, likiiwakilisha vibaya tabia ya Mungu,** limekimbilia kwenye mazoea ya ukatili na maasi. {GC 568, 569}

Kupitia mchakato huu wa kuingiza Upagani katika Ukristo, Wakristo wamerudia historia ya Israeli. Kwa hiyo, wakati ulipofika wa wao kumfuata Kuhani wao Mkuu wa kimbingu ndani ya Patakatifu Zaidi na kuelewa tabia ya kweli ya Baba yao wa mbinguni (mwishoni mwa ile miaka 2300), ni wachache

⁵ Maandiko yaliyo katika mabano ya mraba yameongezwa na mimi katika nukuu zote kwenye kitabu.

walioitikia mwito wa Yesu, uliomo katika ujumbe wa wale Malaika Watatu. (Ufunuo 14:6-12):

Wengi hutazama kwa hofu mwendo wa Wayahudi katika kumkataa na kumsulubisha Kristo; na wanaposoma historia ya unyanyasaji Wake wa aibu, wanadhani wanampenda, na hawangemkana kama Petro, au kumsulubisha kama walivyomsulubisha Wayahudi. Lakini Mungu anayesoma mioyo ya wote, ameleta kwenye mthiani upendo huo kwa Yesu ambao walidai kuuhisi. Mbingu zote zilitazama kwa shauku kuu kupokelewa kwa ujumbe wa malaika wa kwanza. Lakini wengi waliodai kumpenda Yesu, na waliotoa machozi waliposoma hadithi ya msalaba, walidharau habari njema za kuja kwake. Badala ya kuupokea ujumbe huo kwa furaha, waliutangaza kuwa ni upotovu. Walichukia wale waliopenda kutokea kwake na kuwafungia nje ya makanisa. Wale walioukataa ujumbe wa kwanza hawakuweza kufaidika na ule wa pili; wala hawakunufaika na kilio cha usiku wa manane, **ambacho kilikuwa cha kuwatayarisha kuingia pamoja na Yesu kwa imani katika patakatifu pa patakatifu pa mbinguni**. Na kwa kukataa jumbe hizo mbili za awali, wametia giza ufahamu wao hivi kwamba hawawezi kuona nuru katika ujumbe wa malaika wa tatu, **unaonyesha njia ya kuingia patakatifu pa patakatifu**. Niliona kwamba **kama vile Wayahudi walivyomsulubisha Yesu, ndivyo makanisa yalivyosulubisha jumbe hizi, na kwa hiyo hawana ujuzi wa njia ya kuingia patakatifu zaidi, na hawawezi kufaidika na maombezi ya Yesu huko**. Sawa na Wayahudi, waliotoa dhabihu zao zisizo na maana, wanatoa maombi yao yasiyo na maana kwenye chumba ambacho Yesu amekiacha; na Shetani, akipendezwa na udanganyifu huo, anajitwalia tabia ya kidini, na kuziongoza akili za hawa wanaojiita Wakristo kwake, akifanya kazi kwa nguvu zake, ishara zake na maajabu yake ya uongo, ili kuwafunga katika mtego wake. {EW 260.1}

Wacha tufanye muhtasari wa kile ambacho kimesemwa hadi sasa. Mnamo mwaka wa 34 BK, Israeli ya kimwili hatimaye ilitia muhuri hatima yake kwa kumuua Shemasi Stefano (Matendo 7:51-60). Kama tulivyoona, Golgotha (sehemu inayoonekana ya msalaba) inagawanya juma la mwisho la kinabii la miaka 490 katika sehemu mbili za miaka 3 ½ halisi. Kila moja ya sehemu hizi ina siku halisi 1260.⁶ Kwa sababu hiyo, ushuhuda wa tabia ya Mungu ambayo kwayo Israeli wangepata hatima yao wenyewe ilitimizwa na Mwana wa Mungu na wafuasi Wake ndani ya kipindi cha siku 2520, kikigawanywa kwa mbili ni sawa na kipindi cha siku 1260.

Kama tutakavyoona baadaye, hili ni la maana sana kwa sababu linaonyesha uhakika wa kwamba, pale msalabani, Bwana wetu Yesu Kristo alivumilia chukizo la kufikiri kwetu kwa dhambi ambayo imechukua mfumo wa Shetani wa haki kabisa.

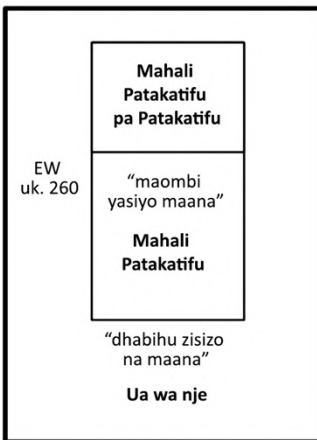
⁶ Mwaka wa unabii wa kibiblia ni siku 360, kama inavyoonekana wazi kutokana na ulinganisho wa kipindi cha kinabii cha siku 1260 (Ufunuo 11:3), ambayo pia ni miezi 42 (Ufunuo 11: 2), ambayo inawezekana tu pale mwezi wa kibiblia unapokuwa ni siku 30, na mwaka mmoja ni siku 360. Kwa hivyo miaka 3 ½ ikizidishwa na siku 360 ni sawa na siku 1260.

5. Adhabu ya Mara Saba ya Israeli na Mamlaka ya Babeli

Utafiti wetu kufikia sasa unaonyesha kwamba, kimsingi, Israeli ya kimwili na Ukristo si watumishi wa maagano mawili tofauti, bali watu wote nyakati zote katika historia wameitwa kupita kutoka kwenye Agano la Kale kwenda kwenye mawazo ya Agano Jipya ili kukubali kwa uaminifu ahadi za agano moja la milele:

Basi, Mungu wa amani aliyemleta tena kutoka kwa wafu Mchungaji Mkuu wa kondoo, kwa damu ya agano la milele, yeye Bwana wetu Yesu, awafanye ninyi kuwa wakamilifu katika kila tendo jema, mpate kuyafanya mapenzi yake, naye akifanya ndani yetu lipendezalo mbele zake, kwa Yesu Kristo; utukufu una yeye milele na milele. Amina. (Waebrania 13:20-21)

Kwa maana hii, Wayahudi na Wamataifa walialikwa kuwa sehemu ya watu wa

Mungu wanaomfuata Mwanawe hadi Patakatifu Zaidi katika kuelewa na kuakisi tabia ya Mungu. Lakini ingawa watu wengi wamefaulu katika safari hii kulingana na nuru waliyokuwa nayo wakati wao, uzoefu wa pamoja wa Wayahudi, na kisha ule wa Wakristo, ulithibitika kuwa kushindwa jambo ambalo lilikuwa chungu sana kwa Mungu na Mwanawe. Ijapokuwa Wakristo wa awali walimfuata Kristo katika Mahali Patakatifu, uasi wa imani uliofuata uliwarudisha Wakristo katika uelewaji mfano wa ua wa patakatifu, ukionyesha wazo la yule mwanadamu aliyeganguka kwamba “pasipo

kumwaga damu, hakuna msamaha”:

Nikapewa mwanzini kama fimbo; na mmoja akaniambia, Inuka, ukalipime hekalu la Mungu, na madhabahu, na hao wasujuduo humo. Na behewa iliyo nje ya hekalu uiache nje wala usiipime, kwa maana Mataifa wamepewa hiyo, nao wataukanyaga mji mtakatifu miezi arobaini na miwili. (Ufunuo wa Yohana 11:1-2)

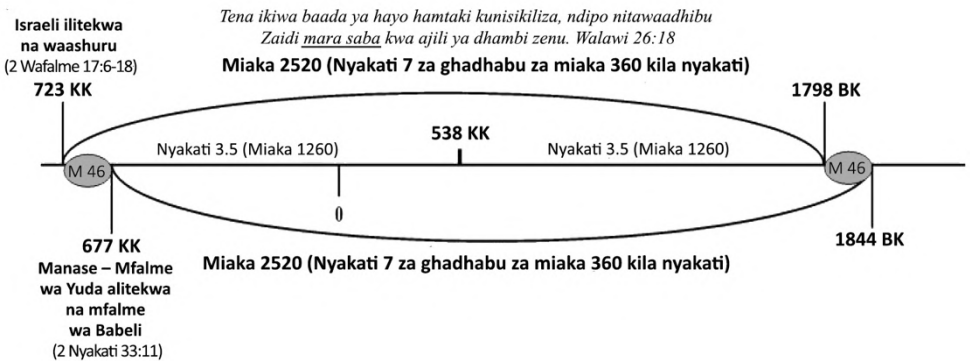
Miezi hii 42 ya kinabii ni wakati wa mamlaka ya Upapa (AD 538-1798) wakati “chukizo la uharibifu” linapofanya kazi. Wachache ni wale ambao, katika kipindi hiki, wanajaribu kama watu kuendeleza njia yao kwa njia ya imani katika patakatifu, wakati Ukristo rasmi unawafuata kwa sababu ya mfumo wake wa uongo wa haki ambao unaonyeshwa katika sifa za mnyama:

Nao [mataifa] wakamsujudia yule joka [Rumi ya kipagani] kwa kuwa alimpa huyo mnyama **uwezo** [Roma ya papa]; ni nani awezaye kufanya vita naye? Naye akapewa kinywa cha kunena **maneno makuu na ya makufuru; naye akapewa uwezo wa kufanya hivyo kwa muda wa miezi arobaini na miwili**. Akafunua kinywa chake **kumkufuru Mungu**, na kulitukana jina lake, na maskani yake, nao wakaa mbinguni. **Naye akapewa kufanya vita na watakatifu na kuwashinda**, na akapewa uwezo juu ya kila kabila na lugha na taifa. (Ufunuo 13:4-7)

Kwa hiyo, hadithi ya Wayahudi na Wakristo ni moja, na ndani yake Israeli ya Mwenyezi Mungu imeonyeshwa kuwa imebeba matokeo ya kuasi agano la milele.

Lakini ikiwa hamtaki kunisikiliza, wala hamtaki kufanya maagizo haya yote; na kama mkizikataa amri zangu, au nafsi zenu zikichukia hukumu zangu, hata msiyafanye maagizo yangu yote, lakini mkiwa mnavunja agano langu; Nami nitaweka juu yenu utisho, na kifafa, na kichomi, ambacho kitateketeza macho, na kuwaletea huzuni moyo; nanyi mtapanda mbegu zenu bure, kwa maana adui zenu watazila. Nami nitauielekeza uso wangu juu yenu, nanyi mtauawa mbele ya adui zenu; nanyi mtakimbia wakati hakuna awafuatiaye. Na ikiwa bado hamtaki kunisikiliza, basi nitawaadhibu **mara saba** zaidi kwa ajili ya dhambi zenu. Nami nitakivunja kiburi cha uwezo wenu; **nami nitazifanya mbingu zenu kuwa kama chuma, na nchi yenu kuwa kama shaba**; na nguvu zenu zitatumika bure; maana nchi yenu haitatoa mazao yake, wala miti ya nchi haitazaa matunda yake [imani katika chanzo asili cha uhai hututenga na Mungu na haki haiwezi kuzaa matunda]. Nanyi mkienenda kinyume changu, wala hamtaki kunisikiliza; nitaleta mapigo **mara saba** zaidi juu yenu kwa kadiri ya dhambi zenu, nitatuma **wanyama wakali** kati yenu [Upapa kama inavyoonyeshwa katika Danieli 7:8], ambao watawanyang'anya watoto wenu, na kuharibu mifugo yenu, na kuwapunguza hesabu yenu; na njia zenu kuu **zitakuwa ukiwa**. Na kama hamtaki kurekebisha nami kwa mambo hayo, bali mtakwenda kinyume nami; ndipo mimi nami nitakwenda kinyume nanyi, nami nitawaadhibu tena **mara saba** kwa ajili ya dhambi zenu. (Mambo ya Walawi 26:14-24)

Kwamba mbingu itakuwa kama chuma na dunia kama shaba hunena mengi, kwa sababu vitu vilivyo katika ua wa patakatifu vimetengenezwa kwa shaba na kuakisi mchanganyiko huo wa ufahamu wa uongo na wa kweli wa tabia ya Mungu. Madhabahu ya shaba, ambapo wanyama walitolewa dhabihu, inaashiria Golgotha. Lakini tayari tumeona kwamba kupitia nyoka wa shaba Bwana anawakilisha msalaba kama njia ambayo Baba yetu anatumia katika mawazo yetu. Birika la kuogea la shaba, ambalo ni kitu kinachofuata katika ua, lilitengenezwa kwa vioo vya wanawake (Kutoka 38:8), hivyo kuashiria uzoefu katika ua ambapo sheria ya Mungu inaakisi uso wa asili wa Israeli badala ya tabia yake ya upendo. Kurudiwa kwa adhabu hii mara saba katika kubeba matokeo ya dhambi zao kunawakilisha kipindi cha nyakati saba za kinabii, ambazo kila moja ni sawa na miaka 360 halisi:

Kipindi cha kwanza cha mara 3 na nusu (miaka 1260) kinaonyesha nguvu ya Upagani, na cha pili, cha Upapa:

Naye [Roma ya Papa] atanena maneno makuu kinyume chake Aliye juu, naye atawadhoofisha watakatifu wake Aliye juu, na ataazimu kubadili majira na sheria; nao watatiwa mkononi mwake hata **wakati na nyakati na nusu wakati**. (Danieli 7:25)

Uwezo wa Upapa kutawala mazingira ya kisiasa kwa muda wa miaka 1260 ulitolewa kwa kuongoka kwa Clovis, mfalme wa Wafaransa, kwenye imani ya Kikatoliki miaka thelathini mapema mwaka 508 BK. Kwa msaada wake Upapa uliwezesha kuwatiisha maadui zake. Hii ndiyo sababu Danieli 12:11 inaonyesha kwamba wakati kutoka pale Sadaka ya daima au Upagani

ulipondolewa na kuanzishwa kwa Upapa hadi wakati wa mwisho ingekuwa miaka 1290 badala ya miaka 1260.

Mpango wa Mungu kwa Israeli ulikuwa wao wawe wakuu wa mataifa ambayo kwayo wangebariki dunia nzima, kulingana na agano lililofanywa na Ibrahimu:

nami nitawabariki wakubarikio, naye akulaaniye nitamlaani; na **katika wewe jamaa zote za dunia watabarikiwa.** (Mwanzo 12:3)

BWANA atakufanya kuwa kichwa, wala si mkia; nawe utakuwa juu tu, wala huwi chini; utakapoyasikiza maagizo ya BWANA, Mungu wako, nikuagizayo hivi leo, kuyaangalia na kufanya; (Kumbukumbu la Torati 28:13)

Lakini matokeo ya kuvunja agano yaligeuza Israeli kuwa mkia:

Mgeni aliye kati yako atazidi kupaa juu yako; nawe utazidi kushuka chini. Yeye atakukopesha, wala wewe usimkopeshe; **yeye atakuwa ni kichwa, wewe utakuwa mkia.** (Kumbukumbu la Torati 28:43-44)

Ilikuwa ni kupitia mchakato huu ambapo Babeli ikawa kichwa cha mataifa mahali pa Israeli, na wakawa watumwa wake:

Wewe, Ee mfalme, u mfalme wa wafalme, na Mungu wa mbinguni amekupa ufalme, na uwezo, na nguvu, na utukufu; na kila mahali wakaapo wanadamu, wanyama wa kondeni na ndege wa angani amewatia mkononi mwako, naye amekumilikisha juu ya hao wote; **wewe u kichwa kile cha dhahabu.** (Danieli 2:37-38)

Ikiwa Israeli wangesonga mbele kuelekea Patakatifu pa Patakatifu, ambapo maendeleo yake yalitegemea uchunguzi wao wa tabia ya kweli ya Mungu, uzoefu wao ungekuwa na alama ya uainishaji wa madini, kuanzia chuma na shaba na kufikia dhahabu safi ya tabia ya Mungu. Inashangaza kwamba Babeli, ambayo ilichukua nafasi ya Israeli, inawakilishwa kama kichwa cha dhahabu, lakini falme zinazofuata zinawakilishwa na madini yenye ubora duni kwa mpangilio huu: fedha, shaba, na chuma (Danieli 2:31-33). Udhalilishaji huu pia unaonyesha udhalilishaji katika ufahamu wa mataifa hayo ya kipagani juu ya tabia ya Mungu. Inaonyeshwa pia katika maono ya Danieli 7, ambapo falme hizo hizo zinawakilishwa kama hayawani; kila ufalme unaofuata ni katili kuliko ule uliopita.

Hivyo, falme zote zinazokuja baada ya Babeli ni upanuzi wake tu, kwa sababu yeye ndiye kichwa cha sanamu hiyo. Mchakato/mantiki hii ya uharibifu ilikamilishwa ndani ya kichwa cha dhahabu yenyewe kama mbegu kwa kile ambacho kingekuwa matokeo ya mwisho ya sanamu nzima ya falme. Katika wakati wa mtawala wa mwisho, Belshaza, uharibifu wa kutoelewa tabia ya Mungu ulikuwa kamili, na ulijidhihirisha kwa njia ifuatayo:

Basi wakavileta vile **vyombo vya dhahabu, vilivyotolewa katika hekalu la nyumba ya Mungu** lililokuwako Yerusalemu; na mfalme na wakuu wake, na wake zake, na masuria wake, wakavinywea. Wakanywa divai, **wakaisifu miungu ya dhahabu, na ya fedha, na ya shaba, na ya chuma, na ya mti, na ya mawe.** (Danieli 5:3-4)

Sasa Babeli ilijivunia si kwa dhahabu tu, bali kwa mfululizo mzima wa vifaa vya kudhalilisha, hivyo kushuka kikamilifu kutoka kwenye ujuzi wa tabia ya Mungu kama ilivyofunuliwa katika patakatifu, ambapo mpangilio wa vifaa ulikuwa kinyume kabisa. Nyakati Saba (miaka 2520) zinaonyesha kwamba nguvu ya Babeli juu ya ulimwengu itadumu kwa muda mrefu kama adhabu juu ya Israeli itaendelea. Hii ni kwa sababu ni Israeli pekee iliyo na maarifa kupitia manabii wake ili kutambua tabia ya kweli ya Mungu. Wakati Israeli wanatembea kinyume na ukweli wa tabia ya Mungu kwa kuvunja amri, sheria na hukumu zake, basi ulimwengu wote unatembea gizani.

Inafurahisha kwamba thamani ya hesabu ya maneno yaliyoandikwa kwenye ukuta wa Babeli usiku wa kutekwa kwake na Waajemi ni 2520. Maneno yaliyoandikwa “MENE, MENE, TEKELI, PERES/UFARSINI” yalifasiriwa na Danieli kuwa matumizi ya moja kwa moja. kwa ufalme wa Belshaza kama ifuatavyo:

Hii ndiyo tafsiri ya jambo hili: **MENE; Mungu amehesabu ufalme wako na kuumaliza. TEKELI;** Umepimwa katika mizani, nawe umeonekana kuwa umepunguka. **PERESI [Upharsin];** Ufalme wako umegawanywa, nao wamepewa Wamedi na Waajemi. (Danieli 5:26-28)

Bado maneno haya pia yanawakilisha kipimo vya kupimia vyenye thamani ifuatayo:

Mina (mene) = shekeli 50 (tekeli)

Bila shaka, “Peres” au Upharsin inahusu Waajemi, lakini pia ina maana ya kugawanya nusu, kama ilivyo wazi kutoka kwenye tafsiri, na hiyo itakuwa thamani ya nusu ya kipimo cha msingi (Mina). Kisha thamani ya kifungu katika shekeli itakuwa:

Mene = shekeli 50

Mene = shekeli 50

Tekeli = shekeli 1

Upharsin = $\frac{1}{2}$ Mina = shekeli 25

Jumla = shekeli 126

Lakini Ezekieli 45:12 inaonyesha kwamba shekeli moja ni gera ishirini, na kisha tunapata:

$$126 \times 20 = 2520$$

Katika mpango huu wa ulimwengu wa mamlaka ya Babeli unaofunika miaka 2520 ya machukizo, Belshaza ni mfano wa mfalme wa awali wa Babeli, Lusifa (Isaya 14:4, 12-14). Tangazo la anguko lake limetokea Golgotha, na si kwa bahati kwamba Roho ya Unabii inawasilisha matukio hayo mawili sambamba:

Haukuwa mkono wa kuhani uliopasua kutoka juu hadi chini pazia zuri ambalo lilitenganisha Patakatifu na Patakatifu Zaidi. Ilikuwa ni mkono wa Mungu. Kristo alipopaza sauti, “Imekwisha” [Yohana 19:30], **Mlinzi Mtakatifu ambaye alikuwa mgeni asiyeonekana kwenye karamu ya Belshaza alitamka taifa la Kiyahudi kuwa taifa lisilo na kanisa. Mkono ule ule uliofuatilia ukutani wale wahusika walioandika maangamizi ya Belshaza na mwisho wa ufalme wa Babeli, ukapasua pazia la Hekalu kutoka juu hadi chini**, ukafungua njia mpya na ya uzima kwa wote, wakubwa na wa chini, matajiri kwa maskini; Myahudi na Mmataifa. Kuanzia sasa watu wanaweza kuja kwa Mungu bila kuhani au mtawala. {Ms101, 1897, kifungu. 16}

Kwa kufungua njia kwa tabia ya kweli ya Baba, kifo cha Kristo kilitangaza mwisho wa ufalme wa Babeli. Lakini mwisho wenyewe ungekuja wakati ambapo watu wangukuja katika Patakatifu pa Patakatifu na kuakisi utukufu wa Baba wa mbinguni (Ufunuo 14:1).

Wazo la miaka 2520 ya mamlaka ya Babeli, kwa njia ya chukizo, pia hupatikana katika hukumu juu ya Nebukadreza, mtawala wa Babeli:

Akapaza sauti yake, akasema, Ukateni mti huu, yafyekeni matawi yake, yapukusieni mbali majani yake, na kuyatawanya matunda yake, wanyama na waondoke hapo chini yake, na ndege katika matawi yake. Walakini kiacheni kisiki cha shina lake katika ardhi, pamoja na pingu ya chuma na shaba, katika majani mororo ya kondeni; kikapate maji kwa umande wa mbinguni, na **sehemu yake iwe pamoja na wanyama katika majani ya nchi; moyo wake ubadilike, usiwe moyo wa binadamu, na apewe moyo wa mnyama; nyakati saba** zikapite juu yake. (Danieli 4:14-16)

Kwa hivyo, uzoefu wa mtawala huyu wa Babeli ukawa ishara ya mamlaka yote ya Babeli katika miaka 2520.

Kama inavyoonyeshwa katika mchoro kwenye ukurasa wa 43, kutegemea kama inahusu Israeli yote au ufalme wa kusini wa Yuda, kipindi cha miaka 2520 kinaisha mnamo AD 1798 au 1844. Tarehe ya kwanza iliashiria kutekwa kisiasa kwa Upapa pamoja na kutekwa kwa Papa Pius VI na askari wa Napoleon. Pili pia ni mwisho wa unabii wa siku 2300, wakati watu wa Marejeo walipofuata kwa uaminifu kuingia kwa Mwana wa Mungu katika Patakatifu pa Patakatifu ili kurejesha mfumo wote wa ukweli kama jukwaa muhimu la kujua na kuakisi tabia ya kweli ya Mungu. Kwa hiyo, tunapata katika Ujumbe wa Malaika wa Pili uliotolewa katika kiangazi cha 1844 ujumbe kwamba “Babeli umeanguka” (Ufunuo 14:8).

Ufafanuzi wa waasisi wa Kiadventista wa vipindi vya unabii vilivyohusiana vya majuma 70 (Danieli 9:25), siku 2300 (Danieli 8:14), siku 1260 (Danieli 7:25; 12:7; Ufunuo 11:2-3; 12:6) ,14 na 13:5), siku 1290 (Danieli 12:11), siku 1335 (Danieli 12:12) na siku 2520, na ufahamu wao wa sadaka ya daima kama mfano wa Upagani unaonyeshwa katika chati ya kinabii ya 1843. Ellen White anasema yafuatayo kuhusu hilo:

Septemba 23, Bwana alinionyesha kwamba Alikuwa amenyoosha mkono Wake mara ya pili ili kuokoa mabaki ya watu Wake, na kwamba juhudi lazima ziongezwe maradufu katika **wakati huu wa kukusanyika** [baada ya miaka 2520]. Katika kutawanyika, Israeli ilipigwa na kuraruliwa, lakini sasa katika wakati wa kukusanyika Mungu ataponya na kuwafunga watu wake... **Nimeona kwamba chati ya 1843 ilielekezwa kwa mkono wa Bwana, na kwamba haipaswi kubadilishwa; kwamba takwimu zilikuwa kama**

alivyotaka; kwamba mkono Wake ulikuwa juu na kuficha kosa katika baadhi ya takwimu [mwaka sifuri usiokuwepo], ili kwamba hakuna mtu angeweza kuuona, mpaka mkono Wake ulipoondolewa. Kisha nikaona kuhusiana na “sadaka ya daima” (Danieli 8:12) kwamba neno “dhabihu” lililwekwa na hekima ya mwanadamu, na si la andiko hilo, na kwamba Bwana alitoa maoni yake sahihi kwa wale waliotoa kilio cha saa ya hukumu. Muungano ulipokuwepo, kabla ya 1844, karibu wote walikuwa wameunganishwa kwenye mtazamo sahihi wa “sadaka ya daima”; lakini katika mkanganyiko huo tangu 1844, maoni mengine yamekumbatiwa, na giza na kuchanganyikiwa vimefuata. {EW 74}

BABYLON
 Daniel's Vision: A man whose head was like gold, his neck like silver, his breast and arms like iron, his legs like brass, and feet like silver and gold. He was standing on the feet of iron and brass, and he was holding a golden vessel.

MEDIA AND PERSIA
 Media: A lion with eagle wings.
 Persia: A bear with four legs.

RECIA
 Recia: A leopard with four legs.

PAGAN ROME
 Pagan Rome: A bull with wings and hooves.

THE TEN KINGDOMS
 1. Babelia 378
 2. Persia 458
 3. Macedonia 337
 4. Syria 333
 5. Macedonia 323
 6. Macedonia 323
 7. Macedonia 323
 8. Macedonia 323
 9. Macedonia 323
 10. Macedonia 323

CHRONOLOGICAL CHART OF THE VISIONS OF DANIEL & JOHN.
 677 Commencement of the seven times 7 times
 2520 7 times
 677 2 Chron 23:17
 1843 Commencement of Pagan Rome
 538 Destruction of Pagan Rome
 457 Being left to the Jews as mockery and insult
 332 Alexander the great commences his Asiatic conquests
 164 158
 490 Multitude of Pagan Rome
 508 The fall of Pagan Rome
 538 The fall of Pagan Rome
 606 Rise of Mohammedanism
 1299 Rise of Mohammedanism
 1449 Rise of Mohammedanism
 1798 Rise of Mohammedanism
 45 1335 1843 1843

GOD'S EVERLASTING KINGDOM
 Daniel will stand upon his feet at the Resurrection and will speak.

Chati ya 1843

Samuel Snow (1806-1890), ambaye alitoa nuru muhimu katika kiangazi cha 1844 katika kile kilichojulikana kama “Kilio cha Usiku wa manane,” alihalalisha umaana na matumizi ya nyakati hizi za kinabii.⁷

Hiram Edson (1806-1882), wa kwanza ambaye Mungu alionyesha kwake kwamba Kristo alikuwa ameingia Patakatifu pa Patakatifu mnamo Oktoba 22, 1844, aliendeleza kwa undani makusudi ya unabii wa miaka 2520, na uhusiano wake na yale machukizo mawili.⁸

Adhabu ya mara saba ya Israeli, iliyoishia 1844, ni uthibitisho wa wazi wa utambulisho wa harakati ya Waadventista kama mwendelezo wa agano na Israeli. Kwa hiyo, pamoja na kukamilika kwa miaka 2520, wakati wa kukusanya ulifika pia (Mambo ya Walawi 26:43-45, Isaya 11:11-12). Ingawa Matengenezo ya Kiprotestanti yalisaidia kuandaa njia kwa ajili ya vuguvugu la Waadventista na kupatikana kwa Mwana wa Mungu, bado tunaona kwamba Uprotestanti una jina la kuwa “hai,” lakini “umekufa” (Ufunuo 3:1). Hili pia linaonekana kutokana na kisa cha mwanamke aliyeteswa nyikani katika kipindi chote cha utawala wa papa:

Yule mwanamke akakimbilia nyikani, ambapo ana mahali palipotengenezwa na Mungu, ili wamlishe huko siku elfu na mia mbili na sitini [BK 538-1798]. (Ufunuo 12:6)

Joka akamkasirikia yule Mwanamke, akaenda zake afanye vita juu ya wazao wake waliosalia, wazishikao amri za Mungu, na kuwa na ushuhuda wa Yesu; naye akasimama juu ya mchanga wa bahari. (Ufunuo 12:17)

“Roho chache” za kipindi cha Uprotestanti (Sardi) ambazo hazikuwa “zimenajisi mavazi yao” (Ufunuo 3:4) ni mabaki ya kanisa ambalo, baada ya 1798, lingeendelea katika harakati inayofuata ya Filadelfia. Hawa ndio wale ambao hawakulikana jina la Mwana pekee wa Mungu (Ufunuo 3:8b) na kwa hiyo walifungua kwa uaminifu mlango wa Patakatifu pa Patakatifu (Ufunuo 3:7-

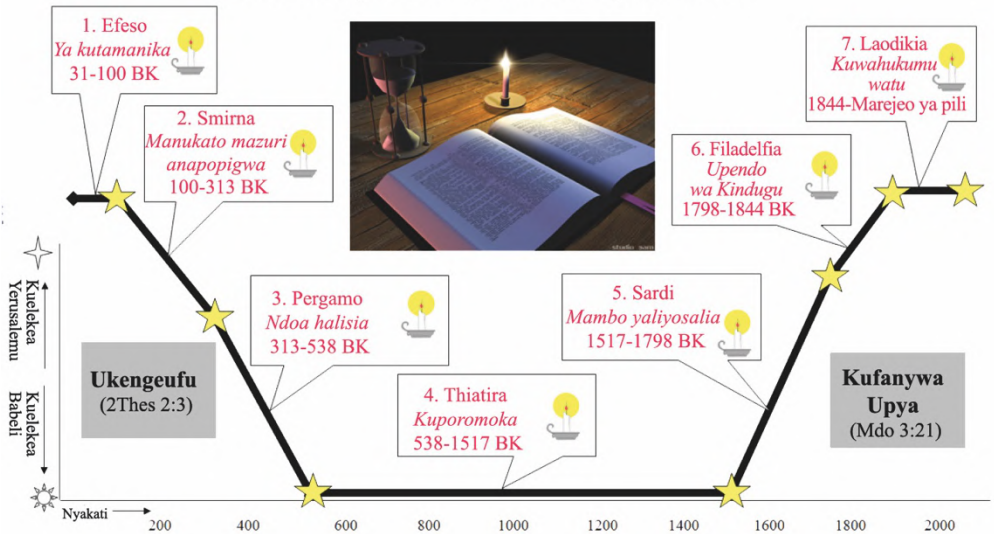
⁷ Soma zaidi kuhusu hili katika kitabu *The True Midnight Cry* kinachopatikana maranathamedia.com

⁸ <http://maranathamedia.com/downloads/library/books/MilleriteMovement/EdsonRHArticles2520.pdf>

8) ili kuingia na kurejesha kikamilifu agano lililofanywa pamoja na Israeli (Isaya 58:12-14).

Haiwezekani kwa tabia ya kweli ya Mungu kufunuliwa hadi asili ya uhusiano na Mwanawe ifunuliwe. Mwana pekee ndiye mtu pekee anayefunua upendo wa Mungu kama kweli wa baba. Yeye ndiye kiumbe pekee anayefungua njia ya kuelekea Patakatifu Zaidi kupitia njia mpya na hai ya mfumo wa uelewa wa kweli wa uhusiano.

Historia ya Mekanisa Saba ya Kikristo

6. Injili ya Milele

Kisha nikaona malaika mwingine, akiruka katikati ya mbingu, mwenye Injili ya milele, awahubiri hao wakaa juu ya nchi, na kila taifa na kabila na lugha na jamaa, (Ufunuo wa Yohana 14:6)

Kutoweza kwa watu wa Kiyahudi kumwona Mwana wa Mungu kwa uaminifu katika patakatifu pa mbinguni na kutokuwa na uwezo wa ulimwengu wa Kikristo kuendelea na safari katika patakatifu, uliwaacha wanadamu na injili iliyogawanyika. Tukio lile lile ambalo lilikuwa ni kubomoa ukuta wa mgawanyiko kati ya Wayahudi na Wamataifa limetumika kugawanya injili katika mfumo wa sheria kabla ya msalaba na mfumo wa neema baada yake. Roho ya Unabii inaeleza tatizo hili kwa maneno yafuatayo:

Tangu wakati huo imekuwa jitihada ya pekee ya Shetani **kuwatenganisha Baba na Mwana**. Aliwaongoza Wayahudi kulia, **“Sheria, sheria! Baba, Baba! Mbali kabisa na Mwana!...”** Lakini makutano walipoanza kumwamini Mwana, na kupokea ukweli wa kimungu kutoka kwenye midomo ya wanafunzi wa Yesu, Shetani aliona kwamba ni **lazima afanye jambo lingine...** Hivyo akaazimia kuwaongoza wanadamu **kumkataa Baba na sheria yake,... kuwafanya wanaojiita Wakristo walie, “Kristo, Kristo! Achana na sheria!”** Kwa sababu ya udanganyifu wake, wanadamu wanguhindwa kumtukiza Mungu kwa kutii sheria yake, msingi wa serikali yake mbinguni na duniani. Agano la Kale, lenye unabii wa kuja kwa Kristo, sasa linafanywa kuwa dogo. Kilio sasa ni, **“Kristo, Kristo! Injili, injili!”** Lakini injili inafundishwa kote katika Biblia, kutoka Mwanzo hadi Ufunuo... Kila tendo la kipindi cha kale cha kuwageuza watu kutoka katika dhambi au kuwaletka msamaha lilifanywa kwa kurejelea Mwokozi ambaye angekuja. Alikuwa nguzo ambayo kwayo mwanadamu angeinuliwa. Kama vile Musa... **alisikia ulimwengu wa Kikristo katika wakati mpya, ukilia, “Mwondoe Baba! Achana na sheria!”** alijawa na mshangao. **Je, wanadamu wanamheshimu Mungu kwa kudharau sheria yake?** Kama vile kazi maalum ya Shetani **ambavyo imekuwa kuwatenganisha Baba na Mwana**, amepofusha macho ya ulimwengu wa Kikristo hivi kwamba sasa wanageuka kutoka kwa Baba na kutoka kwenye sheria yake na **kukaa kabisa kwa Kristo**. {Ms69, 1912, kifungu cha. 40-44}

Injili ni ya milele! Ilifanya kazi katika enzi ya zamani na zama mpya. Sababu ya zama mpya na ya zamani ni onyesho la safari ya pamoja ya wanadamu kuelekea

Mahali Patakatifu Zaidi katika kujua tabia ya Mungu. Wakati watu wa Mungu wanapokataa kumwamini na kukubali haki ya Mwanawe kwa imani, wanabaki katika uzoefu wa Agano la Kale unaowakilishwa na ua wa nje, au, bora zaidi, katika Mahali Patakatifu, bila kujali zama yoyote ya historia ya mwanadamu. Mtu anayeamini yumo ndani ya Agano Jipya wakati angali bado katika Agano la Kale ataona tu Agano la Kale na vipindi vya Agano Jipya kama vielelezo vya umoja, lakini sio safari ya mtu binafsi. Pale mwanadamu ambapo hajapitia uhalisi wa Agano Jipya katika muktadha wa tabia ya kweli ya Mungu, usomaji wake wa maneno ya Agano Jipya unaweza tu kueleweka kama vipindi vya wakati vinavyohusiana na kabla na baada ya msalaba. Lakini wakati mtu anapoonaa mabadiliko yake mwenyewe katika moyo katika kukabiliana na msalaba wa Kristo, mtazamo wake wa maagano mawili unakuwa uzoefu wa mioyo miwili.

Katika hekima Yake, Bwana hutumia mawazo ya Agano la Kale ya watu Wake, ambapo wanaahidi kushika amri Zake zote wakijitegemea wao wenyewe, ili kuwaongoza kwenye uzoefu wa Agano Jipya, ambapo watamtumaini Yeye kutimiza ahadi zake zote kwa ajili yao. Huduma tukufu ya Agano la Kale inaakisi mawazo ya dhambi ya mwanadamu ili kumsadikisha juu ya hali yake ya dhambi, na hivyo kumwonyesha hitaji la Mwana wa Mungu na haki yake, ambayo inapopokelewa mara moja, inamtayarisha kwa ajili ya hukumu ya Mungu katika Patakatifu pa Patakatifu, kwa sababu ni wakati ambapo anaweza kujua tabia ya kweli ya Mungu:

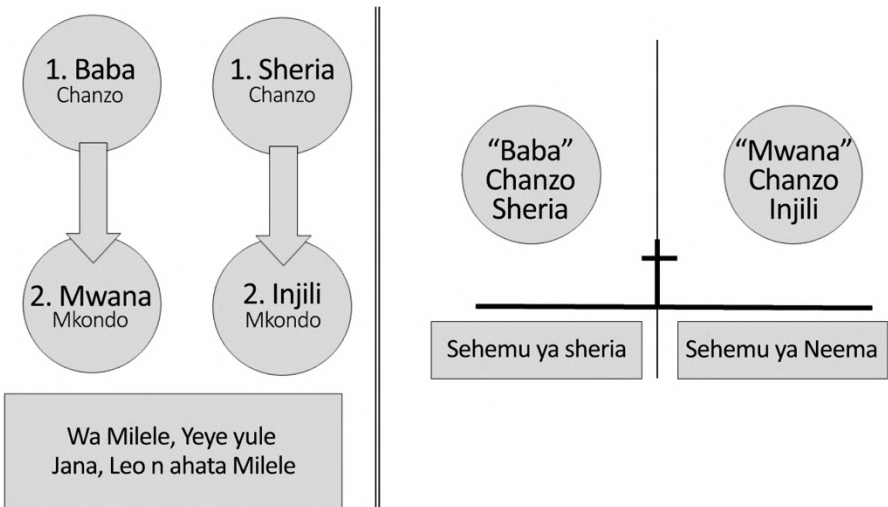
Basi, ikiwa **huduma ya mauti, iliyoandikwa na kuchorwa katika mawe, ilikuja katika utukufu**, hata Waisraeli hawakuweza kuukazia macho uso wa Musa, kwa sababu ya utukufu wa uso wake; nao ni utukufu uliokuwa ukibatilika; je! Huduma ya roho haitazidi kuwa katika utukufu? **Kwa maana ikiwa huduma ya adhabu ina utukufu**, itakuwa na utukufu zaidi huduma ya haki. (2 Wakorintho 3:7-9)

Naye akiisha kuja, huyo atauhakikisha ulimwengu kwa habari ya [1] **dhambi**, na [2] **haki**, na [3] **hukumu**; (Yohana 16:8)

Kama inavyoweza kuonekana kutoka kwenye kifungu tulichonukuu kutoka kwenye Roho ya Unabii, ili watu wa Mungu wawe na mtazamo unaofaa wa uhusiano kati ya maagano, hawapaswi kutenganisha Baba na Mwana.

Mafundisho ya Utatu, yaliyoanzishwa wakati wa uasi wa imani wa Kikristo (baada ya karne ya nne ya enzi ya Ukristo), yanakana Uwana halisi wa Kristo, hivyo kumpa Shetani msingi kamili wa kugawanyika kwa injili. Kwa hiyo, kwa Wakristo, huduma ya Agano la Kale inakataliwa, na pamoja nayo inaondolewa haki ya kuzishawishi dhamiri za watu kwa dhambi kupitia sheria, na Wakristo wanaanza kutegemea neema tu. Lakini neema inaweza kutolewa tu wakati panapokuwa na ufahamu wa dhambi:

Lakini sheria iliingia ili kosa lile liwe kubwa sana; na dhambi ilipozidi, neema ilikuwa nyingi zaidi; (Warumi 5:20)

Uhusiano huu wa kuokoa kati ya sheria na injili unaweza kueleweka tu katika uhusiano wa kiungu uliopo kati ya Baba na Mwana, ambapo wa kwanza ni chanzo (mzizi) na wa pili, mkondo (tunda):

lakini kwetu sisi Mungu ni mmoja tu, aliye Baba, **ambaye vitu vyote vimetoka kwake**, nasi tunaishi kwake; yuko na Bwana mmoja Yesu Kristo, **ambaye kwake vitu vyote vimekuwapo**, na sisi kwa yeye huyo. (1 Wakorintho 8:6)

Wengi...wanaweka kando Maandiko ya Agano la Kale...Katika kulikataa lile la Kale, kwa hakika wanalikataa lile Jipya; kwa maana yote mawili ni

sehemu za kitu kizima kisichoweza kutenganishwa. Hakuna mtu anayeweza kuwasilisha sheria ya Mungu kwa haki bila injili, au injili bila sheria. Sheria ni injili iliyojumuishwa, na injili ni sheria iliyofunuliwa. **Sheria ni mzizi, injili ni maua yenye harufu nzuri na matunda** ambayo huzaa. {COL 128.2}

Hii inaweza kueleza kwa nini Waadventista, ambao waliitwa kubeba Jumbe za Malaika Watatu katika muktadha wa injili ya milele, wanapaswa kuwa na mtazamo wa Mungu na Kristo ambao unaonyesha wazi uhusiano wao kama chanzo na njia. Bila kufahamu kwamba Kristo ndiye Mwana wa kweli wa Mungu aliyezaliwa katika umilele, mfumo wa maagano, kama ulivyo usia kwa Wakristo na Augustino, ungeweka daima sheria na injili katika mgongano.⁹ Hii ni kwa sababu mambo mawili ambayo huchukuliwa kuwa chanzo sawa husababisha migogoro ya asili katika akili kuhusu jinsi ya kuhusisha moja na nyingine. Utatu unashinda ugumu huu kupitia kipengele cha siri - unakubali tu na kuchanganyikiwa na migogoro inabakia katika akili bila hofu.

Mnamo mwaka wa 1844 Waadventista walimfuata Kristo kwa imani hadi Patakatifu pa Patakatifu sana na kuliona sanduku la Mungu likiwa na Amri Kumi, pamoja na ile amri ambayo walikuwa wameivunja waziwazi kabisa, ile amri ya nne. Kama Israeli wa kale, walivyoalikwa kutambua hali yao ya dhambi na kutoweza kushika sheria kwa nguvu zao wenyewe na kushikilia kwa imani haki ya Kristo, ambayo ndiyo utimilifu pekee wa kweli wa sheria. Kwa bahati mbaya hii haikutoka, na Waadventista walirudia uzoefu wa Agano la Kale la Israeli wa kale, wakijaribu kushika sheria kwa nguvu zao wenyewe. Urithi huu uliwatenganisha na chanzo cha haki ya Mungu na upendo wa moto na hivi karibuni kuwaweka katika hali ya Laodikia ya uvuguvugu na kuridhika (Ufunuo 3:14-22). Ili kuwasaidia watoke katika hali hii, kwa rehema zake kuu, katika miaka ya 1888-1895 Bwana alituma ujumbe kupitia kwa Wazee E. J. Wagoner (1855-1916) na A. T. Jones (1850-1923).

Ndugu, je, sisi sote hatutaacha mizigo yetu huko? na tunapotoka kwenye mkutano huu, na iwe ukweli ukiwaka katika nafsi zetu kama moto uliofungwa katika mifupa yetu. Utakutana na wale ambao watasema,

⁹ Zaidi kuhusu hili ni katika kijitabu *Discarding the Augustinian Covenant Glasses* kinachopatikana maranathamedia.com

“Umesisimka sana juu ya jambo hili. Uko makini sana. Hupaswi kufikia haki ya Kristo, na kufanya mengi ya hayo. Unapaswa kuhubiri sheria.” **Kama watu, tumehubiri sheria hadi tumekauka kama vilima vya Gilboa ambavyo havikuwa na umande wala mvua. Ni lazima tuhubiri Kristo katika sheria, na kutakuwa na utomvu na lishe [neema] katika mahubiri ambayo yatakuwa kama chakula kwa kundi la Mungu lenye njaa. Hatupaswi kutumainia sifa zetu wenyewe hata kidogo [chanzo cha maisha ya kujitegemea], bali katika wema wa Yesu wa Nazareti. Macho yetu lazima yapakwe dawa ya macho [ujumbe kwa Laodekia]. Ni lazima tumkaribie Mungu, naye atatukaribia, ikiwa tunakuja kwenye njia yake mwenyewe aliyoiweka. Kwamba uweze kwenda mbele kama wanafunzi walivyofanya baada ya siku ya Pentekoste, na kisha ushuhuda wako utakuwa na pete hai, na roho zitageuzwa kwa Mungu. {RH Machi 11, 1890, kifungu. 13}**

Bwana katika rehema zake kuu alituma ujumbe wa thamani sana kwa watu wake kupitia kwa Wazee Wagoner na Jones. Ujumbe huu ulikuwa wa kuleta kwa uwazi zaidi mbele ya ulimwengu Mwokozi aliyeinuliwa, dhahibu kwa ajili ya dhambi za ulimwengu mzima. Uliwasilisha kuhesabiwa haki kwa njia ya imani; uliwaalika watu kupokea haki ya Kristo, **ambayo inadhihirishwa katika kutii amri zote za Mungu. {TM 91.2}**

Msimamo wa Waggoner juu ya maagano unaonyesha wazi uhusiano wao wenye upatanifu kabla na baada ya msalaba. Anakataa mtazamo wa kipindi cha maagano na kuyatumia badala ya uzoefu wa mtu binafsi:

Narudia kusema, kuhesabiwa haki kwa imani ni jambo ambalo kila mtu lazima apate uzoefu wake mwenyewe. Maelfu walioishi wakati wa kuja kwake Kristo kwa mara ya kwanza hawakujua lolote kuhusu tukio hili, ilhali maelfu walioishi muda mrefu kabla ya kuja kwake, waliletwa kwa Kristo kwa ajili ya msamaha, nao wakaupokea... **Na hii inathibitisha kwa hakika kwamba mtume, katika sura ya tatu ya Wagalatia, anazungumza juu ya uzoefu wa mtu binafsi, na sio mabadiliko ya kipindi. Hakuwezi kuwa na uzoefu wa Kikristo, hakuna imani, hakuna kuhesabiwa haki, hakuna haki, hilo si suala la mtu binafsi.** Watu wanaokolewa kama watu binafsi, na si kama mataifa... (E. J. Waggoner, Gospel in Galatians, (1888), ukurasa wa 45).

Wakati ujumbe uliotolewa na Jones na Wagoner ulipokataliwa na viongozi wa kanisa, Ellen White aliunga mkono msimamo wenye upatanifu wa maagano yaliyowasilishwa na Waggoner:

Usiku uliotangulia **nilionyeshwa** [na Bwana] **kwamba ushahidi kuhusiana na maagano ulikuwa wazi na wenye kusadikisha**. Wewe mwenyewe [Uriah Smith], Ndugu Dan Jones, Ndugu Porter, na wengine wanatumia uwezo wako wa kutafiti kwa ajili ya **kutoa msimamo juu ya maagano kutofautiana na msimamo ambao Ndugu Wagoner amewasilisha... Swali la agano ni swali wazi na lingepokelewa na kila mtu mwenye akili timamu, asiye na ubaguzi, lakini nililetwa pale ambapo Bwana alinipa ufahamu juu ya jambo hili.** {Lt59-1890, kifungu. 18-19}

Katika muktadha huu, A. T. Jones alimwakilisha Kristo kama kuhani wa milele ambaye huduma yake ilifikiwa katika historia yote yenye dhambi ya wanadamu, na sio tu katika kile kinachoitwa kipindi cha Agano Jipya:

Hilo [Hekalu la kidunia], ni kweli, liliwakilisha ukuhani wa Kristo, lakini... **Je, tuseme kwamba hilo liliwakilisha ukuhani wa Kristo uliokuwa mbali sana? La.** Ukuhani huo katika Yerusalemu, katika patakatifu pa nyikani, uliwakilisha ukuhani **ambao tayari ulikuwapo kwa mfano wa utaratibu wa Melkizedeki?** Je! wewe utakuwa kuhani milele kwa mfano wa Melkizedeki? La, La. “Wewe ni kuhani milele kwa mfano wa Melkizedeki.” Je! Melkizedeki hakuwa kuhani siku za Abrahamu? na ukuhani wa Kristo si wa milele kwa mfano wa Melkizedeki? **Je, huoni, basi, kwamba mfumo huu wote wa huduma walizopewa Israeli ulikuwa wa kuwafundisha uwepo wa Kristo wakati huo na pale kwa ajili ya wokovu wa sasa wa roho zao** [injili ilikuwepo katika kipindi cha agano la Kale] na si kwa ajili ya wokovu wa roho zao miaka kumi na mia nane au miaka elfu mbili au miaka elfu nne mbali? Hakika, hakika ni hivyo. {GCB/GCDB 1895, ukurasa wa 477.6, 7}

Maandiko yanaonyesha ukuhani wa milele wa Kristo kwa nguvu ya ukweli kwamba Yeye ni kuhani kama Mwana wa Mungu aliyezaliwa katika umilele:

Vivyo hivyo Kristo naye hakujitukuza mwenyewe kufanywa kuhani mkuu; lakini yeye aliyemwambia, Wewe ni Mwanangu, mimi leo nimekuzaa. (Waebrania 5:5).

Matokeo ya ujumbe wa 1888 yalileta mwanga zaidi, na Ellen White akajenga mtazamo wake wa ukuhani wa Kristo, akiweka katika muktadha wa injili ya milele:

Ukuhani wa Kristo ulianza mara tu mwanadamu alipofanya dhambi. Alifanywa kuhani kwa mfano wa Melkizedeki. {Ms43b, 1891, kifungu cha. 5}

Katika miaka iliyofuata baada ya 1888, Waadventista walifunga mlango kwa ajili ya injili hii ya milele, wakijinyima wenyewe na ulimwengu wote nuru ya tabia ya Mungu kama inavyofunuliwa katika Patakatifu Zaidi. Maadamu tunasimama nje ya injili ya milele, Bwana ataendelea kusema nasi katika lugha ya huduma ya Agano la Kale ya kifo, ambapo sheria huakisi uso wetu wa asili, na kutufanya tumwogope Baba yetu wa mbinguni.

Hii ndiyo sababu mwanzo wa Ujumbe wa Malaika wa Kwanza unaanza na maelezo ya malaika ambaye ana injili ya milele. Injili ya milele inategemea ufahamu sahihi wa maagano kama yalivyofundishwa katika ujumbe wa 1888. Bila ufahamu huu mfumo wa Malaika wa Kwanza, na hivyo Malaika wa Pili na wa Tatu, hauwezi kueleweka kiukweli.

7. Mcheni Mungu

... akisema kwa sauti kuu, **Mcheni Mungu** na kumtukuza; kwa maana saa ya hukumu yake imekuja: msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji. (Ufunuo 14:7)

Wale ambao wana ufahamu kwamba Bwana alihitaji kifo cha Mwanawe msalabani ili aweze kutusamehe bado wako katika ua wa patakatifu, ambapo “dhabihu zisizo na maana” hutolewa, na ambapo picha ya kioo ya birika la kunawia (Kutoka 38:8) linawaonyesha nyuso zao wenyewe (Yakobo 1:23), ambazo wanaziona kuwa wa Mungu (Zaburi 50:21). Ujumbe wa Malaika wa Kwanza unaelekezwa kwa watu wenye utambuzi kama huo, na kwa hiyo unaanza na maneno “Mcheni Mungu.” Ikiwa, kama Adamu, ninaamini kuwa Bwana ni kama mimi, hakika sina budi kumuogopa na kujificha kwenye “vichaka” vya nadharia yangu ya kuhesabiwa haki. Lakini tukiruhusu mchakato huu wa huduma ya kifo kwa sheria kutusadikisha juu ya dhambi zetu ili tumtafute Mwana wa Mungu, basi kumcha Mungu kutakuwa kwetu mwanzo wa hekima;

Kumcha Bwana ni **mwanzo wa hekima**, wana ufahamu mwema watendao amri zake; sifa zake ni za milele. (Zaburi 111:10)

Kumcha Bwana ni **mwanzo wa hekima**, na kumjua mtakatifu ni ufahamu. (Mithali 9:10)

Ujuzi wa hekima ya Mungu huanza na ufahamu wa Mwana wa Mungu, kwa kuwa Yeye ni Hekima ya Mungu (1 Wakorintho 1:24):

Mimi, hekima nakaa kwa busara, na kupata maarifa ya utungaji wa werevu... BWANA alikuwa nami katika mwanzo wa njia yake, Kabla ya matendo yake ya kale. Naliwekwa tangu milele, tangu mwanzo, hata haijakuwapo dunia. Wakati ambapo hapakuwa na vilindi, **nilizaliwa**; wakati ambapo hapakuwa na chemchemi zilizojaa maji. Kabla milima haijawekwa imara, kabla ya vilima **nalizaliwa**, alipokuwa bado hajaiumba dunia, wala makonde, wala sehemu ya juu kabisa ya mavumbi ya dunia. Alipoziumba mbingu, nalikuwako; alipoweka duara juu ya uso wa vilindi; alipoyaweka mawingu juu; alipozitia nguvu chemchemi za vilindi; alipoipa bahari amri yake, ya kwamba maji yasiasi amri yake; alipoweka misingi ya dunia; basi

nalikuwa karibu naye, kama mtu aliyelelewa pamoja naye; na nilikuwa furaha yake kila siku, nikifurahi daima mbele zake; (Mithali 8:12, 22-30)

Mwenye Enzi Kuu ya Ulimwengu hakuwa peke yake katika kazi Yake ya rehema. Alikuwa na mshirika—mfanyakazi mwenza ambaye angeweza kufahamu makusudi Yake, na angeweza kushiriki furaha Yake katika kutoa furaha kwa viumbe vilivyoubwa. “Hapo mwanzo kulikuwako Neno, naye Neno alikuwako kwa Mungu, naye Neno alikuwa Mungu. Huyo mwanzo alikuwako kwa Mungu.” Yohana 1:1, 2. **Kristo, Neno, mwana pekee wa Mungu, alikuwa mmoja na Baba wa milele—mmoja katika asili, katika tabia, katika kusudi—kiumbe pekee ambacho kingeweza kuingia katika mashauri na makusudi yote ya Mungu... Naye Mwana wa Mungu atangaza hivi kumhusu Mwenyewe: “Bwana alikuwa nami katika mwanzo wa njia yake, kabla ya matendo yake ya kale. Nalisimamishwa tangu milele.... Alipoiweka misingi ya dunia; basi nalikuwa karibu naye, kama mtu aliyelelewa pamoja naye; kila siku nalikuwa furaha yake, nikifurahi mbele zake sikuzote.” Mithali 8:22-30. {PP 34.1}**

Wakati wa kumleta Mwanawe katika umilele, katika upendo wake wa agape Mungu alimpa kila kitu:

Nimekabidhiwa vyote na Baba yangu (Mathayo 11:27)

Baba anampenda Mwana na amempa vitu vyote mkononi mwake. (Yohana 3:35)

Ambaye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote... Kwa maana ilimpendeza Baba kwamba utimilifu wote ukae ndani yake; (Wakolosai 1:15, 19)

Mwisho wa siku hizi amesema na sisi katika Mwana, aliyemweka kuwa mrithi wa yote, tena kwa yeye aliufanya ulimwengu; ambaye kwa kuwa ni mng’ao wa utukufu wake na chapa ya nafsi yake, akivichukua vyote kwa neno la uweza wake, akiisha kufanya utakaso wa dhambi, aliketi mkonowa kuume wa Ukuu huko juu; amefanywa kuwa bora zaidi kuliko malaika, kwa kadiri alivyorithi kwa urithi jina tukufu kuliko lao. (Waebrania 1:2-4)

Mbele za Baba ulimwengu hauwezi kuona mfano wa utii, kwa sababu hana mtu juu yake ambaye angeweza kujisalimisha kwake, na kwa hiyo, kwa hekima yake, Mungu alimzaa Mwanawe kabla ya kila kitu kuumbwa. Kisha akaumba kila kitu kupitia Kwake, na katika uso wa Mwana, viumbe vyote vilivyoubwa vilikuwa na mfano kamili wa utii, shukrani na upendo. Ndiyo maana Yesu ndiye

“njia, na kweli, na uzima; [wala] mtu haji kwa Baba, ila kwa njia ya mimi [Yesu].” (Yohana 14:6). Kwa njia hii, Mungu angeweza kutoa Roho Wake kupitia Mwanawe kwa viumbe vyote vilivyumbwa, akiwapa ulinzi dhidi ya hatari ya kujaribu kuwa kama Aliye Juu Zaidi katika suala la uwezo na mamlaka (kama Lusifa alivyofanya):

Tukimtazama Yesu tunaona kwamba ni utukufu wa Mungu wetu kutoa.

“Sifanyi neno kwa nafsi yangu,” Kristo alisema; “Baba aliye hai amenituma, nami ninaishi kwa Baba.” “Siutafuti utukufu wangu mwenyewe,” bali utukufu wake Yeye aliyenituma. Yohana 8:28; 6:57; 8:50; 7:18. **Katika maneno haya imeelezwa kanuni kuu ambayo ni sheria ya uhai kwa ulimwengu. Vitu vyote Kristo alivipokea kutoka kwa Mungu, lakini alivichukua ili kutoa. Kwa hiyo katika nyua za mbinguni, katika huduma yake kwa viumbe vyote vilivyumbwa: kwa njia ya Mwana mpendwa, uzima wa Baba unatiririka kwa wote; kwa njia ya Mwana unarudi, katika sifa na utumishi wa shangwe, wimbi la upendo, kwa Chanzo kikuu cha wote. Na hivyo kwa njia ya Kristo mzunguko wa rehema unakamilika, ukiwakilisha tabia ya Mpaji mkuu, sheria ya uzima.** {DA 21.2}¹⁰

Ni Mwana wa Mungu aliyezaliwa halisi tu tangu milele ndiye anayedhihirisha upendo wa Baba yake wa agape, kwa sababu upendo huu, tofauti na upendo wa eros, hautafuti, bali ni thamani ya kuwekeza. Daima ni kutoa na hauna haja ya kuchukua, kwa sababu ni imara kabisa katika kujithamini kwake, na hivyo Baba hufanya kazi kupitia Kristo kwa uumbaji wake, akimfanya Kristo kuwa “nguvu ya Mungu” (1 Wakorintho 1:24). Kristo anajua kwa ajabu na kwa ukamilifu nini maana ya kupokea uzima na nini maana ya kutoa uzima, na hivyo Kristo anakuwa gundi ambayo inashikilia ulimwengu pamoja – “katika yeye vitu vyote hushikamana” (Wakolosai 1:17). Kristo kama Mwana wa agape ndiye ufunguo wa uzima wa milele:

Na tazama, sauti kutoka mbinguni ikisema, Huyu ni Mwanangu mpendwa [agape], ninayependezwa naye. (Mathayo 3:17)

¹⁰ Zaidi kuhusu kanuni hii kuu, ambayo ni sheria ya uhai kwa ulimwengu, unaweza kupata katika kitabu Wisdom of God kinachopatikana katika maranathamedia.com

Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. (Yohana 3:16)

Kila mtu aaminiye kwamba Yesu ni Kristo amezaliwa na Mungu; na kila ampendaye mwenye kuzaa ampenda pia yeye aliyezaliwa na yeye. (1 Yohana 5:1)

Kristo anapoonyeshwa kuwa na umungu huru kutoka kwa Baba, nafasi yake katika Uungu inaamuliwa kwa msingi wa nguvu. Hii ni nguvu si ya hekima ya Mungu kama katika 1 Wakorintho 1:24, lakini ya mawazo potovu ya Shetani. Kwa njia hii, ufahamu wa Utatu juu ya Kristo unaharibu upendo wa Mungu wa agape, ukiunganisha na eros, kama mkuu wa Kanisa Katoliki mwenyewe anavyosema:¹¹

Mungu ndiye chanzo kamili na cha mwisho cha viumbe vyote; lakini kanuni hii ya ulimwengu wote ya uumbaji-Logos, sababu ya awali-wakati huo huo ni mpenzi na shauku yote ya upendo wa kweli. Kwa hivyo **Eros ina utukufu wa hali ya juu, lakini wakati huo huo imesafishwa hadi kuwa kitu kimoja na agape.** {Pope Benedict IX Encyclical Letter, 2005, Deus Caritas Est “God is Love.”}

Ndiyo maana, kwa wito “Mcheni Mungu,” Ujumbe wa Malaika wa Kwanza unatualika kumkubali Mwana wa Mungu jinsi alivyo, ili tuweze kumwiga na kuwa mifereji ya agape hii inayobadilika, ambayo hutubadilisha kulingana na uzuri wa tabia ya Mungu.

Yeye asiyependa, hakumjua Mungu; kwa maana Mungu ni upendo [agape]. Katika hili upendo [agape] ulionekana kwetu, kwamba Mungu alimtuma Mwanawe pekee ulimwenguni, ili tupate uzima kwa yeye. Hili ndilo pendo [agape], si kwamba sisi tulimpenda [agape] Mungu, bali kwamba yeye alitupenda [agape] hata akamtuma Mwanawe kuwa kipatanisho kwa dhambi zetu. Wapenzi, ikiwa Mungu alitupenda sisi hivi, imetupasa na sisi kupendana sisi kwa sisi. (1 Yohana 4:8-11)

¹¹ Safari katika patakatifu katika kutafuta upendo safi wa agape kwa kumdhihirisha Kristo kama Mwana mzaliwa-pekee hupatikana kwa uzuri katika hadithi ya Adrian Ebens katika kitabu chake My Beloved kinachopatikana maranathamedia.com

Hivyo fundisho la kwanza ambalo Malaika wa Kwanza anazungumza, katika muktadha wa agano la milele, ni wito wa kumwabudu Mungu wa kweli. Mungu huyu anafunuliwa kupitia Mwana wake wa pekee, na upendo wa Baba unafafanuliwa na upendo anaomwonyesha Mwanawe. Ni urithi wa Mwana wa Mungu ambao unathibitisha agape ya Baba kuwa halisi. Utimilifu wote wa uungu wa Baba hurithiwa na Mwana. Kwa hivyo uhusiano wa kweli wa Baba na Mwana unafafanua maana ya agape ya Mungu na ni muhimu kuelewa tabia ya Mungu, ambayo inaturuhusu kumpa utukufu.

8. Mpe Utukufu

Akisema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu na kumtukuzi; kwa maana saa ya hukumu yake imekuja: msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji. (Ufunuo 14:7)

Utukufu wa Mungu ni tabia yake, na sheria ni nakala ya tabia hii:

Akasema, nakuomba, nionyeshe utukufu wako. Akasema, Nitapitisha wema wangu wote mbele yako, nami nitalitangaza jina la BWANA mbele yako; nami nitamfadhili yeye nitakayemfadhili, na kumrehemu nitakayemrehemu. (Kutoka 33:18-19)

Naye akachonga **mbao mbili za mawe** mfano wa zile za kwanza; na Musa akainuka na mapema asubuhi, naye akakwea katika mlima wa Sinai, kama BWANA alivyomwamuru, akazichukua hizo mbao mbili za mawe mkononi mwake. BWANA akashuka ndani ya lile wingu, akasimama pamoja naye huko, akalitangaza jina la BWANA. BWANA akapita mbele yake, akatangaza, BWANA, BWANA, Mungu **mwingi wa huruma, mwenye fadhili, si mwepesi wa hasira, mwingi wa rehema na kweli; mwenye kuwaonea huruma watu elfu elfu, mwenye kusamehe uovu na makosa na dhambi**; wala si mwenye kumhesabia mtu mwovu kuwa hana hatia kamwe; mwenye kuwapatiliza watoto uovu wa baba zao, na wana wa wana wao pia, hata kizazi cha tatu na cha nne. (Kutoka 34:4-7)

Mwaliko wa kumpa Mungu utukufu unamaanisha sisi kubadilishwa kulingana na tabia yake, ambayo itaongoza kwenye utunzaji wa kweli wa sheria ya Mungu, ambayo ni nakala ya tabia yake. Huu sio mchakato ambao tunaahidi kushika waraka wa sheria kama Waisraeli walivyofanya, ambapo hivi karibuni walikuja kuabudu ndama wa dhahabu (Kutoka 32:4), lakini mchakato wa kumjua Mungu na kuakisi tabia yake ya kweli, unafunuliwa kupitia Mwanawe:

Filipo akamwambia, Bwana, tuonyeshe Baba, na yatutosha. Yesu akamwambia, Mimi nimekuwa pamoja nanyi siku hizi zote, **wewe usinijue, Filipino? Aliyeniona mimi amemwona Baba**; nawe wasemaje basi, utuonyeshe Baba? (Yohana 14:8-9)

Kwa maana Mungu, aliyesema, Nuru itang'aa kutoka gizani, ndiye aliyeng'aa mioyoni mwetu, atupe nuru ya elimu ya utukufu wa Mungu katika uso wa Yesu Kristo. (2 Wakorintho 4:6)

Kristo aliinua tabia ya Mungu, akimpa sifa, na kumpa stahiki, ya kusudi zima la utume wake duniani, - kuwaweka watu sawa kwa ufunuo wa Mungu. Ndani ya Kristo kulivikwa mbele ya wanadamu neema ya Baba na ukamilifu usio na kifani wa Baba. Katika maombi yake kabla tu ya kusulubishwa kwake, alisema, “Nimelidhihirisha jina lako.” “Nimekutukuza duniani; Nimeimaliza kazi uliyonipa niifanye.” Wakati lengo la utume wake lilipofikiwa, —ufunuo wa Mungu kwa ulimwengu, —Mwana wa Mungu alitangaza kwamba kazi yake ilitimizwa, na kwamba tabia ya Baba ilidhihirishwa kwa wanadamu. {ST Januari 20, 1890, kifungu. 9}

Lakini ikiwa tunasoma hadithi za Biblia ambapo hukumu za Mungu zimeunganishwa na vurugu na tunahusisha hili na tabia ya Mungu, tunaonyesha tu kwamba hatujapokea ushuhuda wa Mwana wa Mungu kuhusu Baba yake na kwamba bado tuko katika ua wa patakatifu ambapo tunaona katika sheria tu mwonekano wa uso wetu wa asili. Kesi zote za hukumu za Mungu juu ya wenye dhambi lazima zihalalishwe na kupatanishwa na maisha ya Yesu Kristo duniani kwa sababu:

Kazi ya Msamaria mwema inawakilisha utume wa Kristo kwa ulimwengu. Mwokozi wetu alikuja kufunua tabia ya Mungu, kuwakilisha upendo wake kwa mwanadamu. Alitenda **kama vile ambavyo Baba angefanya katika dharura zote**. Kristo alidhihirisha kwa ajili yetu upendo ambao upendo wa mwanadamu hauwezi kamwe kuulinganisha. **Alikufa ili kuwaokoa wale waliokuwa adui zake; aliwaombea wauaji wake**. {HM Oktoba 1, 1897, kifungu. 7}

Ili kuweza kuona na kutoa mrudisho wa utukufu wa Baba jinsi unavyofunuliwa katika Patakatifu Zaidi, tunaalikwa tuwe wanafunzi wazuri wa Biblia wanaopatanisha maandiko yote ili iwe wazi kwamba Baba kwa kweli anatenda kama Mwana Wake katika hali zote za dharura, ukijumuisha hukumu ya moto ya mwisho ya waovu.¹² Kisha katika sheria ya Mungu, ambayo ina amri “usiue,” ndipo tutaweza kuona uzuri wa tabia ambayo imetolewa bure kwetu.

Nikaona, na tazama, Mwana-Kondoo amesimama juu ya mlima Sayuni, na watu mia na arobaini na nne elfu pamoja naye, **wenye jina la Baba yake limeandikwa katika vipaji vya nyuso zao**. (Ufunuo 14:1)

¹² Mfano mzuri wa uchunguzaji wa kina kama huo unaweza kupatikana katika kitabu Agape kinachopatikana maranathamedia.com.

Tunapoelewa kwamba Mwana wa Mungu kwa hakika ndiye mfano dhahiri wa Baba, basi, sura hiyo ilipofunuliwa duniani, tunapata ufunguo wa kujua jinsi ya kumtukuza Baba na kupokea muhuri Wake. Kumcha Mungu na kumpa utukufu au tabia ya kweli ndiyo njia pekee tunayoweza kupokea muhuri wake kama inavyoelezwa katika Ufunuo 14:1.

9. Saa ya Hukumu yake

akisema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu na kumtukuzi; **kwa maana saa ya hukumu yake imekuja**: msujudieni yeye aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji. (Ufunuo 14:7)

Tunapoelewa na kukubali tabia ya Mungu kama inavyodhihirishwa kupitia Mwanawe duniani, ndipo tutafahamu kwa usahihi asili ya kile kinachoendelea katika Patakatifu pa Patakatifu pa Hekalu la mbinguni baada ya tarehe 22 Oktoba 1844:

Nikaziangalia sana pembe hizo, na tazama, pembe nyingine ikazukia kati yao ndogo [Upapa], ambayo mbele yake pembe tatu katika zile za kwanza ziling'olewa na mizizi yake; na tazama, katika pembe hiyo palikuwa na macho kama macho ya mtu, na **kinywa cha kunena mambo makuu. Nikatazama hata viti vya enzi vikatupwa**, akaketi huyo Mzee wa siku, ambaye mavazi yake yalikuwa meupe kama theluji, na nywele za kichwa chake kama sufu safi; **kiti chake cha enzi kilikuwa kama mwali wa moto, na gurudumu zake kama moto uwakao. Mto wa moto ukatoka, ukatoka mbele zake**; maelfu elfu wakamtumikia, na elfu kumi mara elfu kumi wakasimama mbele zake; **hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunguliwa. Nikaona basi, kwa sababu ya sauti ya yale maneno makuu iliyonenwa na ile pembe; nikaona hata mnyama huyo akauawa, na mwili wake ukaharibiwa, na kupewa moto uwakao....** nikaona katika njozi za usiku, na tazama, **mmoja aliye mfano wa Mwana wa Adamu akaja pamoja na mawingu ya mbinguni, akaja kwa Mzee wa siku, wakamleta karibu naye. Naye akapewa mamlaka, na utukufu, na ufalme**, ili watu wa kabila zote, na mataifa, na lugha zote, wantumikie; mamlaka yake ni mamlaka ya milele, ambayo hayatapita kamwe, na ufalme wake ni ufalme usioweza kuangamizwa. (Danieli 7:8-14)

Hukumu hii inakuja kwa kujibu mfumo potofu wa haki wa Upapa uliosimamiwa katika Zama zote za Giza za Kati, na hii ina maana kwamba hapa unawasilishwa mchakato: “Kwa kuwa hukumu ile mhukumuyo, ndiyo mtakayohukumiwa; na kipimo kile mpimiacho, ndicho mtakachopimiwa.” (Mathayo 7:2). Kwa kuwa ni “mtu wa kuasi” (2 Wathesalonike 2:3), Upapa unawakilisha mawazo ya dhambi ya wanadamu wote kuhusu tabia ya Mungu. Mawazo haya yanaona utukufu wa Mungu na mto wa uzima, ambao ni uwepo wa Mungu na Mwanawe kupitia Roho wake (Ufunuo 22: 1) kama moto ulao:

Na kuonekana kwa utukufu wa Bwana kulikuwa kama **moto uteketezao** juu ya mlima **mbele ya macho ya wana wa Israeli**. (Kutoka 24:17)

Mto wa moto ukatoka, ukatoka mbele zake; maelfu elfu wakamtumikia, na elfu kumi mara elfu kumi wakasimama mbele zake; hukumu ikawekwa, na vitabu vikafunguliwa. (Danieli 7:10)

Maneno mto wa moto katika Danieli 7:10 kwa hakika yanamaanisha mto unaong'aa kama mto unaoelezwa katika Ufunuo 22:1, lakini kwa mawazo ya kimwili inaonekana kama kijito cha moto cha moto ulao.

Jinsi hukumu zilivyokuja juu ya Upapa imeandikwa katika historia mwishoni mwa karne ya 19, na inatonyesha jinsi “yule mnyama alivyokuwa, na mwili wake ukaharibiwa, na kupewa moto uwakao” (Danieli 7:11):

Kuzuka huko kwa kuogofya [wakati wa Mapinduzi ya Ufaransa] kulikuwa tu tokeo halali la ukandamizaji wa Roma wa Maandiko. Iitoa kielelezo cha kushangaza zaidi ambacho ulimwengu umewahi kushuhudia kuhusu kutekelezwa kwa sera ya upapa—kielelezo cha matokeo ambayo kwa zaidi ya miaka elfu moja mafundisho ya Kanisa la Roma yalikuwa yakisimamia. Kukandamizwa kwa Maandiko katika kipindi cha ukuu wa papa kulitabiriwa na manabii; na Mfunuaji aelekeza pia kwenye matokeo ya kutisha ambayo yangepata hasa Ufaransa kutokana na kutawaliwa na “mtu wa kuasi.” Malaika wa Bwana alisema: “Mji mtakatifu wataukanyaga miezi arobaini na miwili. Nami nitawapa mashahidi Wangu wawili uwezo, nao watatoa unabii siku elfu na mia mbili na sitini, wamevaa nguo za magunia.... Vipindi vilivyotajwa hapa— “miezi arobaini na miwili,” na “siku elfu moja mia mbili na sitini. ”—zinafanana, zikiwakilisha wakati ambapo kanisa la Kristo lilipaswa kuteswa na ukandamizaji kutoka kwa Roma. Miaka 1260 ya ukuu wa papa ilianza mwaka wa 538 A.D, na kwa hiyo ungekoma mwaka 1798. Wakati huo jeshi la Ufaransa liliingia Roma na kumfanya papa kuwa mfungwa, naye akafa uhamishoni. Ingawa papa mpya alichaguliwa hivi karibuni, uongozi wa kipapa haujawahi kamwe kutumia mamlaka ambayo ulikuwa nayo hapo awali. {GC 266.3}

Hatua za ukandamizaji zilizotumiwa na Roma yenyewe dhidi ya Biblia na wafuasi wake zilirejea kichwani mwake (Zaburi 7:16) kupitia maendeleo ya asili ya matukio katika Ufaransa. Je, haionyeshi kwamba ilikuwa ni nchi ambayo wakati fulani ilisaidia Upapa kuthibitisha uwezo wake, katika nafsi ya Clovis na Franks, kwamba sasa ilikuwa ya kwanza kuasi dhidi ya mamlaka hiyo? Mwanzo

wa kipindi cha miaka 1290 cha machukizo ulianzishwa kwa msaada wa mfalme wa kipagani aliyeongoka mwaka 508 (Danieli 12:11), na si wakati ambapo mamlaka ya Upapa ilianza mwaka 538 (Ufunuo 13:5). Na sasa matokeo ya chukizo yangerudi kwa Upapa kupitia kwa watu wale wale, ambao walikuwa wamechukizwa na mafundisho yake - na kusababisha mlipuko wa ghadhabu ulioonekana katika Mapinduzi ya Ufaransa.

Msidanganyike; Mungu hadhihakwi, kwa kuwa chochote apandacho mtu ndicho atakachovuna. (Wagalatia 6:7)

Hii inaonyesha wazi kwamba hukumu ya Baba yetu wa mbinguni si kama hukumu yetu, na katika picha inayoonyeshwa katika Danieli 7 tunaona mawazo yetu ya hukumu yakionyeshwa katika sheria ya Mungu. Sura inayofuata ya Danieli inaonyesha ni wakati gani hasa utakaso au kurejeshwa kwa patakatifu pa mbinguni kutatokea. Kutokana na matukio yanayoelezea chukizo la Upagani (sadaka ya daima) na Upapa (chukizo la uharibifu), Gabrieli aliamriwa na Mwana wa Mungu mwenyewe kumpa Danieli maelezo ya maono hayo. Huko, kwa mara ya kwanza katika kitabu hicho, neno la Kiyahudi la maono limetumika, ambalo lina mzizi wa kawaida na neno ambalo linatumika kwa ajili ya vioo vya wanawake, vilivyotolewa kwa ajili ya kutengeneza birika:

Kisha akafanya hilo birika la shaba, na tako lake la shaba; shaba hiyo ilikuwa ni ya **vioo vya wanawake wenye kutumika** מְרִאָה [H4759], waliokuwa wakitumika mlangoni mwa hema ya kukutania. (Kutoka 38:8)

Nikasikia sauti ya mtu kati ya ukingo wa Ulai, ikiita, na kusema, Gabrieli, mfahamishe mtu huyu **maono** haya מְרִאָה [H4758]. (Danieli 8:16)

<p>[*StrongHebrew*] 4759 mar'ah mar-aw' sifa ya kike ya 4758; maono; pia (causatively) kioo: --kioo cha kutazama, kuona. tazama HEBREW kwa ajili ya 04758</p>	<p>[*StrongHebrew*] 4758 mar'eh mar-eh' kutoka 7200; mtazamo (kitendo cha kuona); pia mwonekano (kitu kinachoonekana), iwe (halisi) umbo (hasa ikiwa ni mzuri, mrembo; mara nyingi wingi wa sura), au (kiakili) maono.</p>
---	--

Sura ya 2 hadi 7 ya kitabu cha Danieli imeandikwa katika Kiaramu, inavyoonekana ilikuwa ni kwa ajili ya kufikia hadhira kubwa zaidi. Kutoka sura ya 8 hadi 12 inaendelea katika Kiebrania. Njozi ya hukumu iko katika Kiaramu, huku maelezo yake kupitia maono ya patakatifu yamo katika sehemu ya Kiebrania. Mpangilio huu wa kitabu unaonyesha kwamba sisi, kama Danieli, tunaalikwa kuona zaidi ya maono ya kioo - sura ya kweli ya Baba yetu wa mbinguni, ambaye Mwana wa Mungu anasema:

Kwa maana Baba hamhukumu mtu ye yote, bali amempa Mwana hukumu yote; (Yohana 5:22)

Baba yetu wa mbinguni hamhukumu mtu yeyote, lakini kila mtu ataamua hukumu yake kulingana na mtazamo wake kwa ushuhuda ambao Mwana wa Mungu ametoa kwa Baba yake alipokuwa akiishi duniani. Kwa maana hii, kishazi “saa ya hukumu Yake” lazima ieleweke kama wakati ambapo wanadamu wenyewe wanaalikwa kuhukumu jinsi Mungu alivyo kwa msingi wa ushuhuda wa Mwanawe:

Katika siku ile Mungu atakapozihukumu siri za wanadamu, sawasawa na Injili yangu, kwa Kristo Yesu. (Warumi 2:16)

Msihukumu msije mkahukumiwa. Kwa maana hukumu ile mhukumuyo, ndiyo mtakayohukumiwa; na kipimo kile mpimacho, ndicho mtakachopimiwa. (Mathayo 7:1-2)

Yesu alipokuwa duniani, Alionyesha kwa uwazi asili ya hukumu ya Mungu ni nini, na jinsi ilivyo tofauti na mawazo yetu ya hukumu yaliyonawilishwa na mfumo wa haki wa uongo wa Shetani:

Ninyi mwahukumu kwa kufuata mambo ya mwili; **mimi simhukumu mtu**. Nami nijapohukumu, hukumu yangu ni kweli; kwa kuwa mimi si peke yangu, bali ni mimi na yeye aliyenipeleka. (Yohana 8:15-16)

Na mtu akiyasikia maneno yangu, asiyashike, **mimi simhukumu**; maana sikuja ili niuhukumu ulimwengu, ila niuokoe ulimwengu. Yeye anikataaye mimi, asiyejakubali maneno yangu, **anaye amhukumuye; neno hilo nililolinena ndilo litakalomhukumu siku ya mwisho**. (Yohana 12:47-48)

Katika kisa cha mwanamke aliyekamatwa katika uzinzi tuna kielelezo cha hukumu ya upelelezi iliyofanywa katika Patakatifu pa Patakatifu. Unaposoma, zingatia ikiwa Yesu alimhukumu mtu binafsi:

Waandishi na Mafarisayo wakamletea mwanamke aliyefumaniwa katika uzinzi; wakamweka katikati, wakamwambia, Mwalimu, mwanamke huyu amefumaniwa akizini. Basi katika torati Musa alituumuru watu kama hao wapigwe mawe [sheria yaonyesha mawazo ya mwanadamu wa asili]; Walisema hivyo wakimjaribu, ili wapate sababu ya kumshitaki [roho ya hukumu]. Lakini Yesu **akainama, akaandika kwa kidole chake ardhini** [Vitabu vikafunguliwa], kana kwamba hakisikia. Nao walipozidi kumwuliza, alijiinua, akawaambia, Yeye asiye na dhambi miongoni mwenu na awe wa kwanza kumtupia jiwe. Akainama tena, akaandika chini. Na wale waliosikia, **wakihukumiwa na dhamiri zao wenyewe**, wakatoka mmoja baada ya mwingine, wakianzia wazee hata wa mwisho [wanajihukumu wenyewe kwa sababu imani yao juu ya tabia ya Mungu hairuhusu msamaha - Yakobo 2:13]: Yesu akabaki peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati. Yesu akajiinua asimwone mtu ila yule mwanamke, akamwambia, **Mama, wako wapi wale washitaki wako? Je, hakuna mtu aliyekuhukumu?** [Anamuuliza kuhusu hukumu yake juu ya tabia ya Mungu] Akasema, **Hakuna mtu, Bwana** [Anatambua tumaini katika tabia ya Mungu]. Yesu akamwambia, **Wala mimi sikuhukumu;** enenda zako, wala usitende dhambi tena. (Yohana 8:3-11)

Lakini Yesu alijua vema ni kwa nini kesi hiyo ililetwa kwake; **alisoma siri za mioyo yao, na alijua tabia na historia ya maisha ya kila mtu mbele yake ... akainama na kuandika ovyo kwa kidole chake mchangani.** Ingawa alifanya hivyo bila mpango unaonekana, **Yesu alikuwa akifuatilia ardhini, kwa herufi zinazosomeka, dhambi hasa ambazo washitaki wa mwanamke huyo walikuwa na hatia,** kuanzia wa mkubwa na kuishia na mdogo zaidi. Hatimaye Mafarisayo walikosa subira kwa kutojali kwa Yesu, na kuchelewa kwake kuamua swali lililo mbele yake, wakasogea karibu zaidi, wakihimiza jambo hilo. **Lakini macho yao yalipotazama kwenye maneno yaliyoandikwa mchangani, woga na mshangao ukawatawala.** Watu, wakitazama, waliona nyuso zao zikibadilika ghafla, wakasonga mbele ili kugundua kinachowasibu kwa mshangao na aibu kama hiyo... Ndipo Yesu “akajiinua, akawaambia, Yeye asiye na dhambi miongoni mwenu, na awe wa kwanza kumtupia jiwe. Akainama tena, akaandika chini. **Washtaki hao waliona kwamba Yesu hakujua tu siri za dhambi zao za zamani, bali alifahamu kusudi lao la kuleta kesi hii mbele yake, na kwa hekima yake isiyo na kifani alikuwa ameshinda mpango wao uliowekwa kwa kina.** Sasa wakaingwiwa na hofu isije Yesu akaweka wazi hatia yao kwa wote

waliokuwepo, na kwa hiyo **“wakiisha kuhukumiwa na dhamiri zao wenyewe, wakatoka mmoja baada ya mwingine**, wakianza kwa wakubwa hata wa mwisho; Yesu akabaki peke yake, na yule mwanamke amesimama katikati. {2SP 350.2}

Huu hapa ni ulinganifu wa mchakato huo wa kujihukumu katika hukumu ya mwisho:

Kadiri Mtakatifu aliye juu ya kiti cha enzi alivyokuwa akifunua polepole kurasa za Kitabu, na macho yake yakatulia kwa muda juu ya watu binafsi, **mtazamo wake ulionekana kuwaka ndani ya roho zao, na wakati huo huo kila neno na tendo la maisha yao lilipita mbele ya akili kwa uwazi kana kwamba zimefuatiliwa mbele ya maono yao katika herufi za moto. Tetemeko likawashika, na nyuso zao zikabadilika rangi... Kila jicho limeutazama uso wa Yeye aliye juu ya kiti cha enzi; na macho yake mazito, ya uchunguzi yanapofagia kundi hilo, kuna mtetemeko wa moyo, kwani wanajihukumu wenyewe bila neno moja kutamkwa. Katika uchungu wa nafsi kila mmoja anatangaza hatia yake mwenyewe,** na kwa uwazi wa kutisha anaona kwamba kwa kutenda dhambi ametupilia mbali neema ya thamani ya uzima wa milele. {PH043 3.1}

Kwa hivyo, kupitia nuru iliyokusanywa ya historia nzima ya watu wa Mungu na ushuhuda safi wa Mwana wa Mungu kwa Baba Yake, tunaalikwa kuhukumu jinsi Baba yetu alivyo. Kwa miaka 1290 chukizo la uharibifu lilificha ukweli kwamba Yesu ni Mwana wa Mungu. Pembe ndogo ilihukumiwa na nguvu zake zilichukuliwa kutoka kwake na mtoto wake mkubwa - Ufaransa. Hapo ndipo fundisho la Mwana mzaliwa liliporudi kwenye nuru katika Marekani ambayo Muunganiko wa Kikristo ulikuwa na sehemu muhimu. Idadi ya viongozi wakuu wa Waadventista walitoka katika vuguvugu hili.

Kwa njia ya fundisho la Mwana mzaliwa, vuguvugu la Waadventista liliweza kupewa mlango ulio wazi, kama washiriki wa Filadelfia, ndani ya Patakatifu Zaidi. Kanisa lilichelewa, lakini mzunguko mmoja wa Jubili baada ya 1844 unatufikisha kwenye kilele cha ujumbe wa 1888 na mahubiri ya A. T. Jones mwaka wa 1893. Ujumbe huu ungeleta ukweli kuhusu tabia ya Mungu kama ulivyoanzishwa na mhudumu wa Kiadventista George Fifield, katika kitabu chake Mungu ni Upendo.¹³ Kwa ukweli wa tabia ya Mungu kufunuliwa, ndipo

¹³ Pakua kitabu hiki kutoka maranathamedia.com

hukumu ya kweli kuhusu tabia ya Mungu ingeweza kuanza, na kila mwanadamu angehukumiwa jinsi Alivyohukumu tabia ya Mungu.

Kwa hiyo, kwa asili yenyewe ya uamuzi wa hukumu katika kesi za hawa walio hai, katika wakati wa ujumbe kwamba “saa ya hukumu yake imekuja,” ni dhahiri kwamba hakuna mchakato mrefu wa uchunguzi na wa kusawazisha hesabu moja dhidi ya nyingine; bali ni utambuzi tu wa hali ya kila mtu, kulingana na hali hiyo ni kwa chaguo lake mwenyewe. Jinsi tu yeye alivuo wakati ambapo mgogoro wa uamuzi katika kesi yake inapofikiwa, kwamba yeye hubakia jinsi alivyo milele zote. Ikiwa yeye ni mwenye haki, hukumu inatambua hilo, na hutamka neno, “Na aendelee kuwa mwadilifu.” Na neno hili linatamkwa sana wakati huo kwa sababu tayari ni kile kinachosema kwamba atakuwa “bado.” Ikiwa amedhulumu, basi neno la hukumu ni: “Na aendelee kudhulumu.” Na hili linasemwa kwa urahisi kwa sababu ndivyo alivyo kwa sasa, iwe hukumu ilitamkwa au la; na shida ya hukumu, ikija kwenye kesi yake wakati huo tu, anaipata hivyo, anaitambua, na kusema, “Acheni aendelee kudhulumu.” {A. T. Jones, *The Great Nations of Today*, ukurasa wa 243.2}

Hebu tuikubali nuru hii na tuhukumu kwa busara, kwa kuwa hukumu tunayomhukumu Baba yetu itaturudia kwa usahihi inayoakisiwa na kioo cha sheria ya Mungu. Jinsi tunavyomwona Mungu inahusiana moja kwa moja na jinsi tutakavyotenda/tutakavyohukumu, na jinsi tunavyotenda na kuhukumu ndivyo tutakavyohukumiwa. Kwa hiyo hebu tufikirie kwa makini jinsi ya kutimiza mistari ifuatayo katika nuru ya Kristo, si mawazo yetu potofu ya jinsi Mungu alivyo kwamba tumerithi kutoka kwa Shetani:

Heri wenye rehema maana hao watapata rehema. Heri wenye moyo safi maana hao watamwona Mungu. Heri wapatanishi maana hao wataitwa wana wa Mungu. (Mathayo 5:7-9)

Bali wapendeni adui zenu, tendeni mema, na kukopesha msitumaini kupata malipo, na thawabu yenu itakuwa nyingi; nanyi mtakuwa wana wa Aliye juu, kwa kuwa yeye ni mwema kwa wasiomshukuru, na waovu. Basi, iweni na huruma, kama Baba yenu alivyo na huruma. (Luka 6:35-36)

Ni muhimu kutambua kwamba ilikuwa ni wakati wa jumbe za A. T. Jones mwaka 1893 ambapo nuru ya Sabato ilijitokeza na ni kwa hili tunaloligeukia.

10. Msujudeini Yeye Aliyeziumba

Akisema kwa sauti kuu, Mcheni Mungu na kumtukuzi; kwa maana saa ya hukumu yake imekuja: **msujudieni yeye aliyeziumba mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji.** (Ufunuo 14:7)

Sehemu hii ya Ujumbe wa Malaika wa Kwanza karibu inanukuu amri ya nne:

Ikumbuke siku ya Sabato uitakase. Siku sita fanya kazi, utende mambo yako yote; lakini siku ya saba ni Sabato ya BWANA, Mungu wako; siku hiyo usifanye kazi yo yote... kwa kuwa kwa siku sita BWANA **alifanya mbingu na nchi, na bahari, na vyote vilivyomo**, akastarehe siku ya saba; kwa hiyo Bwana akaibarikia siku ya sabato akaitakasa. (Kutoka 20:8-11)

Wakati Waadventista walipokuja kwa imani katika Patakatifu pa Patakatifu mwaka 1844 na kuliona Sanduku la Agano likiwa na mbao mbili za sheria ya Mungu na zile Amri Kumi zinazometameta, waliona pia kwamba amri ya nne iling'aa zaidi kuliko zingine:

Zile nne kwenye mbao ya kwanza ziling'aa kuliko zile nyingine sita. Lakini ya nne, ile amri ya Sabato, iling'aa kuliko zote; kwa maana Sabato ilitengwa ili itunzwe kwa heshima ya jina takatifu [tabia] la Mungu. {EW 32.3}

Mwanzoni mwa Pambano Kuu, Lusifa alikuwa ametangaza kwamba sheria ya Mungu ilikuwa haina maana na imewekwa kwa njia ya uwongo. Kwa mtazamo huo Sabato ingeonekana kama kizuizi kisicho cha lazima. Kwa bahati mbaya, wakati Waadventista, kama Waisraeli pale Sinai, waliamua kushika sheria ya Mungu kwa nguvu zao wenyewe, walianza kuiangalia sheria hii kwa jinsi ambavyo Lusifa alivyoelezea. Wakati, kwa rehema zake, Mungu alipotutumia ujumbe wa kuhesabiwa haki kwa imani, tulialikwa kurejesha mtazamo sahihi wa Sabato:

Sabato ina sura hai ya Yesu na uwepo wa Yesu Kristo ndani yake. Akaiweka hapo. Aliiweka pale kwa ajili ya mtu huyo, na mtu anayemwamini Yesu Kristo anaweza kuipata pale. Pamoja na baraka alizonazo Bwana anapokuja siku ya Sabato, anapata baraka za ziada kutoka kwa Bwana. Haijalishi ni kiasi gani uwepo wa Kristo uko pamoja naye, anapokuja kwenye siku ya Sabato, uwepo wa ziada wa Kristo huja kwake. Anajua hilo. {A. T. Jones, GCB/GCDB 1893, ukurasa wa 455.10}

Kwa kuwa siku ya Sabato huja baraka za ziada kutoka kwenye uwepo wa Kristo, kwa hakika ni njia ya Mungu ya kuwatia muhuri watu wake katika sura au tabia ya Baba yetu:

Tena naliwapa sabato zangu, ziwe ishara kati ya mimi na wao, **wapate kujua ya kuwa mimi, Bwana, ndimi niwatakasaye.** (Ezekieli 20:12)

Kwa Sabato, Mungu anatumia tujionee kanuni halisi ya kuhesabiwa haki kwa imani, akituita kupumzika kutokana na mambo yetu wenyewe, ili tusiwe na imani ndani yake kwa ajili ya wokovu wetu kwa njia ya uongo wa chanzo cha maisha kinachojitegemea ambacho kinapata thamani zaidi kupitia matendo. Badala yake, katika haki ya Kristo, Sabato ni pumziko la imani na shukrani ambamo tunapokea Roho wake wa amani:

Maana Bwana MUNGU, Mtakatifu wa Israeli, asema hivi; kwa kurudi na kupumzika mtaokolewa; katika kutulia na kutumaini zitakuwa nguvu zenu, wala hamkutaka. (Isaya 30:15)

Ikiwa tutaelewa kwa usahihi Jumbe za Malaika Watatu, matokeo yatakuwa kwamba tutazishika amri za Mungu kupitia imani ya Yesu:

Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao **wazishikao amri za Mungu na imani ya Yesu.** (Ufunuo 14:12)

Mwanadamu wa asili hana imani hiyo ndani yake mwenyewe kwa sababu hamjui Baba na hawezi kumwamini. Kwa maana hii, Mwana wa Mungu ndiye Mwanzilishi wa imani - wa kwanza kuwa na imani katika Mungu na ndiye pekee ambaye kupitia kwake wote wanaweza kuwa nayo, kwa kuwa kama Mwana pekee wa Mungu anamjua Baba kuliko mwingine yeyote:

[Baba] Lakini nimemweka mfalme wangu juu ya mlima wangu mtakatifu wa Sayuni. [Mwana] nitaihubiri amri; BWANA ameniambia, Ndiwe mwanangu; leo nimekuzaa. (Zaburi 2:6-7)

Tukielekeza macho yetu kwa Yesu, **mwanzilishi** na mkamilishaji **wa imani.** (Waebrania 12:2, NIV)

Nimekabidhiwa vyote na Baba yangu, wala hakuna amjuaye Mwana, ila Baba; **wala hakuna amjuaye Baba, ila Mwana, na ye yote ambaye Mwana apenda kumfunulia.** (Mathayo 11:27)

Kwa imani hii kamili na furaha katika mapenzi ya Baba Yake, Mwana wa Mungu ameumba ulimwengu mzima na pia ulimwengu wetu:

Kuyafanya mapenzi yako, Ee Mungu wangu, ndiyo furaha yangu; Naam, sheria yako imo moyoni mwangu. (Zaburi 40:8)

Mungu akasema, Na tumfanye mtu kwa mfano wetu, kwa sura yetu, wakatawale samaki wa baharini, na ndege wa angani, na wanyama, na nchi yote pia, na kila kitu. kiumbe chenye kutambaa juu ya nchi. (Mwanzo 1:26)

Hasa Mwana wake alipaswa kufanya kazi katika muungano pamoja naye katika uumbaji uliotazamiwa wa dunia na kila kiumbe kilicho hai ambacho kingepaswa kuwepo juu ya dunia. **Mwana wake angetimiza mapenzi yake na makusudi yake, lakini hangefanya jambo lolote peke yake. Mapenzi ya Baba yatatimizwa ndani yake.** {1SP 17.2}

Baada ya dunia kuumbwa, na wanyama walio juu yake, Baba na Mwana walitekeleza kusudi lao, ambalo liliundwa kabla ya anguko la Shetani, kumfanya mwanadamu kwa mfano wao wenyewe. Walifanya kazi pamoja katika uumbaji wa dunia na kila kiumbe kilicho juu yake. **Na sasa Mungu anamwambia Mwana wake, “Na tumfanye mtu kwa mfano wetu.”** {1SP 24.2}

BWANA alikua na mimi katika mwanzo wa njia yake, Kabla ya matendo yake ya kale. Naliwekwa tangu milele, tangu mwanzo, hata haijakuwapo dunia. Wakati vilikuwako vilindi, nalizaliwa... Kabla milima haijawekwa, kabla ya vilima nalizaliwa; alipokuwa bado hajafanya nchi, wala makonde, wala sehemu ya juu ya mavumbi ya nchi. Alipoziumba mbingu, nalikuwako; alipoweka duara juu ya uso wa vilindi; alipoyaweka mawingu juu; alipozitia nguvu chemchemi za vilindi; alipoipa bahari amri yake, ya kwamba maji yasiiasi amri yake; alipoweka misingi ya dunia; basi nalikuwa karibu naye, kama mtu aliyelelewa pamoja naye; nikishangilia katika sehemu ya dunia yake; na furaha yangu ilikuwa pamoja na wana wa binadamu. (Mithali 8:22-31)

Naye ni mfano wa Mungu asiyeonekana, **mzaliwa wa kwanza wa viumbe vyote.** Kwa kuwa **katika yeye vitu vyote viliumbwa,** vilivyo mbinguni na vilivyo juu ya nchi, vinavyoonekana na visivyoonekana; ikiwa ni vitu vya enzi, au usultani, au enzi, au mamlaka; vitu vyote **viliumbwa kwa njia yake, na kwa ajili yake.** (Wakolosai 1:15-16)

Je, tunaweza kuhisi furaha ambayo Mwana wa Mungu alipata wakati Baba alipoumba kila kitu kupitia Kwake na kwa ajili Yake? Kwa hakika, starehe hii ya uhusiano kati ya Mungu na Mwanawe hutolewa kwetu kila Sabato:

Basi mbingu na nchi zikamalizika, na jeshi lake lote. Na siku ya saba Mungu alimaliza kazi yake yote aliyoifanya; akastarehe siku ya saba, akaacha kufanya kazi yake yote aliyoifanya [Baba na Mwana wanafurahia]. Mungu akaibarikia siku ya saba, akaitakasa kwa sababu katika siku hiyo Mungu alistarehe, akaacha kufanya kazi yake yote aliyoiumba na kuifanya [Wanaturalika kupokea furaha yao]. (Mwanzo 2:1-3)

Kama ukigeuza mguu wako usiache sabato, usifanye anasa yako katika siku yangu takatifu; na **kuiita sabato siku ya furaha**, takatifu ya Bwana, yenye heshima; nawe utamheshimu kwa kutozifanya njia zako mwenyewe, wala kwa kuyatafuta yakupendezayo, wala kunena maneno yako mwenyewe; **ndipo utajifurahisha katika Bwana**; nami nitakupandisha mahali palipoinuka duniani, na kukulisha urithi wa Yakobo baba yako; (Isaya 58:13-14)

Kwa maana Injili ilihubiriwa [injili ya milele ikipitia vipindi vyote], kama vile kwao [Waisraeli]; lakini neno lililohubiriwa halikuwafaa wao, halikuchanganyikana na imani kwao waliosikia [hawakuipokea imani ya Yesu]. Kwa maana sisi tulioamini twaingia katika raha, kama alivyosema, Kama nilivyoapa katika ghadhabu yangu, Ya kwamba wataingia katika raha yangu; ijapokuwa zile kazi zilimalizika tangu kuwekwa misingi ya ulimwengu. [Linalopatikana kila Sabato, mwendelezo wa Sabato ya asili ya uumbaji]. (Waebrania 4:2-3)

Ingawa Mungu na Mwanawe walikoma kuumba baada ya juma la uumbaji, uwezo wa uumbaji wa Mungu wa kumrejsha mwanadamu aliyeanguka kwa mfano wake haujakoma, na unajidhihirisha hasa kupitia Sabato. Ndiyo maana Yesu, alipomrejsha mtu aliypooza kwa miaka 38, alisema kwamba Baba yake aliendelea kufanya kazi siku ya Sabato (Yohana 5:17). Wajumbe wawili walioleta kuhesabiwa haki kwa imani kwa Waadventista walionyesha wazi uhusiano kati ya furaha ya Mungu na Mwana wake hapo mwanzo na kuendelea kwake katika ukombozi wa ulimwengu. Akizungumzia Ujumbe wa Malaika wa Kwanza, Wagoner anasema:

Hapa tumeweka mbele yetu ukweli kwamba mahubiri ya Injili yamo katika kumhubiri Mungu kama Muumba wa vitu vyote, na kuwaita wanadamu

wamwabudu hivyo.... Lakini pia tumejifunza kwamba Injili ni njema. habari za wokovu kwa njia ya Kristo. Injili ni mahubiri ya Kristo na Yeye aliyesulubiwa.... Kuhubiri kwa Kristo na Yeye aliyesulubiwa ni kuhubiri uweza wa Mungu, na kwa hiyo ni kuhubiri Injili, kwa maana Injili ni uweza wa Mungu. Na hili linapatana kabisa na wazo kwamba kuhubiriwa kwa Injili ni kudhihirishwa kwa Mungu kama Muumbaji; kwa maana uweza wa Mungu ni uweza wa kuumba, na Kristo ndiye ambaye kupitia yeye vitu vyote viliumbwa.... (Uumbaji kwa Msalaba). Kwa hiyo mahubiri ya Injili ya milele ni mahubiri ya Kristo uweza wa uumbaji wa Mungu, ambaye kupitia kwake wokovu pekee unaweza kuja. Na nguvu ambayo kwayo Kristo huwaokoa wanadamu kutoka kwenye dhambi ni nguvu ambayo kwayo aliumba ulimwengu. {E. J. Waggoner, The Everlasting Covenant, ukurasa wa 21-23}

Lakini Sabato kama wakati wa kupokea zaidi Roho wa Kristo wa uaminifu, kurejesha nguvu na furaha sio tu kwa Sabato ya kila juma. Mambo ya Walawi 23 inawasilisha mfululizo mzima wa nyakati za Mungu, ambazo si chochote ila ni nyongeza ya kanuni ya Sabato:

Nena na wana wa Israeli, uwaambie, **Sikukuu za Bwana**, ambazo mtazitangaza kuwa ni makusanyiko matakatifu, **hizi ndizo sikukuu zangu. Mtafanya kazi siku sita; lakini siku ya saba ni Sabato ya kustarehe kabisa**, kusanyiko takatifu; msifanye kazi yo yote ndani yake; ni Sabato ya Bwana katika makao yenu yote. (Mambo ya Walawi 23:2-3)

Katika orodha ya nyakati zilizowekwa na Bwana, Sabato imewekwa kama chanzo chao. Hii ni kwa sababu sikukuu hizi ziko katika uhusiano wa chanzo na mkondo, iliyoigwa kwa uhusiano wa Baba na Mwanawe. Kuelewa maana ya kweli ya Sabato, tutaelewa pia ile ya nyakati zingine zilizowekwa:

Tena **watu walikumbushwa juu ya wajibu mtakatifu wa Sabato. Sikukuu za kila mwaka ziliwekwa**, ambapo watu wote wa taifa walipaswa kukusanyika mbele za Bwana, wakimletea matoleo yao ya shukrani na malimbuko ya fadhila zake. Madhumuni ya kanuni hizi zote ilisemwa: walitoka katika **kutotumia mamlaka ya kiholela tu; vyote vilitolewa kwa faida ya Israeli**. Bwana alisema, “Mtakuwa watu watakatifu Kwangu”— wanaostahili kutambuliwa na Mungu mtakatifu. {PP 311.2}

Lakini uzoefu huu unawezekana tu pale tunapokuwa na ufahamu wa mahusiano ya upatanifu kati ya sheria na injili kama ilivyo kati ya sheria na kitabu cha torati

(Kumbukumbu la Torati 31:26), vinginevyo tutaelekea ama kushika sheria au injili ambayo inakataa sheria. Tumeitwa kushika sheria ya Mungu pamoja na amri zake zote, sheria na hukumu zake, si kama watumishi, bali kama wana na binti za Mungu kwa Roho wa Mwana wa Mungu.

Ikumbukeni torati ya Musa mtumishi wangu, niliyomwamuru huko Horebu kwa ajili ya Israeli wote, na amri na hukumu. Angalieni, nitawapelekea Eliya nabii, kabla haijaja siku ile iliyo kuu na kuogofya ya BWANA; naye ataigeuza mioyo ya baba iweelekee watoto wao, na mioyo ya watoto iweelekee baba zao, nisije nikaipiga dunia kwa laana. (Malaki 4:4-6)

Bwana anatufunulia kiasi kinachoongezeka cha Roho wa Kristo aliyeahidiwa kwa nyakati zilizowekwa kupitia njia inayopanuka ya baraka za Sabato kwa wale wote wanaoikubali kwa imani. Hesabu 28 na 29 zina idadi kamili inayoongezeka ya dhahibu na vipimo vya unga na mafuta. Uchunguzi wa kina wa baraka hii inayokua unaweza kupatikana katika kitabu cha Mkate Hai Utokao Mbinguni.¹⁴ Kufutwa kwa dhambi kutoka katika kumbukumbu katika patakatifu pa mbinguni katika Siku ya Upatanisho kunahusiana na kupokea burudisho kutoka kwenye uwepo wa Bwana.

Tubuni basi, mrejee, ili dhambi zenu zifutwe, zipate kuja nyakati za kuburudishwa kwa kuwako kwake Bwana; naye atamtuma Yesu Kristo, mliyehubiriwa zamani (Matendo 3:19-20).

Si kwa bahati kwamba, kupitia mfumo wa upapa, Shetani alikusudia kubadili sio tu Sabato, bali pia sikukuu, hivyo kuwanyima watu wa Mungu kutoka kwenye uwepo wa Bwana wenye kuburudisha:

Yeye [Upapa] atakusudia kubadili **sikukuu na sheria za kidini**, na watakatifu watakabidhiwa kwake kwa wakati, nyakati na nusu wakati. (Danieli 7:25, Christian Standard Bible)

Tunaambiwa kwamba urejesho wa Sabato kamili katika wakati kabla ya taabu ya mwisho unauunganishwa na ujazo wa Roho, na kwamba kutasababisha ghadhabu ya makanisa yote yaliyoanguka na Waadventista:

¹⁴ Kinapatikana maranathamedia.com

Niliona kwamba Mungu alikuwa na watoto ambao hawaoni na wanatunza Sabato. Hawakuikataa nuru iliyo juu yake. Na katika kuanza kwa wakati wa taabu, tulijazwa na Roho Mtakatifu tulipotoka na kuitangaza Sabato kikamilifu zaidi. Hili liliwakasirisha makanisa na waitwao Waadventista, kwani hawakuweza kukanusha ukweli wa Sabato. Na kwa wakati huu wateule wa Mungu wote waliona wazi kwamba tulikuwa na ukweli, nao wakatoka na kustahimili mateso pamoja nasi. Nikaona upanga, njaa, tauni, na machafuko makubwa katika nchi. {EW 33}

Matukio haya mwanzoni mwa wakati wa taabu yanafuata mfano wa Kutoka kwa Waisraeli kutoka Misri:

Basi mambo hayo yote yaliwapata wao kwa mifano, yakaandikwa ili kutuonya sisi, tuliofikiliwa na miisho ya dunia. (1 Wakorintho 10:11)

Hata baadaye, Musa na Haruni wakaenda wakamwambia Farao, wakasema, BWANA, Mungu wa Israeli, asema hivi, Wape watu wangu ruhusa waende, ili **kunifanyia sikukuu** jangwani. Farao akasema, BWANA ni nani, hata niisikilize sauti yake, na kuwapa Israeli ruhusa waende zao? Mimi simjui BWANA, wala sitawapa Israeli ruhusa waende zao. Wakasema, Mungu wa Waebrania amekutana nasi; twakuomba, tupe ruhusa twende safari ya siku tatu jangwani, tumtolee dhabihu BWANA, Mungu wetu; asije **akatupiga kwa tauni, au kwa upanga**. Mfalme wa Misri akawaambia Enyi Musa na Haruni, mbona mnawaachisha watu kazi zao? Enendeni zenu kwa mizigo yenu. Kisha Farao akasema, Tazameni, watu wa nchi sasa ni wengi, nanyi mnawapumzisha, wasichukue mizigo yao. (Kutoka 5:1-5)

Musa alirejesha utunzaji wa Sabato kabla ya Waisraeli kuondoka Misri, kisha akamsihi Farao awaruhusu waadhimishe sikukuu ili wasije kupigwa kwa upanga au tauni. Kwa hiyo, katika mwisho wa nyakati, watu wa Mungu watafichwa chini ya uvuli wa Mwenyezi, na tauni haitashambulia hema zao (Zaburi 91:1, 10) wakati mharibifu, Shetani, atakapokuja kuwaangamiza wale wanaofuata tabia ya mnyama wake:

Wakati ujumbe wa malaika wa tatu unafungwa, rehema haiwaombe tena wakaaji wa dunia wenye hatia. Watu wa Mungu wamemaliza kazi yao. **Wamepokea “mvua ya masika,” “kuburudishwa kutoka kwenye kuwapo kwa Bwana,”** na wako tayari kwa saa ya kujaribiwa iliyo mbele yao. Malaika wanakimbia huku na huko mbinguni. Malaika anayerudi kutoka duniani anatangaza kwamba kazi yake imekamilika; jaribu la mwisho limeletwa juu ya ulimwengu, na **wote ambao wamethibitika kuwa**

washikamanifu kwa kanuni za kimungu wamepokea “muhuri wa Mungu aliye hai.” Ndipo Yesu anakomesha maombezi yake katika patakatifu pa juu... Anapoondoka patakatifu pa patakatifu, giza linawafunika wakaaji wa dunia... Roho wa Mungu, aliyepingwa kila mara, hatimaye ameondolewa. Wakiwa hawajalindwa na neema ya Mungu, hawana ulinzi kutoka kwa yule mwovu. Kisha Shetani atawatumbukiza wakaaji wa dunia katika taabu moja kubwa ya mwisho. Malaika wa Mungu wanapokoma kuzizuia pepo kali za shauku ya kibinadamu, vipengele vyote vya ugomvi vitaachiliwa. Ulimwengu wote utahusika katika uharibifu mbaya zaidi kuliko ule uliokuja juu ya Yerusalemu ya zamani. {GC 613, 614}

Inakuwa wazi kwamba kile Maandiko ambacho huita hasira au ghadhabu ya Mungu sio adhabu inayotoka kwa Mungu moja kwa moja, lakini kukataliwa kwa mwisho kwa Roho wa Mungu na waovu baada ya ujumbe wa mwisho wa rehemu kukataliwa. Ushindi juu ya “mnyama” (Upapa), “sanamu” yake (muungano wa kanisa na serikali) na “alama” yake (Sabato ya uongo) itatimizwa ndani ya watu wa Mungu kwa kubadilishwa kwa tabia zao kulingana na sheria. Tabia yake kwa njia ya Roho Mtakatifu, ambayo hutolewa kwa kipimo kikubwa zaidi siku ya Sabato na upanuzi wake - nyakati zote zilizowekwa za Bwana.

Kisha nikaona ishara nyingine katika mbingu, iliyo kubwa, na ya ajabu; malaika saba wenye mapigo saba ya mwisho; maana katika hayo ghadhabu ya Mungu imetimia. Tena nikaona kitu kama mfano wa bahari ya kioo iliyochangamana na moto, na **wale wenye kushinda, watokao kwa yule mnyama, na sanamu yake, na kwa hesabu ya jina lake**, walikuwa wamesimama kando-kando ya hiyo bahari ya kioo, wenye vinubi vya Mungu. Nao **wauimba wimbo wa Musa, mtumwa wa Mungu, na wimbo wa Mwana-Kondoo**, wakisema, Ni makuu, na ya ajabu, matendo yako, Ee Bwana Mungu Mwenyezi; Ni za haki, na za kweli, njia zako, Ee Mfalme wa mataifa. (Ufunuo wa Yohana 15:1-3)

11. Ni Nini Husababisha Kuanguka kwa Babeli?

Kisha mwingine, malaika wa pili, akafuata, akisema, **Umeanguka, umeanguka Babeli**, mji ule ulio mkubwa, maana ndio uliowanyesha mataifa yote mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake. (Ufunuo wa Yohana 14:8)

Kama tulivyoona hapo awali, anguko la Babeli lilitangazwa kwa mkono uleule uliotangaza maneno ya juu ya ukuta wa jumba la kifalme la Belshaza, na Yesu alipopaza sauti “Imekwisha!” ilipasua kutoka juu hadi chini pazia lililotenganisha Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu pa Hekalu la duniani. Kupitia maisha yake ya rehema isiyo na kifani, fadhili, na upendo, na kwa kujikana kwake katika kifo chake msalabani, Yesu alithibitisha kile Alichofundisha katika Mahubiri ya Mlimani kuhusu Baba Yake:

Mmesikia kwamba imenenwa, Umpende jirani yako, na, Umchukie adui yako; lakini mimi nawaambia, Wapendeni adui zenu, waombeeni wanaowaudhi, ili mpate kuwa wana wa Baba yenu aliye mbinguni; maana yeye huwaangazia jua lake waovu na wema, huwanyeshea mvua wenye haki na wasio haki. Maana mkiwapenda wanaowapenda ninyi mwapata thawabu gani? Hata watoza ushuru, je! Nao hawafanyi yayo hayo? Tena mkiwaamkia ndugu zenu tu, mnatenda tendo gani la ziada? Hata watu wa mataifa, je! Nao hawafanyi kama hayo? Basi ninyi mtakuwa wakamilifu, kama Baba yenu wa mbinguni alivyo mkamilifu. (Mathayo 5:43-48)

Hata hivyo anguko kamili la Babeli haliwezi kutokea kabla ya dunia kuwa na watu wanaoakisi tabia hiyo hiyo kwa utimilifu wake. Injili ya milele itakapohubiriwa hivyo, basi lile chukizo linalosababisha uharibifu kupitia mfumo wa haki wa uongo wa Shetani litashutumiwa kabisa; kwa maana ingawa Papa alitekwa mwaka 1798 na mwaka 1844 makanisa ya Kiprotestanti yalifichuliwa kuwa mabinti wa Babeli kwa kukataa ujumbe wa kuja kwa Kristo upesi, Ujumbe wa Malaika wa Kwanza haukuhubiriwa kwa njia ambayo inaleta anguko kamili la Babeli. Chukizo la dhana potofu ya tabia ya Mungu bado linaishi katika mioyo ya mabilioni, na kwa hiyo jeraha la Upapa linakaribia kuponywa kabisa (Ufunuo 13: 3). Kwa hiyo, anapozungumza juu ya kuhubiriwa kwa injili katika mwisho kabisa wa wakati, Yesu anaonyesha kwamba chukizo bado litakuwa hai:

Tena **habari njema ya ufalme** itahubiriwa katika ulimwengu wote, kuwa ushuhuda kwa mataifa yote; **hapo ndipo ule mwisho utakapokuja. Basi hapo mtakapoliona chukizo la uharibifu**, lile lililonenwa na nabii Danieli, limesimama katika patakatifu (asomaye na afahamu), (Mathayo 24:14-15)

Jumbe za Malaika Watatu lazima zieleweke na kuhubiriwa kwa usahihi ndani ya mfumo wa injili ya milele, ambayo inaonyesha:

1. Uhusiano wa upatanifu kati ya Agano la Kale na Agano Jipya (maagano) kulingana na mfano wa uhusiano kati ya Baba na Mwana (chanzo na njia, mizizi na tunda) - kama agano la milele (Waebrania 13:20).
2. Kumcha Mungu kama mwanzo wa Hekima ya Mungu, ambayo ni Kristo kama Mwana wa pekee wa Mungu ambaye ni Mwana wa upendo safi wa agape wa Baba (1 Wakorintho 1:24, 1 Yohana 4: 9-11, 2 Yohana. 1:1-3).
3. Kutoa utukufu kwa Mungu kama onyesho la asili ya kweli, isiyo ya jeuri ya Baba yetu wa mbinguni, kama vile anavyofunuliwa na Mwana wake duniani (Yohana 17:3, 4).
4. Hukumu ya Mungu kama wakati ambao tunaalikwa kuingia utimilifu wa mchakato wa kufanywa wana kwa njia ya Roho wa Mwana wa Mungu ili tuweze kuona kwamba “sasa hakuna hukumu ya adhabu juu yao walio katika Kristo Yesu” (Warumi 8:1, NIV) kwa sababu tutamwona Baba, si kama inavyoonekana katika kufikiri kwetu, bali kama Yule aliyefunuliwa na Mwanawe - Mtu ambaye hamhukumu mtu yeyote, lakini anaheshimu mapenzi ya wote kujihukumu wenyewe kulingana na mawazo yao ya tabia ya Mungu. Hivyo basi, upendo wa Baba anayetujia kupitia kwa Mwanawe kwa hakika hutupilia mbali kila woga, kwa sababu hofu ina adhabu yenyewe, na hivyo tunaweza kwa hakika kuwa na imani na Siku ya Hukumu. (1 Wakorintho 13:12, Yohana 5:22, 1 Yohana 4: 15-18).
5. Sabato kama Hekalu la Wakati ambalo hutuletea uwepo wa Mungu kupitia Mwanawe, lenye furaha yake yote katika kuumba na kisha kutulia katika kifua cha Baba Yake, akithibitisha daima utambulisho Wake katika uhusiano Wake Naye, badala ya katika matendo yake aliyoyafanya. Zawadi ya huyu Roho Mtakatifu ya Mwana pekee kupitia

nyakati zote zilizowekwa za Baba yetu wa mbinguni inaeleweka zaidi kama upanuzi wa kanuni hii ya Sabato, si kama nyakati zisizo na baraka zake (Mambo ya Walawi 26:2; 23:1-3, Mathayo 11:25-30).

Viungo hivi vinapokuwapo katika Ujumbe wa Malaika wa Kwanza, basi tutauhubiri kwa kweli katika muktadha wake wa kweli - injili ya milele, na hii ina maana kwamba anguko la Babeli litalindwa na udhihirisho wa tabia ya Mungu ndani yetu - Kristo ndani yako - tumaini la utukufu (Wakolosai 1:27). Sikiliza maandishi ya wimbo wa kipekee wa wale ambao wamemshinda mnyama, sanamu yake na chapa yake, ambao waliiga kikamilifu kanuni za Ujumbe wa Malaika wa Kwanza katika muktadha wa injili ya milele:

Nao wauimba wimbo wa Musa, mtumishi wa Mungu, na wimbo wa Mwana-Kondoo, wakisema, Ni makuu na ya ajabu matendo yako, Bwana Mungu Mwenyezi; ni za haki na kweli njia zako, Ee Mfalme wa watakatifu. **Ni nani asiyekucha** [kumcha Mungu], Ee Bwana, na **kulitukuza jina lako** [onyesha tabia Yake]? Kwa maana wewe peke yako ndiwe mtakatifu; kwa maana mataifa yote **watakuja na kusujudu** mbele zako; kwa kuwa **hukumu zako zimedhihirika** [hali halisi ya Hukumu]. **Na baada ya hayo nikaona, na tazama, hekalu la hema ya ushuhuda mbinguni limefunguliwa;** (Ufunuo 15:3-5)

Wimbo huu wa injili ya milele unapoimbwa na Roho wa Kristo mioyoni, Patakatifu pa Patakatifu hufunguka kwa sababu tabia ya Baba yetu wa mbinguni inatolewa katika utimilifu wake kwa ulimwengu. Kwa bahati mbaya, wengi wa ulimwengu, wanapooni utukufu huu, watachagua kugeuka nyuma, na kwa kufanya hivyo, wao wenyewe watalimiza muda wao wa matazamio, na mapigo yatafuata.

12. Mvinyo wa Kahaba unageuka kuwa Ghadhabu ya Mungu

Kisha mwingine, malaika wa pili, akafuata, akisema, Umeanguka, umeanguka Babeli, mji ule ulio mkubwa, maana ndio uliowanywesha **mataifa yote mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake.** (Ufunuo wa Yohana 14:8)

Malaika wa tatu akawafuata, akisema kwa sauti kuu, Mtu awaye yote akimsujudu huyo mnyama na sanamu yake [tabia], na kuipokea chapa yake katika paji la uso wake [kufuata nyakati zake zilizowekwa mahali pa Mungu], au katika mkono wake; yeye atakunywa **mvinyo ya ghadhabu ya Mungu**, iliyomiminwa bila kuchanganywa na maji katika kikombe cha ghadhabu yake; **naye atateswa kwa moto na kiberiti** mbele ya malaika watakatifu na mbele za Mwana-Kondoo, na **moshi wa mateso yao hupanda juu hata milele na milele**; wamwabuduo huyo mnyama na sanamu yake, na kila aipokeaye chapa ya jina lake. (Ufunuo 14:9-11)

Baada ya hayo nikaona malaika mwingine akishuka kutoka mbinguni, mwenye uwezo mkuu; na **dunia ikaangazwa kwa utukufu wake** [kudhihirisha katika mwili tabia ya Mungu kulingana na injili ya milele]. Akalia kwa sauti kuu, akisema, **Umeanguka, umeanguka Babeli ule mkuu**, umekuwa maskani ya mashetani, na ngome ya kila roho mchafu, na ngome ya kila ndege mchafu mwenye kuchukiza. Kwa maana mataifa yote wamekunywa **mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake**, na wafalme wa dunia wamefanya uzinzi naye, na wafanya biashara wa dunia wamepata mali kwa wingi wa anasa zake. Kisha nikasikia sauti nyingine kutoka mbinguni, ikisema, **Tokeni kwake, watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake.** (Ufunuo 18:1-4)

Wakati kutoka kwa Malaika wa Pili hadi wa Nne ni matokeo ya kucheleweshwa kwa mabaki ya watu wa Mungu katika kushindwa kwao kuiwakilisha kikamilifu injili ya milele, kwa sababu ya kutoelewa kwao maana kamili ya Ujumbe wa Malaika wa Tatu:

Ingekuwa [Waadventista wa awali] bado wanautumainia mkono unaoongoza ambao ulikuwa nao katika uzoefu wao uliopita, wanguona wokovu wa Mungu. Ikiwa wote ambao walikuwa wamefanya kazi kwa umoja katika kazi katika 1844, **wangepokea ujumbe wa malaika wa tatu na kuutangaza kwa uwezo wa Roho Mtakatifu**, Bwana angefanya kazi kwa nguvu na

juhudi zao. Mafuriko ya nuru yangemwagika juu ya ulimwengu. Miaka mingi iliyopita wakaaji wa dunia wangeonywa, kazi ya kufunga ingekamilika, na Kristo angekuja kwa ajili ya ukombozi wa watu wake. {GC 457}

Tunaona mbele yetu kazi maalum ya kufanywa. Sasa tunapaswa kuomba zaidi kuliko hapo awali kwa uongozi wa Roho Mtakatifu. Na tumtafute Bwana kwa moyo wote, ili tupate kumwona. Tumepokea nuru ya jumbe za malaika watatu; na tunahitaji sasa kuja mbele kwa uamuzi, na kuchukua msimamo wetu upande wa ukweli. Sura ya kumi na nne ya Ufunuo ni sura ya kuvutia sana. **Andiko hili litaeleweka hivi karibuni katika mielekeo yake yote, na jumbe alizopewa Yohana mfunuaji zitarudiwa kwa usemi tofauti. Unabii wa kumi na nane wa Ufunuo utatimizwa hivi karibuni.** Wakati wa kutangazwa kwa ujumbe wa malaika wa tatu, **“malaika mwingine” ‘atahuka kutoka mbinguni, akiwa na nguvu nyingi,’ na dunia ‘itaangazwa kwa utukufu wake. Roho wa Bwana atabariki kwa neema vyombo vilivyowekwa wakfu vya kibinadamu hivi kwamba wanaume, wanawake, na watoto watafungua midomo yao kwa sifa na shukrani, wakijaza dunia ujuzi wa Mungu, na utukufu wake [tabia] usio na kifani, kama maji yanavyoifunika Bahari.** {RH Oktoba 13, 1904, kifungu cha 1-3}

Tunaambiwa kwamba marudio haya yanawiana na utume wa Yesu hapa duniani:

Yesu alipoanza huduma yake ya hadharani, alisafisha hekalu kutokana na unajisi wake wa kukufuru. Miongoni mwa matendo ya mwisho ya huduma yake ilikuwa ni utakaso wa pili wa hekalu. **Kwa hiyo katika kazi ya mwisho ya maonyo ya ulimwengu, miito miwili tofauti inatolewa kwa makanisa. Ujumbe wa malaika wa pili ni,** “Umeanguka, umeanguka, umeanguka Babeli, mji ule mkubwa, uliowanyweshwa mataifa yote mvinyo ya ghadhabu ya uasherati wake.” Na katika kilio kikuu cha ujumbe wa yule malaika wa tatu sauti ikasikika kutoka mbinguni ikisema, “Tokeni kwake, enyi watu wangu, msishiriki dhambi zake, wala msipokee mapigo yake. Kwa maana dhambi zake zimefika hata mbinguni, na Mungu amekumbuka maovu yake.” (Nyenzo za 1888, 1078.7)

Msongamano wa watu hekaluni ulikuwa tatizo lililoanza wakati Lusifa alipokataa ibada ya Mwana mzaliwa-pekee, na kuwasilisha uongo wake wa chanzo cha uhai cha asili na uadilifu wa asili (Ezekieli 28:16, 18). Hii ni kwa sababu mabadiliko hayo hufanyika nje ya utambulisho na thamani ya mahusiano

yetu kama wana na binti za Mungu, ambapo imani inatawala kwamba tuna kitu cha kibinafsi cha kutoa kwa wengine kwa malipo fulani (1 Wakorintho 4:7).¹⁵ Utakaso wa mwisho wa hekalu, kupitia nuru iliyoongezeka katika Ujumbe wa Malaika wa Nne, unalenga kutrudisha kikamili katika imani ya Yesu na thamani yetu ya kweli kama watoto wa Mungu waliokubaliwa katika Mwana wake wa pekee (Mathayo 3:17; Waefeso 1:6), na si kwa njia ya maonyesho na mafanikio ya Agano la Kale la kufikiri kwa mwanadamu wa kimwili (Kutoka 19:8).

Ni kwa imani kama hiyo tu ndipo tunahesabiwa haki na tunaweza kufuata kanuni zote za ufalme wa Mungu - sheria zake za kiroho, sheria na maagizo (Warumi 7:14). Ni kwa kuhesabiwa haki hivyo tu ndipo tunapojiandaa kufahamu kikamilifu tabia ya Mungu katika Patakatifu pa Patakatifu kama inavyofunuliwa kupitia maisha ya Mwanawe duniani. Kisha tunaweza kuona kwamba hasira ya Mungu, ambayo Malaika wa Tatu anaonya juu yake, ni ghadhabu ya kahaba, Babeli. Baada ya kuyafanya mataifa yote na makanisa kulewa na mafundisho yake ya udanganyifu ya tabia ya Mungu, na wamekataa kuwa na kiasi hata wakati ukweli wa Injili ya milele umetolewa kwao, Baba yetu wa mbinguni hatimaye ataruhusu, kwa masikitiko na huzuni nyingi ghadhabu hii iwarudie, wakiita hii ghadhabu ya Mungu, kwa maana ndivyo itakavyoonekana machoni pa wanadamu wa kimwili.

Lakini, ikiwa udhalimu wetu waithibitisha haki ya Mungu, tuseme nini? Je! **Mungu** ni dhalimu **aletaye ghadhabu?** (**Nasema kwa jinsi ya kibinadamu.**) (Warumi 3:5)

Akawakazia macho pande zote **kwa hasira, akiona huzuni kwa ajili ya ugumu wa mioyo yao**, akamwambia yule mtu, Nyosha mkono wako. Naye akaunyosha; mkono wake ukawa mzima tena. (Marko 3:5)

BWANA amejidhihirisha na kutekeleza hukumu; **Amemnasa mdhalimu kwa kazi ya mikono yake.** (Zaburi 9:16)

Na zile pembe kumi ulizoziona, na huyo mnyama, **hao watamchukia yule kahaba, nao watamfanya kuwa mkiwa na uchi, watamla nyama yake,**

¹⁵ Zaidi kuhusu tofauti katika mifumo ya thamani ya ufalme wa Mungu na wa Shetani, tazama kitabu Identity Wars kinachopatikana katika maranathamedia.com

watamteketeza kabisa kwa moto. Maana Mungu ametia mioyoni mwao kufanya shauri lake, na kufanya shauri moja, na kumpa yule mnyama ufalme wao hata maneno ya Mungu yatimizwe. (Ufunuo wa Yohana 17:16-17)

Kwa hiyo, anapowaita wale ambao wamekubali utambulisho Wake wa kweli katika Mwanawe watoke Babeli, Mungu anawaambia wafanye hivyo ili wasishiriki katika mapigo yake (Ufunuo 18:4). Ghadhabu ya Mungu na mapigo Yake kwa kweli ni hasira na mapigo ya yule kahaba, yaliyoachwa yaje juu yake na mataifa kwa sababu, kwa kukataa tabia ya kweli ya Mungu, wamechagua kuona matukio kwa njia hii. Kwa hiyo, wakichagua kuukataa ujumbe wa Sabato kikamili zaidi, wananyimwa pumziko la Mwana wa Mungu katika kifua cha Baba Yake lililojumuishwa katika nyakati hizi zilizowekwa, na matokeo yake ni kwamba hakuna “raha, mchana na usiku” kwao:

Yeye naye atakunywa katika mvinyo ya ghadhabu ya Mungu iliyotengenezwa, pasipo kuchanganywa na maji, katika kikombe cha hasira yake; naye atateswa kwa moto na **kiberiti** mbele ya malaika watakatifu, na mbele za Mwana-Kondoo. Na moshi wa maumivu yao hupanda juu hata milele na milele, wala hawana raha mchana wala usiku, hao wamsujuduo huyo mnyama na sanamu yake, na kila aipokeaye chapa ya jina lake. (Ufunuo wa Yohana 14:10-11)

Neno la Kigiriki lililotumika hapa kwa ajili ya kiberiti lina fasili zifuatazo:

Θειον: (theion, inayohusiana na theios - inayohusika na uungu)

Ufafanuzi wa Strong: 1. Kiberiti a. uvumba wa kiungu.....

Kwa waanzilishi wa Uadventista ilifunuliwa kwamba moto huu haungeweza kuwateketeza waovu kwa milele yote, kwa sababu hiyo ingekuwa kinyume na tabia ya haki ya Mungu. Leo tunaalikwa kutembea katika hatua inayofuata katika njia nyembamba ya ukweli huu kuhusu tabia ya Mungu, ili kuona kwamba Baba yetu wa mbinguni si chanzo cha mateso haya, lakini kwamba uwepo wake wa upendo unafunua dhambi katika hali yake ya uharibifu, na mchakato huu unakamilisha hukumu.

Tunasoma juu ya minyororo ya giza kwa mvunjaji wa sheria ya Mungu. Tunasoma habari za funza wasiokufa, na moto usiozimika. **Hivyo inawakilishwa uzoefu** wa kila mtu ambaye amejiruhusu kupandikizwa katika shina la Shetani, ambaye ameendekeza tabia za dhambi. Atakapokuwa

amechelewa, ataona kwamba dhambi ni uvunjaji wa sheria ya Mungu. Atatambua kwamba kwa sababu ya uasi, nafsi yake imetengwa na Mungu, na kwamba ghadhabu ya Mungu inamkalia. Huu ni moto usiozimika, na kwa huo kila mwenye dhambi asiyetubu ataangamizwa. Shetani hujitahidi mara kwa mara kuwaongoza watu katika dhambi, na yule aliye tayari kuongozwa, ambaye anakataa kuacha dhambi zake, na kudharau msamaha na neema, atapata matokeo ya njia yake. {ST, Aprili 14, 1898. kifungu cha 13}

Hili si tendo la nguvu za kiholela kwa upande wa Mungu. Wanaoikanusha rehema yake **huvuna walichopanda**. Mungu ni chemchemi ya uzima; na mtu anapochagua huduma ya dhambi, anajitenga na Mungu, na hivyo anajitenga na uzima. Yeye “ametengwa na uzima wa Mungu.” Kristo anasema, “Wote wanichukiaio hupenda mauti.” Waefeso 4:18; Mithali 8:36 . Mungu huwapa kuwepo kwa muda ili waweze kukuza tabia zao na kufichua kanuni zao. Hii imekamilika, wanapokea **matokeo ya uchaguzi wao wenyewe**. Kwa maisha ya uasi, Shetani na wote wanaoungana naye hujiweka wenyewe **nje ya upatano na Mungu hivi kwamba kuwapo kwake ni moto ulao kwao**. Utukufu wake yeye **aliye upendo utawaangamiza**. {DA 764.1}

Utukufu wake yeye aliye upendo hufichua dhambi kwa namna ambayo hatia yake itamuua mwenye dhambi, kama vile Mwana wa Mungu alivyokufa msalabani akiwa amepondwa na dhambi za ulimwengu. Hebu tuinuke na kuamka ili tutikise upotofu wa milenia kuhusu tabia ya Baba yetu mwenye huruma na mvumilivu ili tuweze kuakisi utukufu wake na kung’aa kwa nuru ya Malaika wa Nne, ambaye peke yake ndiye anayeweza kufichua kweli Babeli!

Hitimisho

Mwanzoni kabisa mwa Pambano Kuu la Mbinguni, Lusifa, akisukumwa kuelekea kujisahau kwa imani katika chanzo huru cha uhai na thamani, aliwasilisha sheria ya Mungu na hivyo tabia ya Mungu kama ya kiholela na iliyowekwa kwa njia ya uwongo, na kwa hiyo tabia ya serikali ya Mungu haikuwa ya upendo. Alipofaulu kuwahadaa malaika wengi katika hili, alipata kutoweza kupingwa kwa uamuzi wao kwa kutangaza kwamba, hata kama wangeamua kumrudia Mungu na Mwanawe, Mungu hatawasamehe. Mawazo haya ni wazo lenyewe la Babeli, na Maandiko yanayaita machukizo kwa sababu yanaficha uso wa huruma wa Baba na kumfanya mtu atambue dhambi kama njia ya uhuru kutoka kwa mungu aliye katili ambaye kwa kweli hana uhusiano wowote na Baba yetu wa mbinguni, lakini ni mfano wa Shetani mwenyewe. Shetani anadai kutoa serikali ya uhuru na upendo, lakini serikali yake inategemea tamaa na ukosefu wa usalama.

Wazazi wetu wa kwanza walipokubali uwongo huo sana mioyoni mwao, uelewaji wao wa haki ulionyesha mfumo wa Shetani kwamba ni lazima kila dhambi iadhibiwe na bila kumwaga damu hakuna msamaha. Kwa kuwa mfumo wa dhabihu, pamoja na kusulubishwa kwa Kristo mwenyewe, unaeleweka kuwa kitu ambacho Mungu anahitaji ili aweze kutusamehe, Baba yetu wa mbinguni anakubali kutufikia kupitia mchakato ambao sheria huakisi mawazo ya mwanadamu wa asili kufanya dhambi izidi, ili dhambi inapozidi, neema izidi kuwa nyingi zaidi (Warumi 5:20).

Historia ya Israeli ni mfano wa jinsi taifa zima linavyoweza sio tu kupunguza mitazamo yake ya sura ya Mungu hadi kiwango chao, lakini pia kuhalalisha dhana hizi potofu katika muunganisho wa mfumo wa haki wa Shetani na serikali ya Mungu ambapo kila tendo la haki na hukumu linaamriwa tu na rehema na upendo (2 Wafalme 17:7, 8, Mathayo 5:38, 39). Kwa sababu Waisraeli wote waliishi katika uzoefu wa Agano la Kale, kipindi cha Agano la Kale kinaweza kuonekana kwa urahisi kama kipindi cha Agano la Kale (zama) ingawa uzoefu wa Agano Jipya ulipatikana kwao. Injili hiyohiyo ilikuwa imehubiriwa kwao kama ile tuliyohubiriwa (Waebrania 4:2). Rehema ya Mungu ni ya milele (Zaburi 118:1), lakini Wayahudi walipokataa ufunuo kamili zaidi wa tabia ya

Mungu katika nafsi ya Mwanawe, kama watu hapakuwa na kitu kingine zaidi ambacho kingeweza kufanywa kwa ajili yao. Utaratibu huu huu pia utakomesha majaribio ya wanadamu baada ya ujumbe wa mwisho wa rehema kupitia Malaika wa Nne kukataliwa na wengi.

Ingawa kanisa la Kikristo hapo awali lilimfuata Kristo kwa imani hadi Mahali Patakatifu na hivyo kupokea mvua ya kwanza ya Roho Wake, uasi uliofuata uliwaweka Wakristo katika hali sawa na ile ya Wayahudi. Ingawa Wakristo hawakutoa tena dhabihu zisizo na maana katika ua wa patakatifu, badala yake walisali bure kwa mungu ambaye lazima apate upatanisho kwa kifo cha mwanawe, na ikiwa hiyo haitoshi, kundi zima la watetezi wa kibinadamu wakiongozwa na Papa na Bikira Maria angekuja kuwasaidia kutuliza ghadhabu ya mungu huyu. Ili kupunguza hali hii mbaya, Wakristo waliweka sheria ya Mungu kwa enzi ya Agano la Kale, lakini hii iliwasukuma zaidi kutoka kwenye wazo la tabia ya kweli ya Mungu. Kwa sababu hii, historia ya Israeli ya kimwili na ile ya Ukristo inawakilisha enzi ya adhabu ya mara saba kwa uvunjaji wa agano la Mungu (Mambo ya Walawi 26:18, 21, 24). Haya mawili si tofauti kiasi hicho, yakiwa katika nyakati zao madhihirisho ya chukizo la uharibifu. Inatokea kwamba mpango mkamilifu wa Baba yetu wa mbinguni haukuwa kwa Wakristo kutangatanga kati ya ua na Patakatifu, wakiteswa na kuuawa kwa zaidi ya karne kumi na mbili ili kukidhi wazo potofu la haki kwa walio wengi; na kwa wachache tu kuokolewa kwa imani kwa njia hiyo hiyo.

Kwa hiyo, hata Matengenezo ya Kiprotestanti yalishindwa kuwaondoa wanadamu katika mawazo hayo, nayo yalionyeshwa katika vita vingi vya umwagaji damu kati ya Wakatoliki na Waprotestanti. Ni muujiza kwamba Baba yetu wa mbinguni hata hivyo amefaulu kuwavuta Waadventista wamfuata Mwanawe katika Patakatifu Zaidi. Juu ya pazia lililotenganisha Patakatifu na Patakatifu pa Patakatifu pa hekalu la duniani palikuwa na malaika (Kutoka 26:31-34). Ina maana kwamba ni ufahamu sahihi wa Jumbe za Malaika Watatu ambao ungewaleta Waadventista katika Mahali Patakatifu Zaidi. Lakini hata kupitia Jumbe za Malaika Watatu tunajaribiwa jinsi tunavyosoma, kwa sababu Mungu ameiruhusu iakisi mawazo yetu yaliyoongozwa na Shetani ili asitulazimishe kuikubali tabia yake, na kutupa uhuru wa kuchagua sisi wenyewe Mungu ambaye tunataka kumtumikia.

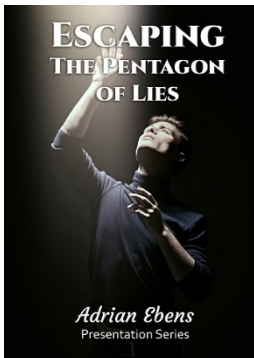
Njia ya kwenda Patakatifu pa Patakatifu ilifunguliwa pale Kalvari, kwa njia ya maisha na kifo cha Mwana wa Mungu, lakini tunaalikwa kwenda hadi mwisho wa njia hii, kupitia ukombozi wa taratibu lakini kamili kutoka kwenye mawazo yetu ya dhambi, ikifuatiwa na kuhesabiwa haki, ili kupata mwonekano wa tabia ya ajabu ya Baba yetu wa mbinguni, ambaye ndani yake hamna giza (1 Yohana 1:5). Je, tunataka kumfuata Mwana-Kondoo popote aendako ili tuwe na jina la Baba yake katika vipaji vya nyuso zetu? Ninachagua kufuata njia hii.

Hebu tupokee vipengele vyote vya Ujumbe wa Malaika wa Kwanza katika muktadha wa injili ya milele, kwamba uongo wa Babeli unaweza kufichuliwa na hivyo utawala wake juu ya akili za wanadamu utaanguka ili Mungu aseme juu yetu:

Hapa ndipo penye subira ya watakatifu, hao wazishikao amri za Mungu, na imani ya Yesu. (Ufunuo wa Yohana 14:12)

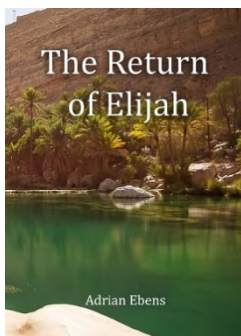
Vitabu vingine katika mfululizo huu - Vinapatikana
maranathamedia.com

Escaping the Pentagon of Lies – Presentation Series

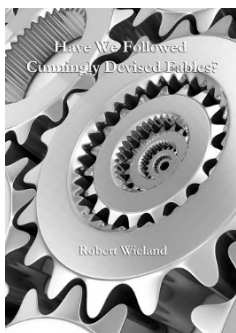
Mfululizo wa Uwasilishaji wa masomo ya “The Escaping the Pentagon of Lies” ulikuwa uangazaji wa mkondo wa ukweli ambao ulikuwa tangu septemba 2021. Ulileta pamoja mfumo mkuu wa kimafundisho unaowezesha nafsi kuepuka kazi kuu ya shetani ya udanganyifu iliyokusudiwa kuangamiza wakristo wanaotafuta uzima wa milele. Mfululizo huu umefungua mlango kwa watu wengi kwenye ukweli mpya katika uzoefu wao wa Kikristo na umeweka misingi ya vuguvugu la ulimwenguni pote lililojitolea kwa uhuru kutoka kwenye utumwa tunaohisi katika ulimwengu huu.

The Return of Elijah

Utafiti makini unaozingatia kanuni za kimahusiano zilizoandikwa katika kitabu “Identity Wars” na kuzitumia kwenye somo la Uungu. Utafiti huu unaonyesha kutowezekana kabisa kuthibitisha fundisho la utatu kutoka katika Maandiko matakatifu na Roho ya Unabii. Kiini cha somo hili ni kufichua mfumo wa thamani usio sahihi ambao Ukristo hutumia katika kuamua usawa wa Baba na Mwana. Uzima wa milele ni kumjua Baba-Mungu wa pekee wa kweli na Mwanawe Yesu Kristo. Yohana 17:3

Have We Followed Cunningly Devised Fables?

Chini katika chumba cha injini ya mfumo wa mafundisho ya Miller ni sehemu muhimu ya kutia nanga mwaka wa 1844 kama mwisho wa unabii wa miaka 2300 wa Danieli nane. Sehemu hiyo ndiyo mada ya sadaka ya daima. Mfumo uliobuniwa na Miller uliwekwa kwa uangaalifu ili kukabiliana na dharau, dhihaka na ukafili wa Ukristo wa dharau na Ulimwengu usio na msaada.

Ufunguo wa Kuwezesha Ujumbe wa Malaika wa Tatu

Imekuwa wazi kabisa kwamba ufahamu sahihi wa mfuatano wa Ujumbe wa Malaika wa Kwanza unashikilia ufunguo wa anguko la Babeli na kufichuliwa kwa sumu ya mvinyo wake. Huyu Malaika wa Kwanza hana injili yoyote tu, bali injili ya milele, na wale wanaoipokea hawataimba tu wimbo wa Mwana-Kondoo bali pia wimbo wa Musa, kwa maana ndani ya injili ya milele unapatikana wimbo huo huo. Uhakikisho wa injili kama hiyo unatuvuta kwenye hitimisho kwamba kile ambacho Kristo alikifunua duniani katika tabia yake kuwa si jeuri kabisa ni yeye yule jana, leo na hata milele, na ufunuo kama huo unatufanya tumpe utukufu. Kwa ufunuo wa tabia hii katika Kristo basi tunawezeshwa kushiriki katika saa ya hukumu, na kumhukumu Mungu kuwa mtakatifu na mwenye huruma na haki. Hili litafungua mioyo yetu kutulia katika Yeye “aliyezifanya mbingu na nchi na bahari na chemchemi za maji” na kumwabudu kwa upendo na kweli.

Waadventista Wasabato wamekuwa wakitangaza Ujumbe wa Malaika wa Tatu tangu 1844, lakini bila ufahamu kamili wa tabia ya Mungu ujumbe huu ulitoa usemi uliotiishwa katika Malaika wa Pili uliotolewa wakati huo (Ufunuo 14:8 haukusemwa “kwa sauti kuu”). Ufunguo unaoupa uwezo Ujumbe wa Malaika wa Tatu ni nuru tukufu ya ufunuo wa tabia ya Mungu ya upendo. (Tazama Christ’s Object Lessons, ukurasa wa 415). Njia kuu ya kupokea ufunguo huu ilikuwa mikononi mwa Mwana mzaliwa na ukweli wa agano la milele lililotolewa mnamo 1888 na wazee Wagoner na Jones.